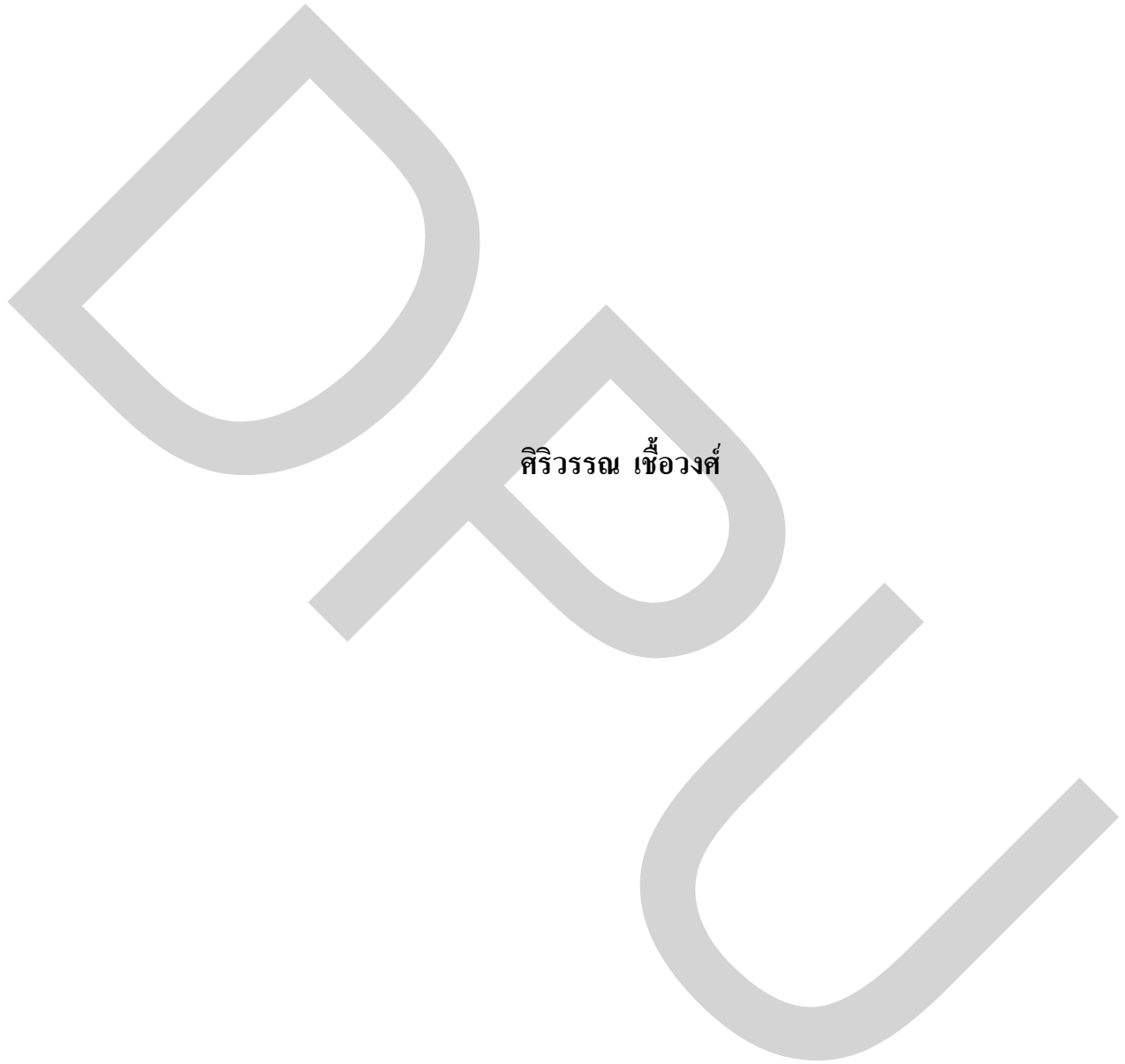

การสื่อสารภายในครอบครัวผ่านโทรศัพท์มือถือ

ศิริวรรณ เชื้อวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2548

ISBN 974 - 9746 - 77 - 5

Family Internal Communication Via Mobile Phone

Siriwan Chuawong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for The Degree of Master Arts

Department of Communication Arts

Graduate School, Dhurakij Pundit University

2005

ISBN 974 - 9746 - 77 - 5

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การสื่อสารภายในครอบครัวผ่านโทรศัพท์มือถือ
ชื่อนักศึกษา	ศิริวรรณ เชื้อวงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.ดร.กฤติพิชญ์ ศาสตรระรุจิ
สาขาวิชา	นิเทศศาสตร์ (สารสนเทศ)
ปีการศึกษา	2548

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ถึงผลของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือกับสถาบันครอบครัวไทย โดยศึกษาทัศนคติ และพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวไทย ต่อการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และผู้ปกครองของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ใช้โทรศัพท์มือถือติดต่อดังกล่าว การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง นักเรียนจำนวน 200 คน และผู้ปกครองจำนวน 200 คน รวมทั้งสิ้น 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย นอกจากนี้ยังใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 ครอบครัว

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือกับสถาบันครอบครัว มีทั้งผลดี และผลเสียดังต่อไปนี้

1.1 ผลดีของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือกับสถาบันครอบครัว คือ ทำให้สมาชิกในครอบครัวสามารถติดต่อกันได้ตลอดเวลา สามารถแสดงความรัก ความเป็นห่วง ผ่านทางโทรศัพท์มือถือได้ เป็นองค์ประกอบของการสื่อสารรองจากการสื่อสารระหว่างบุคคล สามารถพูดคุยกันแบบตัวต่อตัว ผลของการสื่อสารจึงดีกว่าการสื่อสารผ่านสื่อแบบอื่นๆ

1.2 ผลเสียของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือกับสถาบันครอบครัว (จากการสัมภาษณ์ครอบครัวกลุ่มตัวอย่าง 10 ครอบครัว โดย 1 ใน 10 ครอบครัวได้นำเสนอทัศนคติในด้านลบของการใช้โทรศัพท์มือถือ) ก็คือ ความสัมพันธ์ในครอบครัวห่างเหินไปเนื่องจากลูกใช้โทรศัพท์คุยกับเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ เมื่อลูกมีปัญหาจะคุยกับเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ ลูกอาจตัดสินใจไปในทางที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากขาดคำแนะนำจากพ่อแม่

2. ทัศนคติ และพฤติกรรมในครอบครัวไทยต่อการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือดังต่อไปนี้

2.1 ด้านทัศนคติของครอบครัวไทยต่อการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือพบว่า โทรศัพท์ - มือถือเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้สมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้ และจะบังเกิดผลดีในครอบครัวที่เลี้ยงดูบุตรบนพื้นฐานของความสัมพันธ์ที่ดี มีความอบอุ่นมีความรักต่อกัน

2.2 ด้านพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือพบว่า โทรศัพท์มือถือมีความจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน หากขาดโทรศัพท์มือถือก็จะเหมือนกับขาดอะไรบางอย่างไป (จากการแจกแบบ-สอบถาม) ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพบว่ามีการใช้โทรศัพท์มือถือติดต่อสื่อสารกับพ่อ แม่ มากเป็นอันดับแรก รองลงมาจะไม่ติดต่อกับสมาชิกในครอบครัวคนใดเลย ในกลุ่มผู้ปกครอง พบว่า ใช้โทรศัพท์มือถือติดต่อสื่อสารกับบุตรเป็นอันดับแรก รองลงมาจะไม่ติดต่อกับสมาชิกในครอบครัวคนใดเลยเช่นกัน

Thesis Title : Family Internal Communication Via Mobile Phone

Name : Siriwan Chuawong

Thesis - Advisor : Assoc. Dr. Kullatip Sataruji

Department : Information Communication

Academic Year : 2005

Abstract

The purpose of this research is to study the effects of communication through mobile phone upon Thai families, by emphasizing attitude and behavior of members within Thai families on the issue of communication via mobile phone.

The random samples of this study consist of high school students and their guardians who use mobile phones daily over Bangkok area. In this respect, 200 high school students and 200 guardians, totally 400, are specifically sampled. To gather all information concerned, questionnaires were brought into use. The statistics used for analyzing the information are also divided into percentage and average means.

The results of this research are following:

1. There are both advantages and disadvantages of communication through mobile phones within the family which elaborated are as below:

1.1 In relationships to the positive aspect of using mobile phone as it affects the family institution to, facilitate members in order to keep in touch with each other all the time and express their love and affection through this means. Accordingly, this way of communication becomes the element of communication beginning with the interpersonal, or face to face communication. It also remains more effective than other channels of communication.

1.2 In relationships to the negative aspect of communication via mobile phone as it effects the family institute (according to interviewing 10 sampling families, among them, one family expressed negative aspects of mobile phone use), it establishes long distance relationships between members of the family, because children prefer talking to their peers via mobile phone more than their parents, when they face the problems. Without the parents' participation, they may decide to do something wrong.

2. The attitude and behavior of Thai families on the issue of communication by mobile phone are as follows:

2.1 Regarding the attitude of Thai families on the matter of communication through mobile phones, it has found that the mobile phone is contributing factor which reinforces bonds between members of family as well as to give a possibility to the family to nurture its children based on creating good relationships, warmth and love between them.

2.2 Concerning the behavior of using mobile phones, we have found that the mobile phone has become a daily necessity. Without mobile phone, we feel that we are unable to function effectively. According to the questionnaire answered by the sample group of students, the indication that is the use of mobile phones to keep contact with their parents is in the first priority. Among the guardians sampled, they use it mainly to manage their business and cope with their work. However, when they communicate with members of family, they call their children first.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่งจาก อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ศศ.ดร.กฤษทิพย์ ศาสตรระรุจิ ซึ่งท่านได้คอยตรวจสอบ และให้คำแนะนำมาด้วยดีโดยตลอด อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณประธาน และกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานวิจัยนี้ และสามารถนำมาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์จนลุล่วงไปได้

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง ต่อบุคคลทุกท่านที่เกี่ยวข้องที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ระยะเวลา ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม และให้สัมภาษณ์ ขอขอบคุณต่อกำลังใจจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และเพื่อนๆ ทุกคน ขอขอบคุณอ้อมเพื่อนที่น่ารักที่คอยให้ความช่วยเหลือตลอดเวลาที่เรียนร่วมกัน ขอขอบคุณแม่เพื่อนที่เป็นที่ปรึกษา คอยให้กำลังใจเสมอ ในทุกเวลาที่เพื่อนซี้ตกตาดต้องการ และรวมถึงลุงผู้ที่มีอิทธิพลด้านจิตใจที่คอยเป็นกำลังใจให้เสมอมา

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมารดา ผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต และบิดาผู้ล่วงลับไปแล้ว แต่กำลังใจให้เกิดขึ้นเสมอยามเมื่อระลึกถึง ซึ่งสนับสนุนให้ผู้วิจัยสามารถฟันฝ่าอุปสรรคทั้งหลายทั้งปวงที่เกิดขึ้นจนสำเร็จการศึกษา

ศิริวรรณ เชื้อวงศ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๙
สารบัญภาพ.....	๑๑
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาคำวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
กรอบแนวคิด.....	9
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารในครอบครัว.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่.....	17
ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสาร.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	23
	วิธีวิจัย.....	23
	ประชากร.....	23
	กลุ่มตัวอย่าง.....	24
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
	วิธีทดลองใช้เครื่องมือ.....	26
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
4	ผลงานวิจัย.....	29
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	78
	สรุปผลการวิจัย.....	79
	อภิปรายผล.....	83
	ข้อจำกัด.....	88
	ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป.....	88
	ข้อเสนอแนะสำหรับครอบครัว.....	88
	บรรณานุกรม.....	89
	ภาคผนวก.....	92
	ประวัติผู้เขียน.....	121

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวน และร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามการมีโทรศัพท์มือถือถือภาค และเขตการปกครอง พ.ศ. 2546.....	4
2. จำนวน และร้อยละของครัวเรือนที่มีโทรศัพท์มือถือ และ จำนวนโทรศัพท์มือถือที่มีในครัวเรือนจำแนกตามภาค และเขตการปกครอง พ.ศ. 2544.....	6
3. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	30
4. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามอายุ.....	30
5. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามอายุ.....	31
6. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	31
7. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามจำนวนปี ของผู้ปกครองที่แต่งงาน.....	32
8. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามจำนวนบุตร.....	32
9. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามลำดับพี่น้องทั้งหมด.....	33
10. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามจำนวนพี่น้องที่มีเพศชาย.....	34
11. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามจำนวนพี่น้องที่มีเพศหญิง.....	34
12. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษา.....	35
13. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา.....	36
14. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพ.....	36
15. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพกลุ่มสมรส.....	37
16. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามการพักอาศัย.....	38
17. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามการพักอาศัย.....	38
18. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	39
19. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามจำนวนปีที่ใช้โทรศัพท์มือถือ.....	40
20. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามจำนวนปีที่ใช้โทรศัพท์มือถือ.....	41
21. ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว.....	42
22. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ได้พูดคุยทางโทรศัพท์มือถือ กับคนในครอบครัวเมื่อวานนี้.....	43

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
23. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการที่ได้พูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวเมื่อวานนี้มีการติดต่อถึงใคร.....	44
24. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ได้พูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวเมื่อวานนี้มีการติดต่อถึงใคร.....	44
25. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในช่วง 7 วันที่ผ่านมา ได้พูดคุยหรือ ติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวหรือไม่ กับใครบ้าง.....	45
26. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในช่วง 7 วันที่ผ่านมา ได้พูดคุยหรือ ติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวหรือไม่ กับใครบ้าง.....	45
27. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างกับความถี่ในการพูดคุยทาง โทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัว.....	47
28. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในการใช้โทรศัพท์มือถือในการพูดคุยกับครอบครัว โดยใครจะเป็นผู้โทรไปหาก่อน.....	48
29. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในการใช้โทรศัพท์มือถือในการพูดคุยกับครอบครัว โดยใครจะเป็นผู้โทรไปหาก่อน.....	49
30. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในกรณีที่ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวจะโทรถึงใครบ่อยที่สุด.....	50
31. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในกรณีที่ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวจะโทรถึงใครบ่อยที่สุด.....	50
32. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวกี่นาที.....	51
33. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในเรื่องที่ใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวส่วนมากเกี่ยวกับเรื่องอะไร.....	52
34. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในเรื่องที่ใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวส่วนมากเกี่ยวกับเรื่องอะไร.....	53
35. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการเรื่องสาระที่ใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเกี่ยวกับเรื่องอะไร.....	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
36. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนเรื่องสาระที่ใช้โทรศัพท์มือถือ พูดคุยกับคนในครอบครัวเกี่ยวกับเรื่องอะไร.....	55
37. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองที่ภายหลังจากได้โทรศัพท์ พูดคุยกับคนในครอบครัวแล้วจะมีความรู้สึกอย่างไร.....	55
38. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ภายหลังจากได้โทรศัพท์พูดคุยกับ คนในครอบครัวแล้วจะมีความรู้สึกอย่างไร.....	56
39. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามช่วงเวลาที่ถูกคุย หรือติดต่อ ทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวบ่อยที่สุด.....	57
40. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามช่วงเวลาที่ถูกคุย หรือติดต่อ ทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวบ่อยที่สุด.....	58
41. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามสภาพการณ์ที่รู้สึกอยากใช้ โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวมากที่สุด.....	59
42. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามสภาพการณ์ที่รู้สึกอยากใช้ โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวมากที่สุด.....	60
43. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามสาเหตุที่ทำให้ไม่ได้ใช้ โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวทุกวัน.....	61
44. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามสาเหตุที่ทำให้ไม่ได้ใช้ โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวทุกวัน.....	62
45. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือน ในการใช้โทรศัพท์มือถือ.....	63
46. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือน ในการใช้โทรศัพท์มือถือ.....	63
47. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามการจ่ายเงินค่าใช้จ่ายโทรศัพท์มือถือ.....	64
48. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามความคิดเห็นว่าการใช้ โทรศัพท์มือถือมีส่วนช่วยให้ครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้หรือไม่.....	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
49. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามความคิดเห็นว่าการใช้ โทรศัพท์มือถือมีส่วนช่วยให้ครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้น ได้หรือไม่.....	65
50. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการส่งข้อความ ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงคนในครอบครัว.....	66
51. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามเรื่องที่ส่งข้อความ ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตร.....	67
52. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามเรื่องที่ส่งข้อความ ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงพ่อ แม่.....	67
53. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามเนื้อหาของข้อความ ที่ส่งผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตร.....	68
54. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามเนื้อหาของข้อความ ที่ส่งผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงพ่อ แม่.....	69

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. แบบจำลองกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคลของแมคโครสกี ลาตันและแนปป์.....	12
2. ภาพครอบครัวฟ่องศรี.....	93
3. ภาพครอบครัวนาคสุข.....	94
4. ภาพครอบครัวเนาสราญ.....	95
5. ภาพครอบครัวศรีอุทัย.....	96
6. ภาพครอบครัวเลิศรัตนชัย.....	97
7. ภาพครอบครัวสุดแสง.....	98
8. ภาพครอบครัวไปสมบุญ.....	99
9. ภาพครอบครัวชัยมงคล.....	100
10. ภาพครอบครัวภานุสติกดิ์.....	101
11. ภาพครอบครัวเชียงหว่าง.....	102

บทที่ 1

บทนำ

ที่มา และความสำคัญของปัญหา

ครอบครัวนับเป็นสถาบันพื้นฐานสำคัญที่ทำหน้าที่หล่อหลอมความเป็นมนุษย์ด้วยการอบรม เลี้ยงดู ให้การศึกษา ให้พัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพ ตลอดจนสิทธิ และหน้าที่ที่สมาชิกมีต่อกัน และ กันในสังคม สถาบันครอบครัวมีความสำคัญเพราะนอกจากจะเป็นสถาบันแรกของมนุษย์ ยังทำหน้าที่ให้การอบรมเลี้ยงดู ให้การศึกษา และมีอิทธิพลต่อการพัฒนาระดับคุณภาพของคน ครอบครัวมีพื้นฐานที่ประกอบด้วยวิถีชีวิตของสมาชิกทุกคน วิถีชีวิตนี้รวมไปถึงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม จริยธรรม และมีผลต่อคุณภาพของสังคม ครอบครัวเป็นหน่วยเศรษฐกิจที่เล็กที่สุด การสื่อสารของสถาบันครอบครัว จึงมีผลกระทบต่อกันและกัน มีกระบวนการ มีวิวัฒนาการ หากสถาบันครอบครัวเข้มแข็ง และรวมตัวกัน ได้ก็จะช่วยกันพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

ในประเทศไทยสามารถแบ่งครอบครัวได้เป็น 2 รูปแบบกว้างๆ คือ ครอบครัวขยาย (Extended Family) หมายถึง ครอบครัวที่มีลักษณะ การอยู่อาศัยของสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบไปด้วย พ่อ แม่ ลูก ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา อาศัยร่วมอยู่ด้วย และครอบครัวเดี่ยว (Nucleus - Family) หมายถึง ครอบครัวที่มีลักษณะการอยู่อาศัยของสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบไปด้วย พ่อ แม่ และลูก ในปัจจุบันครอบครัวไทยในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ จะมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว ซึ่งมีผลมาจาก สภาพเศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ และความเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยที่เล็กลง ล้วนแต่เป็นเหตุผลให้ขนาดของครอบครัวมีขนาดเล็กลงกว่าในอดีต

วัลลภ ไทยเหนือ (2542) (ที่มา : <http://www.ananmai.moph.go.th/advisor/224/22410.html>) กล่าวถึง ครอบครัวที่ดี หรือครอบครัวที่พึงประสงค์ของสังคมไทยควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. สมาชิกในครอบครัวมีสุขภาพดี รู้วิธีดูแลสุขภาพกาย จิต และสังคมของตนเอง
สมาชิกในครอบครัว มีพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน ที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี ในเรื่อง
ต่างๆ อาทิเช่น การบริโภคอาหาร การออกกำลังกาย การหลีกเลี่ยงภาวะเสี่ยงอันตราย
การรู้จักคลายเครียด การพักผ่อน และการรับบริการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค
ตามวัย ตลอดจนการรักษาพยาบาล เป็นต้น
2. มีขนาดครอบครัวที่พอเหมาะ ในสถานการณ์ปัจจุบันแต่ละครอบครัวควรมีลูกไม่เกิน
2 คน
3. มีความรัก ความเอื้ออาทร และความผูกพันภายในครอบครัว
4. สมาชิกในครอบครัวมีโอกาส ในการศึกษา และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
5. ครอบครัวมีส่วนร่วม และเกื้อหนุนสังคม

สภาพเศรษฐกิจของสังคมไทยในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้สถาบันครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพเศรษฐกิจ ที่ต้องมีการแข่งขันกันอยู่ตลอดเวลา เป็นสาเหตุให้สมาชิกในครอบครัวต่างต้องมีหน้าที่รับผิดชอบต่อกันแตกต่างกัน เช่น พ่อ และแม่ มีหน้าที่ไปทำงานนอกบ้าน เพื่อจะได้มีรายได้มาจุนเจือสมาชิกในครอบครัวให้อยู่รอด ลูก มีหน้าที่ต้องเรียนหนังสือ ดังนั้นเมื่อสมาชิกต่างต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ทำให้เวลาในการสื่อสารภายในระหว่างกันของสมาชิกในครอบครัวก็มีน้อยลงลงไปด้วย แต่ยังมีปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็ง ได้ก็คือ การสื่อสารกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว

สายสุรี จุติกุล (2540) กล่าวว่า หากสมาชิกมีการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความรัก ความเป็นห่วง ให้ได้รับรู้แล้ว สมาชิกย่อมมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ครอบครัวก็ย่อมเข้มแข็ง จะส่งผลไปยังสถาบันอื่นๆ สังคมก็จะได้มี ประชากรที่มีคุณภาพ อันเนื่องมาจากการสื่อสารระหว่างกัน ในครอบครัว ปัจจุบันการสื่อสารในครอบครัวจะลดน้อยลง ปัญหาต่างๆ ก็จะตามมา เช่น การใช้ความรุนแรงในครอบครัว, ความแตกแยกในครอบครัว, ปัญหาสังคม (เด็กเร่ร่อน, การคิดสารเสพติด, ปัญหาทางเพศ, ปัญหาอาชญา-กรรม) เนื่องจากเมื่อเกิดปัญหาแล้วสมาชิกในครอบครัวมิได้มีการพูดคุยกันเพื่อปรับทุกข์ หรือเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหา จึงเป็นการสะสมปัญหาไว้ และอาจกลายเป็นปัญหาใหญ่จนเกินที่จะแก้ไขได้ ดังนั้นการสื่อสารระหว่างกันของสมาชิกในครอบครัวย่อมมีส่วนสำคัญอย่างมากในการช่วยส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวเข้มแข็ง David Kantor and William Lehr (อ้างถึงในบุญศิริ มีสำราญ , 2544) ได้แบ่งแบบวิธีของการสื่อสารในครอบครัวออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. การสื่อสารในครอบครัวแบบปิด หมายถึง แบบวิธีการเลือกสารในครอบครัวที่เข้มงวดมีการวางระเบียบกฎเกณฑ์อย่างรัดกุม ผู้ที่กำหนดกฎเกณฑ์ คือ ผู้ที่มีอำนาจสูงสุดซึ่งมักจะ ได้แก่ พ่อ ผู้กำหนดกฎเกณฑ์จะเป็นผู้ให้คำแนะนำ และควบคุมกิจกรรมต่างๆ ของครอบครัว

2. การสื่อสารในครอบครัวแบบเปิด หมายถึง แบบวิธีการสื่อสารในครอบครัวที่สมาชิกแต่ละคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจความเป็นไปต่างๆ ภายในครอบครัวสูง

3. การสื่อสารในครอบครัวแบบปล่อย หมายถึง แบบวิธีการสื่อสารในครอบครัวที่สมาชิกแต่ละคนสามารถทำอะไรตามที่ตนต้องการได้ กฎระเบียบต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัวแบบนี้เป็นไปตามสบายในแบบฉบับของแต่ละคน

David Kantor and William Lehr (อ้างถึงในบุญศิริ มีสำราญ , 2544) กล่าวว่า คุณสมบัติของการสื่อสารแต่ละแบบมีข้อดี และข้อด้อยในตัวเอง และอาจเป็นแบบวิธีสร้างสรรค์หรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับการเลือกสรรมาใช้ในแต่ละสถานการณ์ การสื่อสารในครอบครัวเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล มีการใช้การสื่อสารในหลายแบบ หลายวิธี เช่น การสื่อสารด้วยคำพูด หรือจะไม่ใช่คำพูดก็ได้

ในสังคมแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศนี้โทรศัพท์มือถือนับว่าเป็นเครื่องมือการสื่อสารที่ได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลาย ประกอบกับการแข่งของบริษัทโทรศัพท์มือถือที่เข้ามาในประเทศไทยทำให้ราคาเครื่อง และค่าใช้จ่ายบริการโทรศัพท์ก็ถูกลง จึงมีส่วนส่งเสริมให้ปริมาณการใช้โทรศัพท์มือถือเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย โดยเฉพาะในเขตสังคมเมืองที่เครือข่ายโทรศัพท์มือถือเข้าถึงง่าย จุดมุ่งหมายหลักในการใช้ประโยชน์ก็คือ เพื่อประกอบธุรกิจ หรือการทำงาน แต่หากจะใช้โทรศัพท์มือถือให้เป็นประโยชน์เพิ่มขึ้นแล้ว โทรศัพท์มือถือยังสามารถช่วยให้สมาชิกในครอบครัวมีการสื่อสารระหว่างกัน ชำนาญจำกัดในเรื่องของเวลา สถานที่ ได้ ตามความสามารถของโทรศัพท์มือถือเอง

ตารางที่ 1 จำนวนและอัตราร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามการมีโทรศัพท์มือถือ
ภาค และเขตการปกครอง พ.ศ. 2546

ภาค/เขตการปกครอง	รวม	การมีโทรศัพท์มือถือ			รวม	การมีโทรศัพท์มือถือ		
		มี	ไม่มี	ไม่ทราบ		มี	ไม่มี	ไม่ทราบ
		จำนวน ('000)				อัตราร้อยละ		
รวม	57,803.9	12,989.8	44,806.3	7.9	100.0	22.5	77.5	--
ในเขตเทศบาล	19,137.7	6,888.8	12,243.2	5.7	100.0	36.0	64.0	--
นอกเขตเทศบาล	38,666.2	6,101.0	32,563.1	2.2	100.0	15.8	84.2	--
กรุงเทพมหานคร	7,466.6	3,166.6	4,296.7	3.2	100.0	42.4	57.5	--
ภาคกลาง	13,260.4	3,812.8	9,445.2	2.5	100.0	28.8	71.2	--
ในเขตเทศบาล	4,585.5	1,619.6	2,964.2	1.7	100.0	35.3	64.6	--
นอกเขตเทศบาล	8,674.9	2,193.2	6,480.9	0.8	100.0	25.3	74.7	--
ภาคเหนือ	10,361.1	1,951.5	8,408.8	0.8	100.0	18.8	81.2	--
ในเขตเทศบาล	2,143.6	671.4	1,471.7	0.5	100.0	31.3	68.7	--
นอกเขตเทศบาล	8,217.5	1,280.1	6,937.1	0.3	100.0	15.6	84.4	--
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	19,155.2	2,549.7	16,605.5	-	100.0	13.3	86.7	-
ในเขตเทศบาล	3,213.8	894.0	2,319.7	-	100.0	27.8	72.2	-
นอกเขตเทศบาล	15,941.4	1,655.7	14,285.8	-	100.0	10.4	89.6	-
ภาคใต้	7,560.7	1,509.3	6,050.1	1.3	100.0	20.0	80.0	--
ในเขตเทศบาล	1,728.3	537.2	1,190.8	0.2	100.0	31.1	68.9	--
นอกเขตเทศบาล	5,832.4	972.0	4,859.3	1.1	100.0	16.7	83.3	--

หมายเหตุ : -- น้อยกว่าร้อยละ 0.1

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2546)

จากที่ว่าโทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัยแล้ว โทรศัพท์มือถือ ยังมีส่วนที่
ให้สมาชิกในครอบครัวสื่อสารใกล้ชิดกันมากขึ้น และด้วยเหตุนี้โทรศัพท์มือถือจึงเข้ามามีส่วนใน
การช่วยให้การสื่อสารกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวมีได้ง่าย สะดวก และรวดเร็วขึ้น การใช้
โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัวนั้น ได้ถูกจัดว่าเป็นช่องทาง
ในการสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ (Sadie Plant, 2547) จึงทำให้การสื่อสารของสมาชิกเป็นไปอย่าง
ไม่มีรูปแบบตายตัวว่าฝ่ายใดเป็นผู้ส่งสาร หรือฝ่ายใดเป็นผู้รับสารตลอดการสื่อสารระหว่างกัน แต่

จะมีการเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ และบุคคล ส่วนเนื้อหาในการสื่อสารก็มีความสำคัญอย่างมาก หากสมาชิกสื่อสารออกไปทำให้อีกฝ่ายรู้สึกในทางลบ เช่น รู้สึกว่าเป็นคนที่ไม่มีอะไรดี รู้สึกถูก ดูหมิ่นศักดิ์ศรี ไม่ได้รับการยอมรับ รู้สึกว่าตนเองไม่มีค่าสำหรับครอบครัว จะทำให้เกิดความรู้สึกตอบโต้ ใช้อารมณ์เข้าหากัน และลูกกลมเป็นปัญหารุนแรงได้ เนื้อหาในการสื่อสารเหล่านี้มักจะเป็นการพูดถึงความคิด หรือการกระทำของอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเปราะบาง และเป็นเรื่องของอารมณ์ ความรู้สึกเป็นส่วนใหญ่ หากสมาชิกใช้เนื้อหาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง โดยสื่อความคิด ความรู้สึก ความต้องการของตนเอง ความเข้าใจต่ออีกฝ่ายที่จะทำให้เกิดการยอมรับ การเปิดเผยต่อกันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจกัน และนำไปสู่การเพิ่มความรัก ความผูกพันที่มีต่อกันได้ โดยเนื้อหาในการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือนั้นยังบอกความรู้สึกนึกคิดของตนเองให้อีกฝ่ายเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องว่าผู้สื่อสารมีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร ไม่คลุมเครือ ซึ่งอาจเกิดการตีความ หรือเข้าใจผิดได้ ควรมีการถาม และรับฟังความคิดเห็นของอีกฝ่าย บางครั้งต้องมีการแสดงความชื่นชม ขอบคุน ขอร้อง หรือถามความคิดเห็นเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันด้วย เมื่อโทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่สามารถช่วยให้สมาชิกในครอบครัวได้มีการสื่อสารระหว่างกันแล้ว ทำให้ต้องอาศัยข้อมูล หรือ เนื้อหาในการสื่อสาร ซึ่งเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้สมาชิกในครอบครัวประสบความสำเร็จในการสื่อสารระหว่างกัน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันภายในครอบครัว

ตารางที่ 2 จำนวน และร้อยละของครัวเรือนที่มีโทรศัพท์มือถือ และจำนวนโทรศัพท์มือถือที่มีในครัวเรือน
จำแนกตามภาค และเขตการปกครอง พ.ศ. 2544

ภาค และเขตการปกครอง	ครัวเรือนที่มีโทรศัพท์มือถือ			โทรศัพท์มือถือที่มีในครัวเรือน			
	จำนวน	ร้อยละ	โทรศัพท์ มือถือ ต่อ 100 ครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ	โทรศัพท์ มือถือ ต่อ 100 ครัวเรือน	โทรศัพท์ มือถือ ต่อประชากร 100 คน
ทั่วราชอาณาจักร	1,894,100	100.0	11.74	2,442,821	100.0	15.14	3.89
ในเขตเทศบาล	1,286,609	67.9	24.64	1,739,523	71.2	33.32	8.54
นอกเขตเทศบาล	607,491	32.1	5.57	703,298	28.8	6.44	1.66
กรุงเทพมหานคร	666,100	35.2	33.67	989,377	40.5	50.01	12.82
ภาคกลาง	604,435	31.9	16.59	729,679	29.9	20.03	5.14
ภาคเหนือ	175,711	9.3	5.53	205,083	8.4	6.45	1.81
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	234,921	12.4	4.50	280,194	11.5	5.37	1.33
ภาคใต้	212,933	11.2	10.06	238,488	9.7	11.27	2.84

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2544)

ความสำคัญของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือกับความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึง เทคโนโลยีการสื่อสารไร้สายที่ได้ก้าวเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการสื่อสารของครอบครัวไทยในสังคมเมือง ว่าผลของเทคโนโลยีมีผลต่อการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวหรือไม่ อย่างไร ทั้งในด้านข้อมูล เนื้อหา คำพูดที่สมาชิกในครอบครัวใช้ในการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ ว่าสะท้อนความเป็นไปของการสื่อสารในครอบครัวยุคปัจจุบันอย่างไร

ปัญหานำวิจัย

1. ผลของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือกับสถาบันครอบครัวไทยเป็นอย่างไร
2. ทักษะคติ และพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวไทยต่อการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงผลของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือกับสถาบันครอบครัวไทย
2. เพื่อศึกษาทักษะคติ และพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวไทยในการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายศึกษาสมาชิกในครอบครัวในสังคมเมืองที่ใช้โทรศัพท์มือถือแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกบุตรของสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุระหว่าง 15 – 17 ปี (ศึกษาระดับมัธยมปลาย) จำนวน 200 คน กลุ่มที่สอง บิดาและมารดาของสมาชิกในครอบครัว จำนวน 200 คน และ คัดเลือกจากกลุ่มเป้าหมายที่ได้เก็บข้อมูลไปแล้วมาจำนวน 10 ครอบครัว เพื่อทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยมีจุดมุ่งหมายถึงผลของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือต่อสมาชิกในครอบครัวไทย เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สถาบันครอบครัว ในงานวิจัยนี้หมายถึง ครอบครัว ซึ่งสมาชิกในครอบครัวประกอบไปด้วย พ่อแม่ ลูก ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ลักษณะทางประชากร ในงานวิจัยนี้หมายถึง เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้, สถานภาพการสมรส และจำนวนสมาชิกในครอบครัว

3. รูปแบบการสื่อสารภายใน ในงานวิจัยนี้หมายถึง การสื่อสารที่แบ่งออกเป็น 4 แบบ ตามแนวคิดกรอบครัว ของ J.M. Mcleod, S.H.Chaffee and D.B. Wackman (1973) (อ้างถึงในบุญศิริ มีสำราญ, 2544) คือ

1. แบบปล่อยปละ
2. แบบปกป้อง
3. แบบเปิดเสรี
4. แบบประนีประนอม

4. ทศนคติ ในงานวิจัยนี้หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึก และความเชื่อของสมาชิกในครอบครัวที่มีการสื่อสารผ่าน โทรศัพท์มือถือถึงกัน

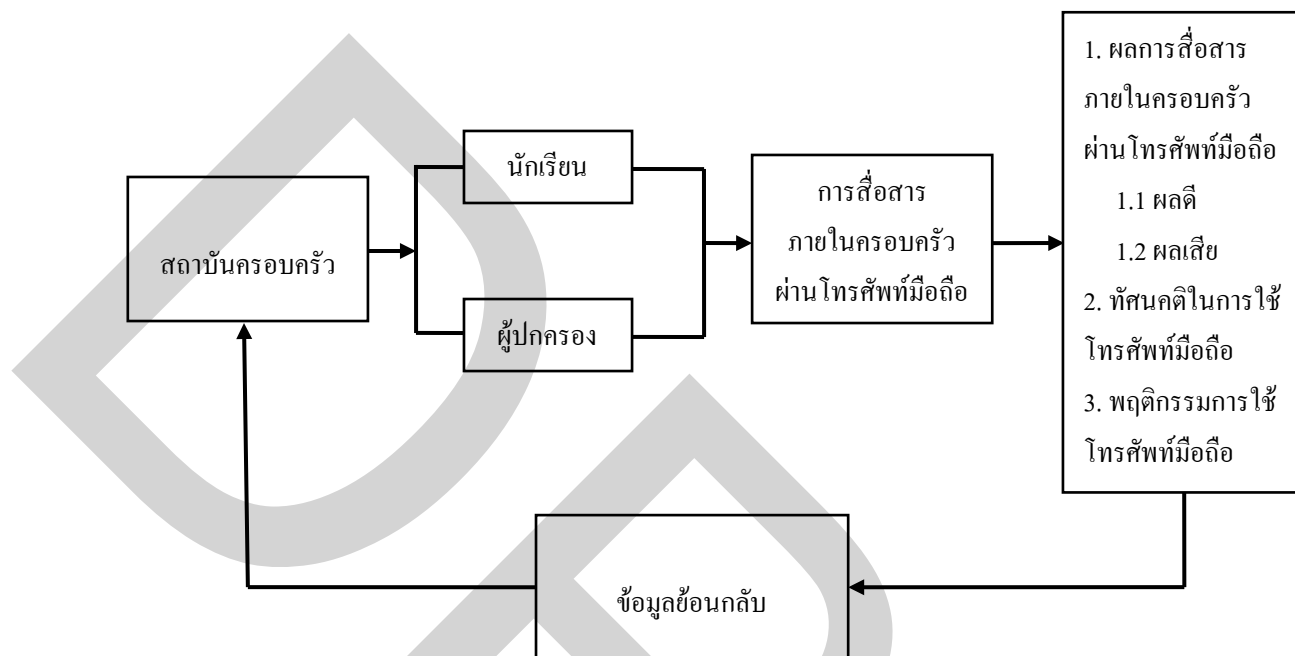
5. พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือ ในงานวิจัยนี้หมายถึง ความถี่ และระยะเวลาในการใช้โทรศัพท์เพื่อสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว

6. ผลของการใช้โทรศัพท์มือถือ ในงานวิจัยนี้หมายถึง ผลของการใช้โทรศัพท์มือถือในการพูดคุย เพื่อสื่อข้อมูล เนื้อหาผ่าน โทรศัพท์มือถือว่าจะเกิดผลดี (ผลดีหมายถึงเกิดความเข้าใจในความหมายเดียวกันส่งผลให้สมาชิกในครอบครัวเข้าใจกัน รักและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน) หรือผลไม่ดี (ผลไม่ดีหมายถึงเกิดความไม่เข้าใจกัน สื่อความหมายคนละอย่างกันส่งผลให้สมาชิกในครอบครัวไม่เข้าใจกัน เกิดความคิดต่อต้าน หรือไม่เห็นด้วยต่อคำพูดของคู่สนทนา) ต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกภายในครอบครัว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงผลของการสื่อสารผ่าน โทรศัพท์มือถือที่มีต่อสถาบันครอบครัว ว่ามีคุณค่า เนื้อหา สาระ ของการใช้โทรศัพท์มือถือกับสถาบันครอบครัวไทยในปัจจุบันอย่างไร ค่าใช้จ่ายในการใช้ และเวลาที่ใช้ในการสื่อสารกับสมาชิกในครอบครัวนั้นเป็นเท่าไร ซึ่งผลของการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้เกิดแนวคิดของการสื่อสารผ่าน โทรศัพท์มือถือ และยังสามารถนำผลของการสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัวที่ได้จากการศึกษาไปใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และยังเป็น การสร้างสรรค์พัฒนาสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง

กรอบแนวคิด

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่อง “การสื่อสารภายในครอบครัวผ่านโทรศัพท์มือถือ” ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบในการวิจัย มีดังนี้

1. ทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล
2. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารในครอบครัว
3. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่าน โทรศัพท์มือถือ
4. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
5. แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสาร
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล

การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) หมายถึง การสื่อสารของบุคคลที่มีจำนวนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ทำการแลกเปลี่ยนข่าวสารกันในลักษณะตัวต่อตัว (Person-to-Person) ในรูปแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Communication) และหรือการสื่อสารระหว่างคนสองคนในลักษณะที่มีสื่อเป็นตัวกลางในการติดต่อสื่อสารก็ได้ เช่น การพูดคุยระหว่างคนสองคน (Dyadic Communication) การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือการพูดคุยกันในกลุ่มเล็ก ๆ (Small Group Communication) หรือการติดต่อพูดคุยกันทางโทรศัพท์ การเขียนจดหมายถึงกัน เป็นต้น

การสื่อสารระหว่างบุคคลมีคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. **กระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคล** การสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดในสิ่งต่าง ๆ ระหว่างกันและกัน การสื่อสารจึงไม่หยุดเพียงผู้ส่งสารส่งสารไปยังผู้รับสาร แต่เมื่อส่งสาร

ไปแล้วผู้รับสารจะต้องเกิดการตีความและแสดงปฏิกิริยาป้อนกลับต่อข่าวสารที่รับรู้ บางครั้งอาจเป็นการโต้ตอบด้วยคำพูด หรือแสดงเพียงการสื่อสารที่ไม่ใช่คำพูด เช่น พยักหน้าเข้าใจ โดยองค์ประกอบของการสื่อสาร มีดังนี้ (นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต, 2544)

1.1 **ผู้ส่งสาร (Sender) หรือแหล่งส่ง (Source)** หมายถึง บุคคล สถาบันหรือองค์กรต่างๆ ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร ซึ่งในการศึกษานี้หมายถึง สมาชิกในครอบครัว ซึ่งได้แก่พ่อแม่ หรือบุตร

1.2 **สาร (Message)** หมายถึง เรื่องราวอันมีความหมาย และแสดงออกมาโดยอาศัยภาษา หรือสิ่งใดก็ตามซึ่งสามารถทำให้เกิดการรับรู้ด้วยกันได้ สารอาจจะแฝงอยู่ในคำพูด ข้อเขียน ข่าว หรืออากัปกิริยาที่แสดงออกมาก็ได้ ซึ่งในการศึกษานี้หมายถึง รูปแบบของการสื่อสารที่มีลักษณะเป็นวัจนภาษาและอวัจนภาษา เช่น การเขียนของผู้ส่งสาร

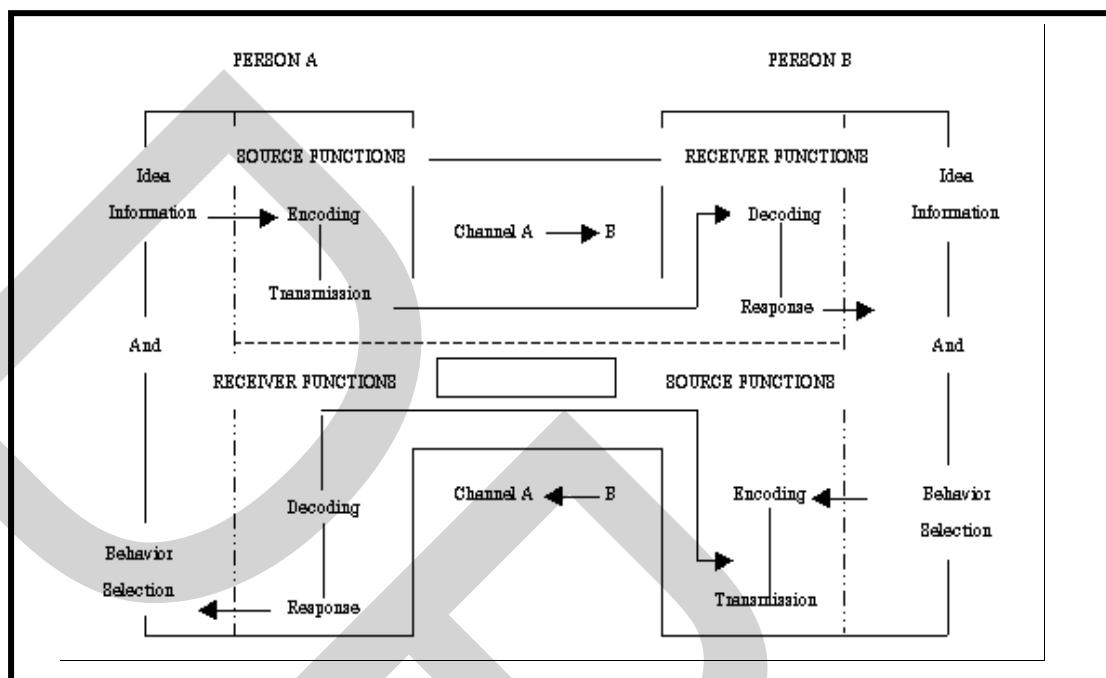
1.3 **สื่อ หรือทางติดต่อ (Medium หรือ Channel)** หมายถึง ตัวนำสาร หรือช่องทางที่ทำให้ผู้ส่งสารกับผู้รับสารติดต่อกันถึงกันได้ โดยที่ผู้ส่งสารจะเป็นผู้เลือกสื่อหรือกำหนดช่องทางและวิธีการที่จะใช้ในการสื่อสาร ซึ่งในการศึกษานี้หมายถึง โทรศัพท์มือถือ

1.4 **ผู้รับสาร (Receiver)** หมายถึง บุคคล สถาบัน หรือองค์กรซึ่งเป็นเป้าหมายที่ผู้ส่งสารต้องการติดต่อสื่อสารให้เข้าใจ แต่จะเข้าใจได้มากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับความรู้ประสบการณ์ และวัฒนธรรมของผู้รับสารเป็นสำคัญ ซึ่งในการศึกษานี้หมายถึง สมาชิกในครอบครัว ซึ่งได้แก่พ่อแม่ หรือบุตร

1.5 **ปฏิกิริยาตอบสนอง (Feedback)** หมายถึง การเปลี่ยนแปลงท่าที และพฤติกรรมของผู้รับสารอันเป็นผลโดยตรงจากที่ได้รับสารนั้น ซึ่งอาจแสดงออกมาในลักษณะที่เห็นด้วย หรือขัดแย้งก็ได้ ซึ่งในการศึกษานี้หมายถึง การ ตอบตกลง การยอมรับ หรือปฏิเสธ การเปลี่ยนแปลงท่าที พฤติกรรม หรือทัศนคติของสมาชิกในครอบครัวไปในทางที่ดีขึ้น หรืออาจขัดแย้งมากขึ้น

การสื่อสารระหว่างบุคคลมีลักษณะเป็นกระบวนการ ดังแบบจำลอง ของแมคครอสกี ลาสันและแนปป์ (McCroskey-Larson-Knapp) (อ้างถึงในดวงพร บุญยะสาระนันท์, 2543) ซึ่งให้เห็นกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคล ดังนี้

ภาพที่ 1 แบบจำลองกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคลของแมครอสกี ลาตันและแนปป์

SOURCE FUNCTIONS	=	การทำงานของผู้ส่ง
RECEIVER FUNCTIONS	=	การทำงานของผู้รับ
ENCODING	=	การเข้ารหัส
TRANSMISSION	=	การถ่ายทอด
RESPONSE	=	การตอบสนอง
CHANNEL	=	สื่อ
IDEA INFORMATION AND BEHAVIOR SELECTION	=	การก่อตัวทางความคิด และการเลือกแสดงพฤติกรรม

แมครอสกี ลาตันและแนปป์ (McCroskey-Larson-Knapp) (อ้างถึงในดวงพร บุญยะสาระนันท์, 2543) อธิบายว่า มนุษย์เป็นทั้งแหล่งสารและผู้รับสารสลับกันไปเมื่ออยู่ในสถานการณ์การสื่อสารระหว่างบุคคล แบบจำลองจึงสะท้อนให้เห็นถึงวัฏจักรของกระบวนการสื่อสารที่ไม่สิ้นสุด ไม่มีจุดเริ่มต้นและจุดจบที่แน่ชัด หากเราเข้าไปในแบบจำลองในตำแหน่ง A ซึ่งเป็นแหล่ง

สาร เราก็อำหน้ที่ส่งข้วสาร ไปยังผู้รับคือ B โดย B ทำการเข้รห้สและตอบกลับมำ เกิดผลของการสื่อสาร การส่งกลับข้อมูลจะอยู่ในรูปของแนวความคิด และพฤติกรรมที่เลือกสรรกลับมา พฤติกรรมที่เลือกสรรนี้จะก่อให้เกิดการสื่อสารอย่างต่อเนื่งอีก ดังนั้นในสถานการณ์เช่นนี้ผู้รับสารคือ B ก็ะเปลี่ยนเป็นแหล่งสาร และ A เป็นผู้รับสาร ดำเนินการสื่อสารต่อไป และผลสะท้อนกลับของ B อาจเป็นสิ่งที่แหล่งสารในขั้นแรก คือ A ตั้งใจให้เกิดหรือไม่ก็ได้

2. สาร (messages) ในการสื่อสารระหว่างบุคคลมีลักษณะที่สำคัญที่ควรให้ความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ คือ

2.1. ลักษณะสารในการสื่อสารระหว่างบุคคล สารทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นสารในการสื่อสารด้วยคำพูดหรือไม่ใช่คำพูด ซึ่งสามารถรับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสของมนุษย์แล้วถือเป็นสารทั้งสิ้น แต่สารในความหมายของการสื่อสารระหว่างบุคคลนี้มีขอบเขตจำกัดเพียงสารที่ต้องมีคนถ่ายทอดเพื่อแลกเปลี่ยนจากบุคคลหนึ่งไปสู่ผู้สื่อสารเท่านั้น สารที่คิดอยู่ในสมองโดยไม่มีการพูด ไม่มีการถ่ายทอดความคิดนั้นออกสู่ผู้รับสารไม่ถือเป็นสารในการสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นเพียงการสื่อสารภายในตัวบุคคลเท่านั้น (intrapersonal communication)

2.2. ความแตกต่างของสารกับความหมายสาร สาร (messages) กับความหมาย (meaning) อาจแตกต่างกันก็ได้สารเป็นตัวกลางถ่ายทอดแสดงถึงความหมายที่อยู่ในสารแต่การรับรู้ความหมายของสารนั้นขึ้นกับการตีความของผู้รับสาร ดังนั้นบางครั้งสารจึงอาจถูกตีความจากผู้รับสารผิดไปจากที่ผู้ส่งต้องการจะสื่อความหมาย ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการของผู้รับ การให้คุณค่า การรับรู้และประสบการณ์ร่วมระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารนั่นเอง

2.3. ประเภทของสาร สารที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างบุคคลแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ วจนสาร และอวจนสาร และขณะที่เราทำการสื่อสารระหว่างบุคคลเรากำลังถ่ายทอดสารทั้ง วจนสาร และอวจนสารไปสู่ผู้สื่อสาร

1. วจนสาร เป็นคำพูดที่ใช้ในการสื่อสารทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น การพูดคุยทางโทรศัพท์ การสนทนากับเพื่อน เป็นต้น นอกจากนั้น ยังรวมไปถึงการเขียนในลักษณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเขียนจดหมาย บันทึกลับงาน หรือคำสั่งเฉพาะตัวบุคคล

2. อวจนสาร คือ ภาษาที่ใช้สื่อสารระหว่างกันโดยไม่ใช้คำพูด หรือการเขียนแต่ใช้รห้สหรือสัญลักษณ์อื่นในการสื่อสาร แบ่งออกเป็น 7 ประเภท คือ

1. เทศภาษา (space) ได้แก่ ระยะห่างระหว่างบุคคล การจัดที่นั่ง เช่น คนที่นั่งใกล้กัน และคนที่นั่งไกลกัน สามารถสื่อให้เห็นความสัมพันธ์ และความใกล้ชิดของบุคคลได้

2. **กาลภาษา (time)** ได้แก่ เวลา หมายถึง การใช้เวลาในการสื่อความหมาย หรือแสดง ความหมายในการสื่อสาร หรืออาจหมายถึงเวลา ณ จุดใดจุดหนึ่งก็ได้ เช่น การไปตรงตามนัด แสดงว่าบุคคลนี้เป็นคนมีความรับผิดชอบ และให้เกียรติผู้ที่นัดด้วย

3. **เนตรภาษา (eye contact)** ได้แก่ การใช้สายตา หรือดวงตา เพื่อสื่ออารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ความประสงค์และทัศนคติ เช่น การจ้องแสดงความสนใจ การเมินแสดงความ ไม่ใยดี รวมทั้งการแสดงออกทางสีหน้า (facial expression) เช่น หน้าบึ้ง ยิ้ม ฯลฯ

4. **ปริภาษา (paralinguistic)** ได้แก่ การใช้น้ำเสียง หรืออารมณ์ของเสียงซึ่งรวมไปถึง คุณภาพ ความดัง ความถี่ การเน้น การเว้นช่วงจังหวะและการออกเสียงต่าง ๆ ที่ไม่ใช่คำพูด หรือ ถ้อยคำโดยตรง เช่น การถอนหายใจ การทอดเสียง การเงิบ เป็นต้น เสียงที่เร็วอาจแสดงความ ตื่นเต้น ดีใจ ขณะที่เสียงเนือยอาจแสดงถึงความเหนื่อย และความไม่กระตือรือร้นได้

5. **อาการภาษา (body movement)** ได้แก่ การเคลื่อนไหวของอวัยวะร่างกายหรือ อิริยาบถต่าง ๆ เช่น การส่ายหน้าแสดงการปฏิเสธ ขณะที่การพยักหน้าแสดงการตอบรับ

6. **สัมผัสภาษา (touch)** ได้แก่ การจับต้องสัมผัส เช่น การแตะไหล่แสดงความเห็นใจ การจูบแสดงความรัก เป็นต้น

7. **วัตถุภาษา (object)** ได้แก่ การเลือกวัตถุมาใช้สื่อความหมายบางประการให้ปรากฏ ซึ่งวัตถุในที่นี้ หมายถึง สิ่งของทุกขนาด ทุกลักษณะ ที่มองเห็นเป็นรูปเป็นร่าง เช่น เครื่องแต่งกาย แสดงฐานะและบุคลิกของบุคคล

3. **การสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นกิจกรรมระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย** ทั้งนี้เพื่อผลอย่างใดอย่าง หนึ่งโดยปกติคู่สื่อสารมักสามารถแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อกันได้ในระหว่างสื่อสาร ซึ่งปฏิกิริยา ตอบสนองมีทั้งในเชิงบวก คือ ผู้ส่งสารพอใจในผลของการสื่อสาร และในเชิงลบ คือผู้ส่งสารไม่ พพอใจในผลของการสื่อสาร

กิจกรรมที่บุคคล 2 คน หรือระหว่างบุคคลในกลุ่มเล็ก ๆ ดำเนินไปร่วมกัน คือ การ แลกเปลี่ยนข่าวสารเพื่อการรับรู้ความหมายร่วมกัน ลักษณะการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย จึงมีลักษณะแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

3.1. **การสื่อสารซึ่งหน้า (face-to-face communication)** เป็นการสื่อสารที่ผู้ส่งและผู้รับ เห็นหน้ากัน และมีปฏิกิริยาป้อนกลับเข้ามาในกระบวนการสื่อสารได้ทันที คู่สื่อสารทั้งสองฝ่ายจึง สามารถปรับการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ จากการศึกษาปฏิกิริยาตอบสนองของกันและกันได้ โดยตรง

3.2. การสื่อสารแบบผ่านสื่อ (interpose communication) เป็นการสื่อสารโดยอาศัยสื่อที่มีช่องทางให้ส่ง หรือรับข่าวสารได้ไม่เกินครั้งละสองคน เช่น การพูดโทรศัพท์ การเขียนจดหมาย ส่วนตัวถึงกันและกัน การสื่อสารกันผ่านคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล การสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

จากทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล ในการศึกษาและวิจัยในครั้งนี้ได้นำทฤษฎีดังกล่าวมาเป็นกรอบในการศึกษาการสื่อสารของผู้ส่งสาร และผู้รับสาร คือ บุตร และพ่อแม่ ซึ่งทั้ง 3 จะมีการปรับเปลี่ยนกันเป็นทั้งผู้ส่งสาร และผู้รับสาร ซึ่งขึ้นอยู่กับเนื้อหา และประสบการณ์ ของทั้งสองฝ่ายที่ทำการสนทนาในขณะนั้นว่าเป็นเรื่องใด การสื่อสารดังกล่าวเป็นรูปแบบการสื่อสารระหว่างบุคคล ที่สนทนาผ่านสื่อ คือ โทรศัพท์มือถือ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารในครอบครัว

การสื่อสาร มีความหมายค่อนข้างกว้าง เป็นนามธรรม และครอบคลุมพฤติกรรมหลายๆ อย่าง ทั้งการสื่อสารด้วยวาจา (Verbal Communication) และการสื่อสารอวัจนะ (Non-Verbal - Communication) เพื่อให้เข้าใจชัดเจนขึ้น จึงขอกำหนดความหมายของรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวอยู่ในขอบเขตดังนี้

1. การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) คือ การสื่อความหมาย ความเข้าใจ การถ่ายทอดข่าวสารต่างๆ จากบุคคลหนึ่ง ไปยังอีกบุคคลหนึ่ง ในที่นี้คือระหว่างพ่อแม่ และลูก
2. พฤติกรรมการสื่อสาร คือ การแสดงออกของพ่อแม่ ในรูปของการอบรมสั่งสอน การแนะนำด้วยคำพูด คำสอน และการแสดงตนเป็นแบบอย่าง
3. การสื่อสารภายในครอบครัว (Family) คือ ความสัมพันธ์ที่แสดงออกโดยสื่อบุคคล ในครอบครัวเดียวกัน ในที่นี้คือ ระหว่างพ่อแม่ กับลูก

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว หมายถึง รูปแบบหรือลักษณะของพฤติกรรมการสื่อสารภายในครอบครัว ระหว่างพ่อแม่ กับลูก ซึ่งรูปแบบหรือพฤติกรรมดังกล่าวแสดงออกโดยวิธีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการพูดคุยติดต่อกัน การปรึกษาหารือ การแนะนำ การอบรมสั่งสอน การตักเตือน รวมถึงความถี่ หรือความบ่อยครั้งของพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างพ่อแม่กับลูกด้วย

การแบ่งรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวเป็น 4 ลักษณะ ตามแนวคิดของ J.M. - Mcleod, S.H.Chaffee and D.B. Wackman (1973) (อ้างถึงในบุญศิริ มีสำราญ, 2544)

1. แบบปล่อยปละ (Laissez-Faire) มีลักษณะ Socio-Orientation ต่ำและ Concept-Orientation ต่ำ
2. แบบปกป้อง (Protective) มีลักษณะ Socio-Orientation สูงและ Concept-Orientation ต่ำ
3. แบบเปิดเสรี (Pluralistic) มีลักษณะ Socio-Orientation ต่ำและ Concept-Orientation สูง
4. แบบประนีประนอม (Consensual) มีลักษณะ Socio-Orientation สูงและ Concept-Orientation สูง

1. การสื่อสารภายในครอบครัวแบบปล่อยปละ (Laissez-Faire) คือ ลักษณะพฤติกรรม การสื่อสารภายในครอบครัวระหว่างพ่อแม่-ลูกนั้น ไม่ได้เน้นหรือยึดถือทั้ง Socio-Orientation และ Concept-Orientation อย่างมาก คือ เป็นไปอย่างอิสระเสรี ไม่มีกรอบ หรือแนวทางที่เป็นแบบอย่างว่าลูกจะต้องเชื่อฟัง คล้อยตามความคิดทัศนคติของพ่อแม่ หรือห้ามไม่ให้โต้เถียงขัดแย้ง ในขณะเดียวกันเด็กก็จะไม่ได้รับการแนะนำ หรือสนับสนุนจากพ่อแม่ให้กล้าเปิดเผยตัวเองหรือกล้าแสดงความคิดเห็นต่างๆ ด้วย

2. การสื่อสารภายในครอบครัวแบบปกป้อง (Protective) มีลักษณะของพฤติกรรม สื่อสารที่ให้ความสำคัญกับสังคม ประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติ ปกป้องกันมาเป็นอย่างมาก และเป็นลำดับแรก ในขณะที่ยึดถือ หรือให้ความสำคัญต่อเรื่องของความคิดเห็น ความถูกต้องของเนื้อหา ข้อเท็จจริง ที่สื่อสารความกันนั้นเป็นอันดับรองลงไป การสื่อสารในลักษณะนี้จะแสดงให้เห็นได้ จากการศึกษาที่เด็กจะถูกสอนให้เชื่อฟัง คล้อยตามผู้ใหญ่ เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันในครอบครัว หรือติดต่อกสัมพันธ์กับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และราวัน เด็กจะถูกสอนไม่ให้แสดงความคิดเห็นขัดแย้ง โต้เถียง แม้ในความคิดของตนเองจะไม่เห็นด้วยหรือคิดว่าไม่ถูกต้องก็ตาม

3. การสื่อสารภายในครอบครัวแบบเปิดเสรี (Pluralistic) มีลักษณะพฤติกรรม การสื่อสารที่ให้ความสำคัญในการให้เด็กรู้จักพัฒนาความคิดเห็นที่เป็นของตัวเอง และการแสดงออก แม้ความคิดเห็นเหล่านั้นจะแตกต่างกัน ลักษณะที่สังเกตได้ก็คือ เด็กจะถูกอบรมสั่งสอนให้รู้จักมี

ความคิดใหม่ๆ และกล้าที่จะแสดงออกโดยการอภิปราย ถกเถียงในประเด็นเรื่องราวต่างๆ ในสถานการณ์รอบตัวกับบุคคลอื่นๆ รู้จักกล้าตัดสินใจด้วยตนเองโดยไม่ต้องกลัวว่าความคิดเห็นที่ขัดแย้งไม่ตรงกับพ่อแม่ นั้น จะทำให้พ่อแม่ไม่พอใจหรือเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ และโดยไม่ต้องหวังพะวงติดขัดอยู่กับสังคม ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณีมากนัก คือ ให้ความสำคัญกับการเชื่อฟังผู้ใหญ่ การคล้อยตาม ความสามัคคีกลมเกลียวเป็นเรื่องรองลงไป

4. การสื่อสารภายในครอบครัวแบบประนีประนอม (Consensual) มีลักษณะพฤติกรรม การสื่อสารที่เน้นย้ำ ยึดถือ หรือให้ความสำคัญทั้ง Socio-Orienter และ Concept-Orienter อย่าง มากทั้ง 2 แนวทาง กล่าวคือเรื่องของสังคม ประเพณี และแบบแผนที่ยึดถือปฏิบัติปลูกฝังกันมาที่ เน้นย้ำให้ความสำคัญ ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ละเลยที่จะให้ความสำคัญกับการสอนให้เด็กรู้จักพัฒนา ความคิดเห็นที่เป็นของตัวเอง และการแสดงออก แม้ความคิดเหล่านั้นจะแตกต่างกันก็ตาม

จากแนวคิดที่กล่าวมา ในการศึกษาครั้งนี้ได้นำแนวคิดดังกล่าวมาเป็นกรอบในการศึกษาการสื่อสารระหว่างกันภายในครอบครัว โดยมุ่งศึกษาที่รูปแบบของการสื่อสารภายใน ครอบครัวว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร และมีเนื้อหาในการสื่อสารที่ส่งผลในด้านดี และผลในด้านลบ กับครอบครัวอย่างไร

3. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่

การสื่อสารผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นการสื่อสารผ่านเครื่องมือที่เป็นช่องทางการ สื่อสารอย่างหนึ่ง ซึ่งมีส่วนช่วยให้การสื่อสาร เป็นไปอย่างสะดวก และรวดเร็วถึงผู้รับสารได้ง่ายขึ้น ในการศึกษาวิจัยนี้ หมายถึง การใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อสื่อสารกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว ได้แก่ พ่อแม่ และลูก

Sadie Plant (2003) ได้ศึกษาผลกระทบของโทรศัพท์มือถือต่อวิถีชีวิตของบุคคล และ สิ่งแวดล้อม ว่า ท่วงท่า กริยา อากา ร ของการใช้โทรศัพท์มือถือของบุคคลจะแปรวนแปร และ เปลี่ยนไปตามอารมณ์ สถานที่ เรื่องที่สนทนา รวมถึงความสัมพันธ์ของกลุ่มสนทนา นอกจากนี้ก็ยังมี แบบฉบับเดิมๆ ของการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ จากแรงดลใจที่ได้เปรียบเทียบกับเสียงเรียกเข้าที่เป็นเสียง ของนก รวมทั้งประวัติ และตำนาน ที่มีนกเป็นดังพาหนะ และผู้ส่งสาร ซึ่งได้แบ่งประเภทของผู้ใช้ โทรศัพท์เป็น 6 ประเภท คือ

1. The Swift Talker (นกนางแอ่นช่างพูด)

หมายถึง ลักษณะแบบที่กล่าวถึงผู้ใช้โทรศัพท์ที่เป็นพวกมั่นใจ เท่ๆ เดินทาง และพูดคุยบ่อย ค่อนข้างกับการพูด และทำงาน ผู้ใช้โทรศัพท์ประเภทนี้ มักจะลังเลหากไม่ได้เปิดโทรศัพท์

2. The Solitary Owl (นกฮูกเก็บตัว)

หมายถึง ผู้ใช้โทรศัพท์ที่มีแนวโน้มจะติดต่อกับคนอื่นน้อยมากๆ เลือกโทร และรับเฉพาะสายที่จำเป็น ชอบที่จะคบค้า และปรึกษา กับเพื่อนที่สนิทเท่านั้น เพราะพวกนี้ใช้โทรศัพท์น้อย พวกเขาจึงอาจตระหนกตกใจ เมื่อโทรศัพท์ของตัวเอง หรือของคนอื่นดังขึ้น และสามารถพบโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้จากส่วนที่ลึกที่สุดของกระเป๋า

3. The Calm Dove (นกพิราบรักสงบ)

หมายถึง ผู้ใช้โทรศัพท์ที่รับ และโทรออกอย่างสุขุม รอบคอบ และไม่น่าอาย พวกเขา รู้สึกสบายๆ กับโทรศัพท์ เงียบ และถ่อมตัว และมั่นใจ ไม่โอ้อวด และไม่หลบๆ ซ่อนๆ เวลาใช้โทรศัพท์ ทั้งโทรออก, รับสาย, เขียน หรืออ่านข้อความ

4. The Chatling Sparrow (นกกระจอกปากมาก)

หมายถึง ผู้ใช้โทรศัพท์มือถือที่เป็นพวกตื่นตัว ออกจะลูกหลง หรือกะปรีะแปร์ เวลาใช้โทรศัพท์ ใช้โทรศัพท์บ่อยเป็นพวกช่างพูด สังคมจัด และสนิทสนมง่าย เจ็บไปด้วยเสียงหัวเราะ จี๋เล่น และยังเป็นพวกที่ชอบส่งข้อความด้วย

5. The Noisy Starling (นกสตาร์ลิง เอะอะ)

หมายถึง ผู้ใช้โทรศัพท์มือถือที่เป็นพวกขวานผ่าซาก ออกจะก้าวร้าว ไร้มารยาท ผู้ใช้โทรศัพท์ประเภทนี้ เป็นพวกที่ชอบเข้าหาผู้คน หรือแทรกเวลาที่มีการสนทนา ขณะที่ใช้โทรศัพท์เสียงดัง

6. The Flashy Peacock (นกยูง)

หมายถึง ผู้ใช้โทรศัพท์มือถือที่เป็นพวกชอบโอ้อวดแบบคลาสสิก ผู้ใช้โทรศัพท์พวกนี้ มักจะมีความภูมิใจ ไม่ค่อยถ่อมถ้อ กังวลอยู่กับรูปลักษณ์ ของตัวเอง และของโทรศัพท์เคลื่อนที่ พวกนี้มักจะพบเห็นพร้อมกับโทรศัพท์รุ่นล่าสุดเสมอ

จากแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ ในการศึกษา ในครั้งนี้จะนำแนวคิด ดังกล่าวมาเป็นกรอบในการศึกษาการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ ว่าสมาชิกในครอบครัวมีลักษณะการใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อติดต่อสื่อสารกันอย่างไร และมีผลอย่างไรต่อการสื่อสารกันภายในครอบครัวไทย

4. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

การเปลี่ยนแปลงสังคม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโครงสร้าง และหน้าที่ของระบบสังคม ซึ่งอาจมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป หรือเป็นไปอย่างรวดเร็วก็ได้ เพราะฉะนั้นกระบวนการเปลี่ยนแปลงอาจมีลักษณะเป็นการวิวัฒนาการ ปฏิรูป หรือปฏิวัติ ซึ่งเมื่อนำแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสังคมมาใช้ในการวิจัยด้านการสื่อสารแล้วจะเห็นได้ว่า การสื่อสารมีบทบาทสำคัญยิ่งในการเปลี่ยนแปลงสังคม ซึ่งเนื้อหาของการสื่อสาร คือ สิ่งที่มนุษย์ใช้ติดต่อกัน การไหลของข่าวสารจะกำหนดทิศทาง และความเร็วในการเปลี่ยนแปลงสังคม ดังนั้น จึงอาจวิเคราะห์กระบวนการทางสังคมทุกชนิดในแง่ของโครงสร้าง เนื้อหา และการไหลของการสื่อสารได้ (เสถียร เขยประทับ, 2531)

Alex Inkeles and David H. Smith (1974) (อ้างถึงในภาวิณี เฟื่องศาสตร์, 2534) กล่าวว่า คนที่อยู่ในสังคมทันสมัยจะต้องมีบุคลิกภาพที่เป็นคนหูตากว้าง รับรู้ได้ตลอดเวลา มีความรู้สึก และเชื่อมั่นว่าทำอะไรแล้วต้องสำเร็จไม่ถูกอิทธิพลประเพณีครอบงำจนเกินไป และเป็นคนยืดหยุ่น เปิดรับสิ่งแปลกใหม่ได้ บุคลิกภาพของคนเหล่านี้จะช่วยให้เกิดการสร้างสรรค์ และพัฒนาขึ้นในสังคม เมื่อเกิดการทำให้ทันสมัยจะเกิดการเปลี่ยนแปลงตามมามากมาย ทั้งในด้านเศรษฐกิจ และสังคม ทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การขยายตัวของระบบการผลิต และการตลาด มุ่งพัฒนาให้เป็นอุตสาหกรรม ทางด้านสังคม ได้แก่ การเติบโตของประชากรในเขตเมืองเพิ่มมากขึ้น การศึกษาขยายขอบเขต และจำแนกวิชาเฉพาะสาขา/อาชีพ เกิดความซับซ้อนของสังคมเพิ่มขึ้น กฎหมายมีขอบเขตกว้างขวาง และปรับเปลี่ยนไปตามการพัฒนาของสังคม นอกจากนั้นความทันสมัยทำให้สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป เกิดความซับซ้อน และลอกเลียนแบบอย่างของสังคมที่ทันสมัยกว่านำไปใช้ในสังคมที่ความเจริญยังเข้าไปไม่ถึง

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้านการทำให้ทันสมัยนั้นเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ เพราะเมื่อสังคมไทยมีความทันสมัยมากขึ้น การยอมรับความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ก็จะมากขึ้นรวมถึงการยอมรับในเครื่องมือการสื่อสารที่ทันสมัยมากขึ้น โดยเฉพาะในสังคมเมืองไม่ว่าจะเป็นในด้านธุรกิจการงาน หรือชีวิตส่วนตัว ซึ่งเป็นสังคมที่มีการแข่งขัน และรีบเร่งอยู่ตลอดเวลา ผู้คนต่างให้

ความสำคัญกับเวลามาก พยายามใช้เวลาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด รวมไปถึงสภาพการจราจรในปัจจุบันที่ติดขัดมาก เป็นอุปสรรคในการติดต่อถึงกัน ทำให้โทรศัพท์มือถือซึ่งมีคุณสมบัติที่สะดวก รวดเร็วเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม และสมาชิกในครอบครัวอย่างรวดเร็ว

จากทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ในการศึกษาและวิจัยในครั้งนี้ได้นำทฤษฎีดังกล่าวมาเป็นกรอบในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงไปของสังคม ว่าโทรศัพท์มือถือในฐานะเป็นเครื่องมือการสื่อสารในปัจจุบัน มีส่วนในการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ของสถาบันครอบครัวได้หรือไม่อย่างไร

5. แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสาร

เทคโนโลยีการสื่อสาร (Communication Technology) เป็นการนำคำว่า “เทคโนโลยี” มารวมกับคำว่า “การสื่อสาร” เป็น “เทคโนโลยีการสื่อสาร” หมายถึง ศิลป และศาสตร์ วิธีการ กระบวนการ เครื่องมืออุปกรณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงก้าวหน้า และส่งเสริมเพิ่มพูนสมรรถนะ คุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพการสื่อสารของมนุษย์ ซึ่งรวมถึงการแสวงหาข่าวสาร การเก็บสาร การส่งสาร การรับสาร และการป้อนกลับ

กาญจนา แก้วเทพ (2545) กล่าวว่า เทคโนโลยีสื่อสารนับว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของบุคคลมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการทำงาน การพักผ่อน การเลือกซื้อของ การฝาก - ถอนเงินธนาคาร การรักษาพยาบาล ฯลฯ ดังนั้นจึงสามารถแบ่งผลกระทบอันอาจเกิดขึ้นต่อปัจเจกบุคคลได้ดังนี้

ผลกระทบต่อภาวะทางจิตใจของบุคคล คือ การที่สภาวะแวดล้อมมีการกระตุ้นมากเกินไป ข่าวสารข้อมูลมีมากเกินไป จนไม่รู้ว่าจะจัดการอย่างไรดี ทางเลือกต่างๆ มีให้มากเกินไป ซึ่งการตัดสินใจของปัจเจกบุคคลจะด้อยประสิทธิภาพเมื่ออยู่ในภาวะที่ถูกกระตุ้นมากเกินไป และเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดซึ่มลึกล้อมอยู่ในสังคมที่บุคคลไม่มีทางจะหลีกเลี่ยงได้ เมื่อถูกบังคับให้ต้องตัดสินใจภายใต้เงื่อนไขที่กดดันบางคนจึงมีปฏิกิริยาด้วยการปฏิเสธอย่างสิ้นเชิง

ความเป็นส่วนตัวของปัจเจกชนได้ลดน้อยลง ทั้งนี้เพราะประสิทธิภาพของเทคโนโลยีสมัยใหม่สามารถทะลุทะลวงขอบเขตของความเป็นส่วนตัวเข้ามาได้ เช่น การใช้โทรศัพท์ที่ติดตามตัว หรือเป็นเพราะผู้คนจำนวนมากก็เต็มใจที่จะแลกความเป็นส่วนตัวกับผลประโยชน์ต่างๆ ที่จะได้ เช่น การมีเครื่องโทรศัพท์ที่ติดต่อได้ทุกเวลา

ผลกระทบต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ ในยุคปัจจุบันนี้มนุษย์มีความสามารถที่จะเก็บข้อมูลมากที่สุดในเวลาอันสั้นแล้วก็ทิ้งไป แต่จะนำเอาเศษชิ้นเล็กๆ น้อยๆ เหล่านั้นมาปะติดปะต่อกันเป็นทัศนะใหม่ที่ทำให้ภาพกว้างขึ้น ฉะนั้น เราจะไม่เป็นฝ่ายตั้งรับแนวคิดที่กระบวนที่ส่งผ่านมาจากภายนอกอีกต่อไปแล้ว หากแต่จะถูกบังคับให้ต้องคิดค้นประดิษฐ์ปะต่อขึ้นเองใหม่อย่างไม่มีสิ้นสุด

จากแนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสาร ในการศึกษาและวิจัยในครั้งนี้ได้นำแนวคิดดังกล่าวมาเป็นการรอบในการศึกษาผลของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ ว่าโทรศัพท์มือถือในฐานะเป็นเครื่องมือการสื่อสารในปัจจุบัน จะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของสถาบันครอบครัว และสังคมได้หรือไม่ อย่างไร

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นฤมล ชยาธารักษ์ (2542) ศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของนวัตกรรมการสื่อสารต่อสถาบันครอบครัว” โดยใช้แบบสำรวจความคิดเห็น ผลการศึกษาพบว่า การใช้วิทยุติดตามตัวได้ผลกระทบที่ดีต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวมากกว่าผลกระทบในด้านที่ไม่ดี สมาชิกในครอบครัวมีทัศนคติที่เห็นด้วยต่อการใช้วิทยุติดตามตัวในการติดต่อสื่อสารกัน เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับพื้นฐานการศึกษา และอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการได้รับข้อความ

สมนึก วาระดี (2537) ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์เพื่อการเสริมสร้างสัมพันธภาพ” โดยใช้แบบสำรวจความคิดเห็น ผลการศึกษาพบว่า การใช้โทรศัพท์เพื่อการติดต่อสื่อสารภายในครอบครัวสามารถเป็นสื่อที่ช่วยสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างคนในครอบครัว และปัจจัยภูมิหลัง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์

ศศิธร อิทธานูเวติน (2537) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่และแนวโน้มการใช้” โดยใช้แบบสำรวจความคิดเห็น ผลการศึกษาพบว่า ชาย และหญิงมีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน อยู่ในกลุ่มอายุระหว่าง 25 - 50 ปีมากที่สุด ประกอบด้วยอาชีพธุรกิจส่วนตัว พนักงานบริษัทเอกชน และรัฐวิสาหกิจตลอดจนข้าราชการ และอาชีพอื่นๆ ความแพร่หลายของการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่พบว่า กว่าร้อยละ 50 มีโทรศัพท์เคลื่อนที่ครอบครัพละ 1 เครื่อง โดยเป็นระบบ 800 มากกว่าระบบ 900 เมกะเฮิร์ต เนื่องจากสามารถใช้งานในเขตกรุงเทพมหานครได้ดีกว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ได้แก่ ความจำเป็นทางธุรกิจ

ความสะดวกในชีวิตส่วนตัว การแก้ปัญหาฉุกเฉิน ประหยัดเวลาในการเดินทาง ความสะดวกในการพกพา การติดต่อฉบับไว นอกจากนี้ยังมีปัจจัยสำคัญ คือ การให้บริการ โทรศัพท์ตามบ้านยังไม่เพียงพอ ผู้ใช้ โทรศัพท์เคลื่อนที่มีแนวโน้มจะใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มในอัตราส่วนที่พอๆ กับการไม่ซื้อเพิ่ม และมีแนวโน้มที่จะใช้ต่อไปแสดงว่าแนวโน้มการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่จะมีปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ สำหรับความพึงพอใจของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่พบว่าพึงพอใจปานกลางถึงพึงพอใจมากมีถึงกว่า ร้อยละ 90

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงผลของการสื่อสารภายในครอบครัวผ่านโทรศัพท์มือถือ โดยมุ่งเน้นศึกษาถึงการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ รูปแบบ เนื้อหา ว่ามีผลต่อการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว ผู้วิจัยจึงแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประเภทการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็น ทศนคติ และพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของกลุ่มเป้าหมาย โดยการวัดผลครั้งเดียว (One – Shot Descriptive Research)

ส่วนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ครอบครัวเป็นกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางการหาข้อมูลในระดับลึก ซึ่งผลการวิจัยเชิงคุณภาพสามารถนำมาประกอบการวิเคราะห์ให้ได้ภาพผลกระทบของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือกับสถาบันครอบครัวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 120 โรงเรียน รวมจำนวนกลุ่มประชากรทั้งสิ้น 102,288 คน (ข้อมูล ปี พ.ศ. 2547 กระทรวงศึกษาธิการ http://doc.obec.go.th/web/report/indessum_prov.php)

กลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Tero Yamane (อ้างถึงใน ประคอง วรรณสูตร 2528:10) จากประชากรจำนวน 102,288 ได้เสนอสูตรการคำนวณหาตัวอย่างประชากร ไว้ดังนี้

$$n = N / (1 + Ne^2)$$

n = ขนาดของตัวอย่างประชากร

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อน (ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างเท่าที่จะยอมรับได้ e = 0.05)

$$\begin{aligned} n &= 102,288 / (1 + (102,288 \times 0.0025)) \\ &= 398.44 \end{aligned}$$

จากการคำนวณได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 398 คน ฉะนั้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จึงใช้กลุ่มตัวอย่างในส่วนที่ 1 จำนวน 400 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน โดยแจกแบบสอบถามโรงเรียนที่คัดเลือกให้เป็นตัวแทนของแต่ละเขตพื้นที่ โดยใช้เกณฑ์จากจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สูงสุดของแต่ละเขตมาใช้ในการคัดเลือกโรงเรียน

(<http://doc.obec.go.th/showdoc47/search/>) เพื่อแจกแบบสอบถาม โรงเรียนละ 40 คน และคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ที่สุดจำนวน 200 คน ได้แก่

- โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา จำนวน 40 คน (เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร 1)
- โรงเรียนสตรีวิทยา จำนวน 40 คน (เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร 1)
- โรงเรียนสตรีวิทยา 2 จำนวน 40 คน (เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร 2)
- โรงเรียนศึกษานารี จำนวน 40 คน (เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร 3)
- โรงเรียนบางมดวิทยา “สีสุกหวาดจวนอุปถัมภ์” จำนวน 40 คน (เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร 3)

กลุ่มที่ 2 บิดา และมารดา ของนักเรียนกลุ่มที่ 1 จำนวน 200 คน

ส่วนที่ 2 คือ ครอบครัวที่ได้คัดเลือกมาจาก ส่วนที่ 1 จำนวน 10 ครอบครัว โดยแบ่งตามกลุ่มอาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มละ 2 ครอบครัว คือ

- รับราชการ
- พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- ธุรกิจเอกชน
- เจ้าของธุรกิจ
- ไม่ได้ทำงาน (เป็นพ่อบ้าน , แม่บ้าน)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา คือ

1. แบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

หมวด ก (ผู้ปกครอง) มีจำนวน 12 ข้อ

หมวด ข (บุตร) มีจำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ

หมวด ก (ผู้ปกครอง) มีจำนวน 18 ข้อ

หมวด ข (บุตร) มีจำนวน 19 ข้อ

ตอนที่ 3 รูปแบบการสื่อสาร

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ข้อ 1, 2, 3, 4, 5 เป็นข้อความที่ใช้วัดรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบเปิดเสรี (Pluralistic)

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ข้อ 1, 2, 3, 6, 7 เป็นข้อความที่ใช้วัดรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบประนีประนอม (Consensual)

กลุ่มที่ 3 ได้แก่ข้อ 8, 9, 10, 11, 12 เป็นข้อความที่ใช้วัดรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบปกป้อง (Protective)

กลุ่มที่ 4 ได้แก่ข้อ 13, 14, 15, 16, 17 เป็นข้อความที่ใช้วัดรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบปล่อยปละ (Laissez-Faire)

2. แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างแน่นอน (Structured interview) จำนวน 15 ข้อ
(คูภาคผนวก)

วิธีการทดสอบเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ใช้สำรวจความคิดเห็น ทักษะคิด พฤติกรรม และรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวผ่านทางโทรศัพท์มือถือ ที่เรียบเรียงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา และนักวิชาการทางด้านที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) เนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา (Content Validity) เพื่อขอคำแนะนำในการตรวจสอบแก้ไข ก่อนนำไปเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้วไปทดสอบก่อน (Pre-test) จำนวน 30 ชุด กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนบางมดวิทยา “สี่สุทนต์จวนอุบลรัตน์” เพื่อทดสอบความเหมาะสมของแบบสอบถาม และการใช้ภาษาตลอดจนความเข้าใจในข้อคำถาม มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ทำการทดสอบก่อน (Pre-test) จำนวน 30 ชุด มาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการวัดความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) เพื่อเป็นการหาความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดทั้งหมด ใช้การคำนวณจากสูตร Cronbach Alpha Formula โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ จากการคำนวณถ้าพบว่า แบบสอบถามมีค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 0.70 เชื่อว่าแบบสอบถามเชื่อมั่นได้ โดยคำนวณแล้วปรากฏว่า แบบสอบถามนักเรียนได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์ 0.847 แบบสอบถามผู้ปกครองได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์ 0.810 จากค่าที่ได้นี้สามารถสรุปได้ว่าคำถามที่ใช้ในแบบสอบถามสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ มีความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับที่สูงสามารถยอมรับได้เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 การสำรวจกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่เป็นสมาชิกในครอบครัว ณ โรงเรียนที่ได้คัดเลือกไว้ จำนวน 400 คน โดยการใช้แบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์ครอบครัว จำนวน 10 ครอบครัว โดยแบ่งตามกลุ่มอาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มละ 2 ครอบครัว ได้แก่ อาชีพข้าราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ, ธุรกิจเอกชน, เจ้าของธุรกิจ, ไม่ได้ทำงาน (เป็นพ่อบ้าน , แม่บ้าน) โดยผู้วิจัยทำการนัดสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ เมื่อผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ผู้วิจัยจะไปตามวันที่ได้นัดหมายไว้และเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง บันทึกข้อมูลด้วยการจดบันทึก และบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บข้อมูลให้ครบถ้วน

อาชีพข้าราชการ

ได้แก่ ครอบครัวฟองศรี

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2548

ครอบครัวนาคสุข

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2548

อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ได้แก่ ครอบครัวนาสราญ

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2548

ครอบครัวศรีอุทัย

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2548

อาชีพพนักงานธุรกิจเอกชน

ได้แก่ ครอบครัวเลิศรัตนชัย

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2548

ครอบครัวสุดแสง

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2548

อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว (เจ้าของธุรกิจ)

ได้แก่ ครอบครัวไปสมบุญ

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2548

ครอบครัวชัยมงคล

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2548

อาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน

ได้แก่ ครอบครัวภานุสติกย์

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2548

ครอบครัวเชียงหว่าง

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2548

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาวิจัยใช้วิธีการสถิติ คือ

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ใช้บรรยาย

ลักษณะทั่วไป และค่าเฉลี่ย (Mean)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. จากการสำรวจกลุ่มประชากรตัวอย่าง มีขั้นตอนในการประมวลผล ดังนี้
 - ลงรหัสข้อมูลของแบบสอบถาม
 - บันทึกข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์
 - นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้ว มาประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
2. จากการสัมภาษณ์ครอบครัว แบบเจาะลึก ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยสรุป รวบรวมประเด็นสำคัญ นำเสนอเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง “การสื่อสารภายในครอบครัวผ่านโทรศัพท์มือถือ” จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 200 คน และกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 200 คน ได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว

ตอนที่ 3 ทักษะ และพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวไทยต่อการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ

ตอนที่ 4 ข้อมูลของผลการสัมภาษณ์ครอบครัวตัวอย่างที่แบ่งตามกลุ่มอาชีพ 5 อาชีพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน และกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีผลของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือกับสถาบันครอบครัวไทยดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

ตัวแปร	ผู้ประกอบการ		นักเรียน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	80	40.0	109	54.5
หญิง	120	60.0	91	45.5
รวม	200	100.0	200	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย กล่าวคือ มีเพศหญิง จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 และเพศชาย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0

กลุ่มตัวอย่างนักเรียน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง กล่าวคือ มีเพศชาย จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 และเพศหญิง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการจำแนกตามอายุ

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
อายุระหว่าง 25 – 32 ปี	4	2.0
อายุระหว่าง 33 – 40 ปี	16	8.0
อายุระหว่าง 41 – 48 ปี	96	48.0
อายุระหว่าง 49 – 56 ปี	77	38.5
อายุระหว่าง 57 – 64 ปี	7	3.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีอายุโดยเฉลี่ย 47 ปี มีอายุระหว่าง 41 – 48 ปี มากที่สุด และมีอายุระหว่าง 25 – 32 ปี น้อยที่สุด กล่าวคือ มีกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองที่มีอายุระหว่าง 41 – 48 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองที่มีอายุระหว่าง 49 – 56 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองที่มีอายุระหว่าง 33 – 40 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองที่มีอายุระหว่าง 57 – 64 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองที่มีอายุระหว่าง 25 – 32 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0

ตารางที่ 5 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามอายุ

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
อายุระหว่าง 15 – 17 ปี	151	75.5
อายุระหว่าง 18 – 20 ปี	49	24.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีอายุโดยเฉลี่ย 16 ปี กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 15 – 17 ปี จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 75.5 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 18 – 20 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5

ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามสถานภาพการสมรส

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพการสมรส		
แต่งงาน และอยู่ด้วยกัน	157	78.5
แต่งงานแยกกันอยู่	13	6.5
แต่งงานแล้วเลิก	18	9.0
อื่นๆ	12	6.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองแต่งงาน และอยู่ด้วยกันกับคู่สมรสและบุตร มากที่สุด และมีสถานภาพการสมรสอื่นๆ (เช่น เป็นม่ายคู่สมรสเสียชีวิตแล้ว) น้อยที่สุด กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองแต่งงาน และอยู่ด้วยกันกับคู่สมรสและบุตร จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 78.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองแต่งงาน และแยกกันอยู่ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองแต่งงานแล้วเลิกกัน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 และมีสถานภาพการสมรสอื่นๆ (เช่น เป็นม่ายคู่สมรสเสียชีวิตแล้ว) จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0

ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามจำนวนปีที่แต่งงาน

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนปีที่แต่งงานมา		
แต่งงานมา 15 – 20 ปี	109	54.5
แต่งงานมา 21 – 26 ปี	69	34.5
แต่งงานมา 27 – 32 ปี	22	11.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองแต่งงานมานาน โดยเฉลี่ย 18 ปี แบ่งออกได้ เป็น 3 กลุ่ม กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองแต่งงานมานาน 15 – 20 ปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมาคือกลุ่มที่แต่งงาน 21 – 26 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 และกลุ่มที่ 3 แต่งงานมานาน 27 – 32 ปี จำนวนน้อยที่สุด คือ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0

ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามจำนวนบุตร

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนบุตร		
1 คน	9	4.5
2 คน	85	42.5
3 คน	70	35.0
4 คน	36	18.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มีบุตร 2 คน มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีบุตร 1 คน น้อยที่สุด กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีบุตร 2 คน จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีบุตร 3 คน จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีบุตร 4 คน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีบุตร 1 คน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5

ตารางที่ 9 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามลำดับพี่น้องทั้งหมด

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เป็นลูกคนที่		
คนที่ 1	105	52.5
คนที่ 2	60	30.0
คนที่ 3	26	13.0
คนที่ 4	9	4.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน เป็นลูกคนที่ 1 หรือพี่คนโต มากที่สุด และ เป็นลูกคนที่ 4 น้อยที่สุด กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างนักเรียนเป็นลูกคนที่ 1 หรือพี่คนโต จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนเป็นลูกคนที่ 2 จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนเป็นลูกคนที่ 3 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนเป็นลูกคนที่ 4 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5

ตารางที่ 10 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามจำนวนพี่น้องที่มีเพศชาย

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนพี่น้องเพศชาย		
1 คน	80	40.0
2 คน	28	14.0
3 คน	5	2.5
4 คน	1	0.5
ไม่มีพี่น้องเพศชาย	86	43.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีพี่น้องเพศชาย จำนวน 1 คน มากที่สุด กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีพี่น้องเพศชาย จำนวน 4 คน น้อยที่สุด และกลุ่มตัวอย่างไม่มีพี่น้องเพศชายเลย จำนวน 86 คน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีพี่น้องเพศชาย 1 คน มีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีพี่น้องเพศชาย 2 คน มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีพี่น้องเพศชาย 3 คน มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีพี่น้องเพศชาย 4 คน มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ไม่มีพี่น้องเพศชายเลย มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0

ตารางที่ 11 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามจำนวนพี่น้องที่มีเพศหญิง

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนพี่น้องเพศหญิง		
1 คน	80	40.0
2 คน	73	36.5
3 คน	25	12.5
4 คน	7	3.5
5 คน	1	0.5
ไม่มีพี่น้องเพศหญิง	14	7.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 11 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีพี่น้องเพศหญิง จำนวน 1 คน มากที่สุด กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีพี่น้องเพศหญิง จำนวน 5 คน น้อยที่สุด และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ไม่มีพี่น้องเพศหญิงเลย มีจำนวน 14 คน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีพี่น้องเพศหญิง 1 คน มีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีพี่น้องเพศหญิง 2 คน มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีพี่น้องเพศหญิง 3 คน มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีพี่น้องเพศหญิง 4 คน มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีพี่น้องเพศหญิง 5 คน มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ไม่มีพี่น้องเพศหญิงเลย มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0

ตารางที่ 12 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษา

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การศึกษาของผู้ปกครอง		
ประถมศึกษา	49	24.5
มัธยมศึกษา	68	34.0
อนุปริญญา	5	2.5
ปริญญาตรี	54	27.0
ปริญญาโท	21	10.5
อื่นๆ	3	1.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 12 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอื่นๆ (เช่น ปวช.) น้อยที่สุด กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอนุปริญญา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอื่นๆ (เช่น ปวช.) จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

ตารางที่ 13 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การศึกษา		
มัธยมศึกษาปีที่ 4	78	39.0
มัธยมศึกษาปีที่ 5	50	25.0
มัธยมศึกษาปีที่ 6	72	36.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 13 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 น้อยที่สุด กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0

ตารางที่ 14 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการจำแนกตามอาชีพ

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพของผู้ประกอบการ		
รับราชการ	24	12.0
รัฐวิสาหกิจ	13	6.5
ธุรกิจเอกชน	39	19.5
เจ้าของธุรกิจ	37	18.5
พ่อบ้าน / แม่บ้าน	49	24.5
อื่นๆ	38	19.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 14 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีอาชีพ พ่อบ้าน / แม่บ้าน มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีอาชีพรัฐวิสาหกิจ น้อยที่สุด กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการที่มีอาชีพ พ่อบ้าน / แม่บ้าน จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการที่มีอาชีพธุรกิจเอกชน จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการที่มีอาชีพอื่นๆ (เช่น รับจ้างทั่วไป) จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการที่มีอาชีพเจ้าของธุรกิจ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการที่มีอาชีพรับราชการ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 และกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการที่มีอาชีพรัฐวิสาหกิจ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5

ตารางที่ 15 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการจำแนกตามอาชีพคู่สมรส

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพของคู่สมรส		
รับราชการ	15	7.5
รัฐวิสาหกิจ	17	8.5
ธุรกิจเอกชน	27	13.5
เจ้าของธุรกิจ	60	30.0
พ่อบ้าน / แม่บ้าน	35	17.5
อื่นๆ	46	23.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 15 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีคู่สมรสประกอบอาชีพเป็นเจ้าของธุรกิจ มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีคู่สมรสประกอบอาชีพรับราชการ น้อยที่สุด กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีคู่สมรสประกอบอาชีพเป็นเจ้าของธุรกิจ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีคู่สมรสประกอบอาชีพอื่นๆ (เช่น รับจ้างทั่วไป) จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีคู่สมรสประกอบอาชีพเป็นพ่อบ้าน / แม่บ้าน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีคู่สมรสประกอบอาชีพธุรกิจเอกชน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีคู่สมรสประกอบอาชีพรัฐวิสาหกิจ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 และกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีคู่สมรสประกอบอาชีพรับราชการ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5

ตารางที่ 16 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามการพักอาศัย

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การพักอาศัย		
พักตามลำพังสามีภรรยาและลูก	140	70.0
พักร่วมกับพ่อแม่สามี/ภรรยาและลูก	32	16.0
พักบ้านเช่า, หอพัก, คอนโด	14	7.0
อื่นๆ	14	7.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 16 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองพักอาศัยกันตามลำพังสามี ภรรยา และลูกมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองพักอาศัยแบบอื่นๆ (เช่น พักกับญาติของสามี/ภรรยา) น้อยที่สุด กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองพักอาศัยกันตามลำพังสามี ภรรยา และลูก จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองพักอาศัยร่วมกับพ่อแม่ของสามี/ภรรยา และลูก จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองพักอาศัยอยู่บ้านเช่า หอ คอนโด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองพักอาศัยแบบอื่นๆ (เช่น พักกับญาติของสามี /ภรรยา) จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0

ตารางที่ 17 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามการพักอาศัย

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การพักอาศัย		
พักร่วมกับพ่อ และแม่	140	70.0
พักร่วมกับพ่อแม่ และญาติๆ	32	16.0
พักบ้านเช่า, หอพัก, คอนโด	14	7.0
พักร่วมกับญาติของพ่อแม่	14	7.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 17 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนพักอาศัยอยู่กับพ่อ และแม่ มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพักอาศัยอยู่บ้านเช่า, หอพัก, คอนโด มีจำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพักอาศัยร่วมกับญาติของพ่อแม่ น้อยที่สุด กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนพักอาศัยอยู่กับพ่อ และแม่ จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนพักอาศัยร่วมกับพ่อ แม่ และญาติๆ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนพักอาศัยอยู่บ้านเช่า หอ คอนโด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพักอาศัยร่วมกับญาติของพ่อแม่ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0

ตารางที่ 18 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	15	7.5
5,001 – 10,000 บาท	46	23.0
10,001 – 15,000 บาท	38	19.0
มากกว่า 15,000 บาท	101	50.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 18 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาทขึ้นไป มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท น้อยที่สุด กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาทขึ้นไป จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5

ตารางที่ 19 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการจำแนกตามจำนวนปีที่ใช้โทรศัพท์มือถือ

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนปีที่ใช้โทรศัพท์มือถือ		
1 ปี	40	20.0
2 ปี	27	13.5
3 ปี	45	22.5
4 ปี	16	8.0
5 ปี	21	10.5
6 ปี	10	5.0
7 ปี	9	4.5
8 ปี	8	4.0
9 ปี	4	2.0
10 ปี	20	10.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 19 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 3 ปี มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 9 ปี น้อยที่สุด กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 3 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 1 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 2 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 5 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 10 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 4 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 6 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 7 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 8 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 และกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 9 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0

ตารางที่ 20 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามจำนวนปีที่ใช้โทรศัพท์มือถือ

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนปีที่ใช้โทรศัพท์มือถือ		
1 ปี	41	20.5
2 ปี	44	22.0
3 ปี	55	27.5
4 ปี	36	18.0
5 ปี	18	9.0
6 ปี	3	1.5
7 ปี	2	1.0
9 ปี	1	0.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 20 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 3 ปี มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 9 ปี น้อยที่สุด กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 3 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 2 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 1 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 4 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 5 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 6 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 7 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการใช้โทรศัพท์มือถือมา 9 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว

ตารางที่ 21 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว

รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว	จำนวนร้อยละ (ผู้ปกครอง)	จำนวนร้อยละ (นักเรียน)
แบบเปิดเสรี (Pluralistic)	29.32	26.97
แบบประนีประนอม (Consensual)	26.47	26.22
แบบปกป้อง (Protective)	22.67	21.77
แบบปล่อยปละ (Laissez-Faire)	21.54	25.06
รวม	100.00	100.00

จากตารางที่ 21 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบการสื่อสารแบบเปิดเสรี (Pluralistic) สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.32 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบประนีประนอม (Consensual) คิดเป็นร้อยละ 26.47 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบปกป้อง (Protective) คิดเป็นร้อยละ 22.67 และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบปล่อยปละ (Laissez-Faire) คิดเป็นร้อยละ 21.54

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนส่วนใหญ่มีรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบการสื่อสารแบบเปิดเสรี (Pluralistic) สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.97 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบประนีประนอม (Consensual) คิดเป็นร้อยละ 26.22 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบปล่อยปละ (Laissez-Faire) คิดเป็นร้อยละ 25.06 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบการสื่อสารแบบปกป้อง (Protective) คิดเป็นร้อยละ 21.77

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติ และพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวไทยต่อการสื่อสารผ่าน
โทรศัพท์มือถือ

ตารางที่ 22 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ได้พูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัว
เมื่อวานนี้

คำถาม	ผู้ปกครอง		นักเรียน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมื่อวานมีการติดต่อทางโทรศัพท์ มือถือถึงสมาชิกในครอบครัวหรือไม่				
ติดต่อ	148	74.0	156	78.0
ไม่ได้ติดต่อ	52	26.0	44	22.0
รวม	200	100.0	200	100.0

จากตารางที่ 22 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 74.0 มีการติดต่อพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวเมื่อวานนี้ และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 ไม่ได้ติดต่อพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวเมื่อวานนี้

กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 78.0 มีการติดต่อพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวเมื่อวานนี้ และกลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 ไม่ได้ติดต่อพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวเมื่อวานนี้

ตารางที่ 23 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการที่ได้พูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวเมื่อวานนี้มีการติดต่อถึงใคร

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หากเมื่อวานติดต่อท่านติดต่อถึงใครบ้าง		
พ่อ แม่	8	4.0
บุตร	138	69.0
ญาติ	2	1.0
ไม่ได้ติดต่อ	52	26.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 23 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ มีการติดต่อพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับบุตรมากที่สุด จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 69.0 รองลงมาติดต่อถึงพ่อ แม่ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 และติดต่อถึงญาติ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 ไม่ได้ติดต่อพูดคุยทาง โทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัว

ตารางที่ 24 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ได้พูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวเมื่อวานนี้มีการติดต่อถึงใคร

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หากเมื่อวานติดต่อท่านติดต่อถึงใครบ้าง		
พ่อ แม่	132	66.0
พี่น้อง	18	9.0
ญาติ	4	2.0
อื่นๆ	2	1.0
ไม่ได้ติดต่อ	44	22.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 24 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน มีการติดต่อพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับพ่อ / แม่มากที่สุด จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 66.0 รองลงมาติดต่อถึงพี่ น้อง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 ติดต่อถึงญาติ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 และติดต่อกับคนอื่นๆ (เช่น เพื่อน แฟน เป็นต้น) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 ไม่ได้ติดต่อพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัว

ตารางที่ 25 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองที่ในช่วง 7 วันที่ผ่านมา ได้พูดคุยหรือติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวหรือไม่ กับใครบ้าง

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ในช่วง 7 วันท่านติดต่อกับสมาชิกในครอบครัวทางโทรศัพท์มือถือหรือไม่		
ไม่ได้ติดต่อเลย	18	9.0
ติดต่อ	182	91.0
รวม	200	100.0
หากในช่วง 7 วันท่านติดต่อกับคนในครอบครัวท่านติดต่อถึงใคร		
พ่อ แม่	27	13.5
พี่ น้อง	1	0.5
บุตร	154	77.0
ไม่ได้ติดต่อ	18	9.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 25 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 91.0 มีการติดต่อพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัว โดยติดต่อถึงบุตรมากที่สุด จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 77.0 รองลงมากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองติดต่อถึงพ่อ แม่ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ติดต่อถึงพี่ น้อง และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 ไม่ได้ติดต่อถึงสมาชิกในครอบครัวเลย

ตารางที่ 26 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในช่วง 7 วันที่ผ่านมา ได้พูดคุยหรือ ติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวหรือไม่ กับใครบ้าง

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ในช่วง 7 วันท่านติดต่อกับสมาชิกในครอบครัวทางโทรศัพท์มือถือหรือไม่		
ไม่ได้ติดต่อเลย	11	5.5
ติดต่อ	189	94.5
รวม	200	100.0
หากในช่วง 7 วันท่านติดต่อกับคนในครอบครัวท่านติดต่อกับใคร		
พ่อ แม่	159	79.5
พี่น้อง	22	11.0
ญาติ	7	3.5
อื่นๆ	1	0.5
ไม่ได้ติดต่อ	11	5.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 26 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 94.5 มีการติดต่อพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัว โดยติดต่อกับพ่อแม่มากที่สุด จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 79.5 รองลงมาติดต่อกับพี่น้อง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 ติดต่อกับญาติ กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ติดต่อกับคนอื่นๆ (เช่น เพื่อน แฟน เป็นต้น) และกลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 ไม่มีการติดต่อกับสมาชิกในครอบครัวเลย

ตารางที่ 27 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างกับความถี่ในการพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัว

คำถาม	จำนวน (คน)		ร้อยละ	
	ผู้ปกครอง	นักเรียน	ผู้ปกครอง	นักเรียน
โดยปกติท่านพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับสมาชิกในครอบครัวบ่อยแค่ไหน				
เป็นประจำทุกวัน	60	63	30.0	31.5
บ่อย	52	54	26.0	27.0
ปานกลาง	41	58	20.5	29.0
น้อย	16	12	8.0	6.0
ค่อนข้างน้อย	27	12	13.5	6.0
อื่นๆ	4	1	2.0	0.5
รวม	200	200	100.0	100.0

จากตารางที่ 27 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง มีการพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับบุตรเป็นประจำทุกวัน (บางวันมากกว่า 1 ครั้ง) จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมาบ่อย (เกือบทุกวัน) จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง มีการพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือในระดับปานกลาง (สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง) จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง มีการพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือในระดับค่อนข้างน้อย (แทบจะไม่ได้โทร) จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง มีการพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือในระดับน้อย (สัปดาห์ละ 1 ครั้ง หรือน้อยกว่า) จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง มีการพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือในระดับอื่นๆ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 (เช่น จะกลับมาคุยกันที่บ้านมากกว่า)

กลุ่มตัวอย่างนักเรียน มีการพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับพ่อแม่เป็นประจำทุกวัน (บางวันมากกว่า 1 ครั้ง) จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 รองลงมาปานกลาง (สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง) จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือในระดับบ่อย (เกือบทุกวัน) จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือในระดับน้อย (สัปดาห์ละ 1 ครั้ง หรือน้อยกว่า) จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือในระดับค่อนข้างน้อย (แทบจะไม่ได้โทร)

จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือในระดับอื่นๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 (เช่นจะกลับมาคุยกันที่บ้านมากกว่า)

ตารางที่ 28 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองในการใช้โทรศัพท์มือถือในการพูดคุยกับครอบครัว โดยใครจะเป็นผู้โทรไปหาก่อน

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ในการใช้โทรศัพท์มือถือใครจะเป็นผู้โทรไปหาก่อน		
ตัวผู้ปกครองเป็นผู้โทร	144	72.0
พี่น้องเป็นผู้โทร	8	4.0
บุตรเป็นผู้โทร	32	16.0
ญาติเป็นผู้โทร	5	2.5
อื่นๆ	11	5.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 28 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0 ตัวผู้ปกครองเองจะเป็นผู้โทรไปหาก่อน รองลงมากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 บุตรจะเป็นผู้โทรไปหาก่อน กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 บุคคลอื่นๆ จะเป็นผู้โทรไปหาก่อน กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 พี่น้องจะเป็นผู้โทรไปหาก่อน กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ญาติเช่น ลุง ป้า น้า อา จะเป็นผู้โทรไปหาก่อน

ตารางที่ 29 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในการใช้โทรศัพท์มือถือในการพูดคุยกับครอบครัว โดยใครจะเป็นผู้โทรไปหาก่อน

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ในการใช้โทรศัพท์มือถือใครจะเป็นผู้โทรไปหาก่อน		
พ่อแม่ของท่านเป็นผู้โทร	121	60.5
ตัวท่านเองเป็นผู้โทร	65	32.5
พี่น้องเป็นผู้โทร	9	4.5
ญาติเป็นผู้โทร	2	1.0
อื่นๆ	3	1.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 29 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 พ่อแม่จะเป็นผู้โทรไปหาก่อน รองลงมา กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 ตัวนักเรียนเองจะเป็นผู้โทรไปหาก่อน กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 พี่น้องจะเป็นผู้โทรไปหาก่อน กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 บุคคลอื่นๆ จะเป็นผู้โทรไปหาก่อน กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ญาติเช่น ลุง ป้า น้า อา จะเป็นผู้โทรไปหาก่อน

ตารางที่ 30 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในกรณีที่ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคน
ในครอบครัวจะโทรถึงใครบ่อยที่สุด

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ในกรณีที่ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงสมาชิกในครอบครัว ท่านจะโทรถึงใครบ่อยที่สุด		
พี่น้อง	16	8.0
บุตร	158	79.0
ญาติ	18	9.0
อื่นๆ	8	4.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 30 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 79.0 จะโทรถึงบุตร รองลงมา กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 จะโทรถึงญาติ กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 จะโทรถึงพี่น้อง กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 จะโทรถึงบุคคลอื่นๆ (เช่น ลูกค้า เป็นต้น)

ตารางที่ 31 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในกรณีที่ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคน
ในครอบครัวจะโทรถึงใครบ่อยที่สุด

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ในกรณีที่ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงสมาชิกในครอบครัว ท่านจะโทรถึงใครบ่อยที่สุด		
พ่อแม่	161	80.5
พี่น้อง	27	13.5
ญาติ	7	3.5
อื่นๆ	5	2.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 31 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 80.5 จะโทรถึงพ่อแม่ รองลงมา กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 จะโทรถึงพี่ น้อง กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 จะโทรถึงญาติ กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 จะโทรถึงบุคคลอื่นๆ (เช่น เพื่อน แฟน เป็นต้น)

ตารางที่ 32 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์มือถือคุยกับคนในครอบครัวที่นาที่

คำถาม	ผู้ปกครอง		นักเรียน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ส่วนใหญ่ท่านใช้โทรศัพท์มือถือคุยกับสมาชิกในครอบครัวที่นาที่				
1 – 3 นาที	130	65.0	139	69.5
4 – 5 นาที	48	24.0	44	22.0
6 – 10 นาที	22	11.0	9	4.5
มากกว่า 10 นาที	-	-	6	30.0
อื่นๆ	-	-	2	1.0
รวม	200	100.0	200	100.0

จากตารางที่ 32 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ใช้เวลาในการพูดคุยประมาณ 1 – 3 นาที เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 65.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ใช้เวลาประมาณ 4 – 5 นาที คิดเป็นร้อยละ 24.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ใช้เวลาประมาณ 6 – 10 นาที คิดเป็นร้อยละ 11.0

กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ใช้เวลาในการพูดคุยประมาณ 1 – 3 นาทีเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 69.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ใช้เวลาประมาณ 4 – 5 นาที คิดเป็นร้อยละ 22.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ใช้เวลาประมาณ 6 – 10 นาที คิดเป็นร้อยละ 9.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ใช้เวลามากกว่า 10 นาที คิดเป็นร้อยละ 3.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ใช้เวลาพูดคุยที่ไม่สามารถระบุได้ คิดเป็นร้อยละ 1.0

ตารางที่ 33 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองในเรื่องที่ใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวส่วนมากเกี่ยวกับเรื่องอะไร

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เรื่องที่พูดคุยกับบุตรส่วนมากเป็นเรื่องใด		
เรื่องการเรียนรู้ของบุตร	21	10.5
เรื่องสุขภาพของบุตร / ของตนเอง	12	6.0
เรื่องอาหารการกิน	10	5.0
เรื่องการเดินทาง	87	43.5
อื่นๆ	70	35.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 33 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ส่วนมากจะใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเรื่องการเดินทาง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง จะใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเรื่องอื่นๆ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจะใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเรื่องการเรียนรู้ของบุตร จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจะใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเรื่องสุขภาพของบุตร / ของตัวผู้ปกครองเอง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจะใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเรื่องอาหารการกิน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0

ตารางที่ 34 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในเรื่องที่ใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวส่วนมากเกี่ยวกับเรื่องอะไร

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เรื่องที่พูดคุยกับบิดา มารดา ส่วนมากเป็นเรื่องใด		
เรื่องการเรียนรู้ของท่าน	28	14.0
เรื่องการเดินทางของท่าน	137	68.5
เรื่องสุขภาพของท่าน / ของบิดา มารดาของท่าน	7	3.5
เรื่องอาหารการกิน	18	9.0
อื่นๆ	10	5.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 34 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่วนมากจะใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเรื่องการเดินทางของตัวนักเรียนเอง จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจะใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเรื่องการเรียนรู้ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจะใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเรื่องอาหารการกิน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจะใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเรื่องอื่นๆ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจะใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเรื่องสุขภาพของตัวนักเรียนเอง/ ของพ่อแม่/ แม่/ นักเรียน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5

ตารางที่ 35 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองเรื่องสาระที่ใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเกี่ยวกับเรื่องอะไร

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สาระที่พูดคุยกับบุตรส่วนมากเป็นเรื่องอะไร		
แจ้งข่าวการกลับบ้านคิดเวลา	130	65.0
แจ้งเรื่องสถานที่ เวลานั้นคหมาย	44	22.0
แจ้งเรื่องสุขภาพ	4	2.0
แจ้งเรื่องความห่วงใย	3	1.5
พูดคุยเพื่อความวิตกกังวลใจลดลง	7	3.5
อื่นๆ	12	6.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 35 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเพื่อแจ้งข่าวการกลับบ้านคิดเวลาของบุตร จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเพื่อแจ้งเรื่องสถานที่ เวลานั้นคหมาย จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเพื่อแจ้งเรื่องอื่นๆ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเพื่อพูดคุยให้ความวิตกกังวลใจเรื่องปัญหาต่างๆ ลดลงหรือคลายเครียดลงได้ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเพื่อแจ้งเรื่องให้ดูแลสุขภาพ เช่นเตือนเรื่องเวลาทานยา เป็นต้น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเพื่อแจ้งเรื่องความห่วงใย เช่นคิดถึง เป็นต้น จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

ตารางที่ 36 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนเรื่องสาระที่ใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเกี่ยวกับเรื่องอะไร

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สาระที่พูดคุยกับบิดา/ มารดา ส่วนมากเป็นเรื่องอะไร		
แจ้งข่าวการกลับบ้านผิดเวลา	122	61.0
แจ้งเรื่องสถานที่ เวลานั้นคหหมาย	51	25.5
แจ้งเรื่องสุขภาพ	7	3.5
แจ้งเรื่องความห่วงใย	8	4.0
พูดคุยเพื่อความวิตกกังวลใจลดลง	9	4.5
อื่นๆ	3	1.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 36 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่วนใหญ่เพื่อแจ้งเรื่องการกลับบ้านผิดเวลา ร้อยละ 61.0 รองลงมาคือ เพื่อแจ้งเรื่องสถานที่ เวลานั้นคหหมาย ร้อยละ 25.5 เพื่อพูดคุยเพื่อความวิตกกังวลใจเรื่องปัญหาต่างๆ ลดลง หรือคลายเครียดลงได้ ร้อยละ 4.5 เพื่อแจ้งเรื่องความห่วงใย เช่น คิดถึง เป็นต้น ร้อยละ 4.0 เพื่อแจ้งเรื่องให้ดูแลสุขภาพ เช่น เตือนเรื่องเวลาทานยา เป็นต้น ร้อยละ 3.5 และเพื่อแจ้งเรื่องอื่นๆ ร้อยละ 1.5

ตารางที่ 37 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองที่ภายหลังจากได้โทรศัพท์พูดคุยกับคนในครอบครัวแล้วจะมีความรู้สึกอย่างไร

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภายหลังที่ใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับบุตรแล้วท่านรู้สึกอย่างไร		
มีกำลังใจมากขึ้น	6	3.0
คลายความวิตกกังวลไปได้	135	67.5
มีความสุข	46	23.0
อื่นๆ	13	6.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 37 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ที่ภายหลังจากได้โทรศัพท์พูดคุยกับคนในครอบครัวแล้วรู้สึกว่าการวิตกกังวลไปได้ จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองที่ภายหลังจากได้โทรศัพท์พูดคุยกับคนในครอบครัวแล้วรู้สึกมีความสุข จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองที่ภายหลังจากได้โทรศัพท์พูดคุยกับคนในครอบครัวแล้วมีความรู้สึกอื่นๆ (เช่นเฉยๆ เป็นต้น) จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองที่ภายหลังจากได้โทรศัพท์พูดคุยกับคนในครอบครัวแล้วรู้สึกมีกำลังใจมากขึ้น จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0

ตารางที่ 38 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ภายหลังจากได้โทรศัพท์พูดคุยกับคนในครอบครัวแล้วจะมีความรู้สึกอย่างไร

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภายหลังที่ใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับบิดา/ มารดาแล้วท่านรู้สึกอย่างไร		
มีกำลังใจมากขึ้น	38	19.0
คลายความวิตกกังวลไปได้	72	36.0
มีความสุข	43	21.5
กังวลใจ เครียดมากขึ้น	4	2.0
อื่นๆ	43	21.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 38 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่วนใหญ่ที่ภายหลังจากได้โทรศัพท์พูดคุยกับคนในครอบครัวแล้วรู้สึกว่าการวิตกกังวลไปได้ จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 รองลงมาคือรู้สึกมีความสุข จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 ซึ่งเท่ากับกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้สึกอื่นๆ (เช่นเฉยๆ เป็นต้น) จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่รู้สึกมีกำลังใจมากขึ้น จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ภายหลังจากได้โทรศัพท์พูดคุยกับคนในครอบครัวแล้วมีความรู้สึกว่าการวิตกกังวลใจ เครียดมากขึ้น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0

ตารางที่ 39 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามช่วงเวลาที่พักผ่อน หรือติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวบ่อยที่สุด

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่วงเวลาที่ท่านติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับบุตรบ่อยที่สุด คือช่วงใด		
ช่วง 06.00 – 11.00 น	2	1.0
ช่วง 13.01 – 16.00 น	16	8.0
ช่วง 16.01 – 20.00 น	150	75.0
ช่วง 20.01 – 24.00 น	4	2.0
อื่นๆ	28	14.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 39 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มักพักผ่อน หรือติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับบุตรบ่อยที่สุดช่วง 16.01 – 20.00 น. จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 75.0 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมักพักผ่อน หรือติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับบุตรช่วงอื่นๆ (เช่น ไม่จำกัดเวลาจะโทรตอนไหนก็โทร เป็นต้น) จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมักพักผ่อน หรือติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับบุตรช่วง 13.01 – 16.00 น. จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมักพักผ่อน หรือติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับบุตรช่วง 20.01 – 24.00 น. จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมักพักผ่อน หรือติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับบุตรช่วง 06.00 – 11.00 น. จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

ตารางที่ 40 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามช่วงเวลาที่พูดคุย หรือติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัววัยน้อยที่สุด

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่วงเวลาที่ท่านติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัววัยน้อยที่สุดคือช่วงใด		
ช่วง 06.00 – 11.00 น	3	1.5
ช่วง 11.01 – 13.00 น	8	4.0
ช่วง 13.01 – 16.00 น	32	16.0
ช่วง 16.01 – 20.00 น	137	68.5
ช่วง 20.01 – 24.00 น	13	6.5
อื่นๆ	7	3.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 40 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่วนใหญ่มักพูดคุย หรือติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับพ่อแม่วัยน้อยที่สุดช่วง 16.01 – 20.00 น. จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5 รองลงมาคือช่วงเวลา 13.01 – 16.00 น. จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมักพูดคุย ช่วงเวลา 20.01 – 24.00 น. จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมักพูดคุย หรือติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับพ่อแม่ช่วง 11.01 – 13.00 น. จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมักพูดคุย หรือติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับพ่อแม่ช่วงอื่นๆ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมักพูดคุย หรือติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับพ่อแม่ช่วง 06.00 – 11.00 น. จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

ตารางที่ 41 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามสภาพการณ์ที่รู้สึกอยากใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวมากที่สุด

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ในสภาพการณ์ใดที่ท่านรู้สึกอยากใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงบุตรมากที่สุด		
รุดคิดมากๆ	52	26.0
รู้สึกต้องการความคิดเห็นจากบุตร	34	17.0
มีปัญหาไม่สบายใจ	29	14.5
ไม่ค่อยเกิดความรู้สึกอยากโทร	9	4.5
อื่นๆ	76	38.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 41 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มีความรู้สึกอื่นๆ (เช่น รู้สึกเป็นห่วงบุตรจนอยากใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงบุตร) จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีความรู้สึกอยากใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงบุตรเวลารุดคิดมากๆ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีความรู้สึกอยากใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงบุตรเวลา รู้สึกต้องการความคิดเห็นจากบุตร จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีความรู้สึกอยากใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงบุตรเวลามีปัญหาไม่สบายใจ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองไม่ค่อยเกิดความรู้สึกอยากใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงบุตรเวลา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5

ตารางที่ 42 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามสภาพการณ์ที่รู้สึกอยากใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวมากที่สุด

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ในสภาพการณ์ใดที่ท่านรู้สึกอยากใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงบิดา/ มารดามากที่สุด		
รตติดมากๆ	28	14.0
รู้สึกต้องการความคิดเห็นจากบิดา/ มารดา	61	30.5
มีปัญหาไม่สบายใจ	59	29.5
ไม่ค่อยเกิดความรู้สึกอยากโทร	26	13.0
อื่นๆ	26	13.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 42 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่วนใหญ่มีความรู้สึกอยากใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงพ่อแม่ เวลาที่รู้สึกต้องการความคิดเห็นจากพ่อแม่ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีความรู้สึกอยากใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงพ่อแม่ เวลาที่มีปัญหาไม่สบายใจ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีความรู้สึกอยากใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงพ่อแม่ เวลาที่รตติดมากๆ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนไม่ค่อยเกิดความรู้สึกอยากใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงพ่อแม่ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีความรู้สึกอยากใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงพ่อแม่ เวลาที่มีความรู้สึกอื่นๆ (เช่นคิดถึงมากๆ เป็นต้น) จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0

ตารางที่ 43 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการจำแนกตามสาเหตุที่ทำให้ไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวทุกวัน

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อะไรน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ท่านไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงบุตร		
ไม่มีธุระอะไร	137	68.5
ทำงานหนักจนทำให้ไม่มีเวลา	18	9.0
สิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ	32	16.0
เสียเวลาโดยใช่เหตุ	4	2.0
อื่นๆ	9	4.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 43 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่มีสาเหตุที่ทำให้ไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวทุกวันมาจากไม่มีธุระอะไร จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีสาเหตุที่ทำให้ไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวทุกวันมาจากสิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีสาเหตุที่ทำให้ไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวทุกวันมาจากทำงานหนักจนทำให้ไม่มีเวลา จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีสาเหตุที่ทำให้ไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวทุกวันมาจากสาเหตุอื่นๆ (เช่น ค่อยกลับมาคุยกันที่บ้านดีกว่า เป็นต้น) จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 และกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีสาเหตุที่ทำให้ไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวทุกวันมาจากเสียเวลาโดยใช่เหตุ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0

ตารางที่ 44 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามสาเหตุที่ทำให้ไม่ได้ใช้
โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวทุกวัน

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อะไรน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ท่านไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงบิดา/ มารดา		
ไม่มีธุระอะไร	153	76.5
ทำงานหนักจนทำให้ไม่มีเวลา	11	5.5
สิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ	19	9.5
เสียเวลาโดยใช่เหตุ	2	1.0
อื่นๆ	15	7.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 44 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่วนใหญ่มีสาเหตุที่ทำให้ไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวทุกวันมาจากไม่มีธุระอะไร จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีสาเหตุที่ทำให้ไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวทุกวันมาจากสิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีสาเหตุที่ทำให้ไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวทุกวันมาจากสาเหตุอื่นๆ (เช่น ค่อยกลับมาคุยกันที่บ้านดีกว่า เป็นต้น) จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีสาเหตุที่ทำให้ไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวทุกวันมาจากเรียนหนักจนไม่มีเวลา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีสาเหตุที่ทำให้ไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวทุกวันมาจากเสียเวลาโดยใช่เหตุ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

ตารางที่ 45 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการจำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการใช้โทรศัพท์มือถือ

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ท่านมีค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการใช้โทรศัพท์มือถือเท่าไร		
ต่ำกว่า 500 บาท	119	59.5
501 – 700 บาท	29	14.5
701 – 900 บาท	9	4.5
มากกว่า 900 บาท	43	21.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 45 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการใช้โทรศัพท์มือถือต่ำกว่า 500 บาท จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการใช้โทรศัพท์มือถือมากกว่า 900 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการใช้โทรศัพท์มือถือระหว่าง 501 – 700 บาท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการใช้โทรศัพท์มือถือระหว่าง 701 – 900 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5

ตารางที่ 46 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการใช้โทรศัพท์มือถือ

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ท่านมีค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการใช้โทรศัพท์มือถือเท่าไร		
ต่ำกว่า 300 บาท	75	37.5
301 – 500 บาท	75	37.5
501 – 700 บาท	22	11.0
มากกว่า 700 บาท	28	14.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 46 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการใช้โทรศัพท์มือถือต่ำกว่า 300 บาท จำนวน 75 คน คิดเป็น ร้อยละ 37.5 และเท่ากับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการใช้โทรศัพท์มือถือ 301 – 500 บาท จำนวน 75 คน คิดเป็น ร้อยละ 37.5 รองลงมาในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการใช้โทรศัพท์มือถือ มากกว่า 700 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็น ร้อยละ 14.0 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการใช้โทรศัพท์มือถือ 501 – 700 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็น ร้อยละ 11.0

ตารางที่ 47 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามการจ่ายเงินค่าใช้โทรศัพท์มือถือ

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ท่านจ่ายเงินค่าใช้โทรศัพท์มือถืออย่างไร		
เก็บเงินค่าขนมตัวเอง	41	20.5
พ่อ แม่จ่ายให้	115	57.5
เก็บเงินค่าขนมตัวเอง และให้พ่อ แม่ช่วยจ่ายครึ่งหนึ่ง	37	18.5
อื่นๆ	7	3.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 47 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่วนใหญ่ พ่อ แม่จะเป็นผู้จ่ายค่าใช้โทรศัพท์มือถือให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 115 คน คิดเป็น ร้อยละ 57.5 รองลงมาในกลุ่มตัวอย่างนักเรียน จะเก็บเงินค่าขนมของตัวเอง จำนวน 41 คน คิดเป็น ร้อยละ 20.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จะเก็บเงินค่าขนมตัวเอง และให้พ่อ แม่ช่วยจ่ายให้ครึ่งหนึ่ง จำนวน 37 คน คิดเป็น ร้อยละ 18.5 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจ่ายเงินค่าใช้โทรศัพท์มือถือ ด้วยวิธีอื่นๆ (เช่น พี่ , ญาติ เป็นผู้จ่ายให้) จำนวน 7 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.5

ตารางที่ 48 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการจำแนกตามความคิดเห็นว่าการใช้
โทรศัพท์มือถือมีส่วนช่วยให้ครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้หรือไม่

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการใช้โทรศัพท์มือถือมีส่วนช่วยให้ ครอบครัวของท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	21	10.5
เห็นด้วย	106	51.5
เฉยๆ	76	38.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 48 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการใช้
โทรศัพท์มือถือมีส่วนช่วยให้ครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้ จำนวน 106 คน คิดเป็น ร้อยละ
51.5 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ มีความเห็นว่าเฉยๆ ต่อการใช้โทรศัพท์มือถือว่ามีส่วนช่วยให้
ครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้ จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 และกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ
มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการใช้โทรศัพท์มือถือว่ามีส่วนช่วยให้ครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้
จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5

ตารางที่ 49 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามความคิดเห็นว่าการใช้
โทรศัพท์มือถือมีส่วนช่วยให้ครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้หรือไม่

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการใช้โทรศัพท์มือถือมีส่วนช่วยให้ ครอบครัวของท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	34	17.0
เห็นด้วย	74	37.0
เฉยๆ	89	44.5
ไม่เห็นด้วย	3	1.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 49 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่วนใหญ่มีความเห็นเฉยๆ ว่าการใช้โทรศัพท์มือถือมีส่วนช่วยให้ครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างนักเรียน มีความเห็นด้วยต่อการใช้โทรศัพท์มือถือว่ามีส่วนช่วยให้ครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้ จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการใช้โทรศัพท์มือถือว่ามีส่วนช่วยให้ครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียน ไม่เห็นด้วยต่อการใช้โทรศัพท์มือถือว่าจะมีส่วนช่วยให้ครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

ตารางที่ 50 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงคนในครอบครัว

คำถาม	ผู้ปกครอง		นักเรียน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ท่านเคยส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงสมาชิกในครอบครัวหรือไม่				
เคยส่ง	37	18.5	97	48.5
ไม่เคยส่ง	163	81.5	103	51.5
รวม	200	100.0	200	100.0

จากตารางที่ 50 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ไม่เคยส่ง ข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตร จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 81.5 และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองเคยส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตร จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5

กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่วนใหญ่ไม่เคยส่ง ข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงพ่อแม่ จำนวน 103 คน คิดเป็น ร้อยละ 51.5 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนเคยส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงพ่อแม่ จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5

ตารางที่ 51 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามเรื่องที่ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตร

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เรื่องที่ท่านส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตรส่วนใหญ่เป็นเรื่องใด		
เรื่องสุขภาพของบุตร	20	10.0
อื่นๆ	17	8.5
ไม่เคยส่งข้อความ	163	81.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 51 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตรเรื่องสุขภาพของบุตร จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตรเรื่องอื่นๆ (เช่น การนัดหมายต่างๆ) จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ที่ไม่เคยส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตรเลย จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 81.5

ตารางที่ 52 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามเรื่องที่ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงพ่อ แม่

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เรื่องที่ท่านส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตรส่วนใหญ่เป็นเรื่องใด		
เรื่องการเรียนรู้ของท่าน	14	7.0
เรื่องสุขภาพของท่าน / ของบิดา มารดาของท่าน	18	9.0
เรื่องอาหารการกิน	7	3.5
อื่นๆ	58	29.0
ไม่เคยส่งข้อความ	103	51.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 52 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่วนใหญ่ ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึง พ่อ แม่ เรื่องอื่นๆ (เช่น นัดหมายเรื่องต่างๆ) จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 รองลงมากลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึง พ่อ แม่ เรื่องสุขภาพของพ่อแม่ หรือของตนเอง จำนวน 18 คน คิดเป็น ร้อยละ 9.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึง พ่อ แม่ เรื่องการเรียน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึง พ่อ แม่ เรื่องอาหารการกิน จำนวน 7 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.5 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ไม่เคยส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงพ่อ แม่เลย จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5

ตารางที่ 53 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองจำแนกตามเนื้อหาของข้อความที่ส่งผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตร

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เนื้อหาที่ท่านส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตรส่วนใหญ่เกี่ยวกับเรื่องอะไร		
แจ้งข้อความเรื่องการกลับบ้านผิดเวลา	4	2.0
แจ้งข้อความเรื่องสถานที่ เวลานัดหมาย	8	4.0
แจ้งข้อความเรื่องดูแลสุขภาพ	4	2.0
แจ้งข้อความเรื่องความห่วงใย เช่นคิดถึง ฝันคืนะเป็นต้น	14	7.0
อื่นๆ	7	3.5
ไม่เคยส่งข้อความ	163	81.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 53 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตร เพื่อแจ้งข้อความเรื่องความห่วงใย เช่นคิดถึง เป็นต้น จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 รองลงมากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตร เพื่อแจ้งข้อความเรื่องสถานที่ เวลานัดหมาย จำนวน 8 คน คิดเป็น ร้อยละ 4.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตร เพื่อแจ้งข้อความเรื่องอื่นๆ จำนวน 7 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตร เพื่อแจ้งข้อความเรื่องการกลับบ้านผิดเวลา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง

ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตร เพื่อแจ้งข้อความเรื่องดูแลสุขภาพ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 81.5 ไม่เคยส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตรเลย

ตารางที่ 54 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามเนื้อหาของข้อความที่ส่งผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงพ่อแม่

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เนื้อหาที่ท่านส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบิดา / มารดาของท่านส่วนใหญ่เกี่ยวกับเรื่องอะไร		
แจ้งข้อความเรื่องการกลับบ้านผิดเวลา	21	10.53
แจ้งข้อความเรื่องสถานที่ เวลานั้นดหมาย	14	7.0
แจ้งข้อความเรื่องดูแลสุขภาพ	7	3.5
แจ้งข้อความเรื่องความห่วงใย เช่นคิดถึง ฝันคืนะเป็นต้น	27	13.5
อื่นๆ	28	14.0
ไม่เคยส่งข้อความ	103	51.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 54 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่วนใหญ่ ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงพ่อแม่ เพื่อแจ้งข้อความเรื่องอื่นๆ (เช่น คำอวยพรตามเทศกาลต่างๆ) จำนวน 28 คน คิดเป็น ร้อยละ 14.0 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่ง ข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงพ่อแม่ เพื่อแจ้งข้อความเรื่องความห่วงใย เช่นคิดถึง เป็นต้น จำนวน 27 คน คิดเป็น ร้อยละ 13.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงพ่อแม่ แจ้งข้อความเรื่องการกลับบ้านผิดเวลา จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงพ่อแม่แจ้งข้อความเรื่องสถานที่ เวลานั้นดหมาย จำนวน 14 คน คิดเป็น ร้อยละ 7.0 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงพ่อแม่ แจ้งข้อความเรื่องดูแลสุขภาพ จำนวน 7 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.5 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 ไม่เคยส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงพ่อแม่เลย

ตอนที่ 4 ข้อมูลของผลการสัมภาษณ์ครอบครัวกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามกลุ่มอาชีพ 5 อาชีพ

จากผลการสัมภาษณ์ครอบครัวกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามกลุ่มอาชีพ 5 อาชีพ ซึ่งได้แก่

อาชีพรับราชการ, อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ, อาชีพพนักงานธุรกิจเอกชน, อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว (เจ้าของธุรกิจ) และอาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน

จากการศึกษาพบว่า ครอบครัวที่มีการสื่อสารภายในครอบครัวแบบปล่อยปละ คือครอบครัวที่เลี้ยงลูกอย่างอิสระเสรี ไม่มีกรอบหรือแนวทางที่เป็นแบบอย่างว่าลูกจะต้องเชื่อฟัง ค่อยตามความคิดของพ่อแม่ หรือห้ามไม่ให้ได้ถึงขีดแย้ง ในขณะเดียวกัน ลูกก็จะไม่ได้รับการแนะนำ หรือสนับสนุนจากพ่อแม่ให้กล้าเปิดเผยตัวเองหรือกล้าแสดงความคิดเห็นต่างๆ ด้วย ซึ่งได้แก่ **ครอบครัวขี้มก** (อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณพ่อที่ว่า “ส่วนใหญ่จะเปิดกว้างสำหรับลูก ให้ลูกมีอิสระในการคิด หรือทำอะไร เพียงแค่ให้บอกเราก่อนเท่านั้น” และ **ครอบครัวเลิศินชัย** (อาชีพพนักงานธุรกิจเอกชน) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณพ่อที่ว่า “ลูกของผมเป็นเด็กผู้ชาย จึงไม่ค่อยห่วงเขาเท่าไร จะปล่อยให้เขาได้ทำอะไรตามใจของเขาได้อย่างเต็มที่ เราเป็นพ่อแม่ก็จะเป็นฝ่ายสนับสนุนลูกๆ ให้เดินไปในทางที่ถูกต้อง”

ครอบครัวที่มีการสื่อสารภายในครอบครัวแบบปกป้อง คือครอบครัวที่เด็กจะถูกสอนให้เชื่อฟัง ค่อยตามผู้ใหญ่ เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันในครอบครัว หรือติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และราบรื่น เด็กจะถูกสอนไม่ให้แสดงความคิดเห็นขัดแย้ง ได้ถึง แม้ในความคิดของ เด็กจะไม่เห็นด้วยหรือคิดว่าไม่ถูกต้องก็ตาม ซึ่งได้แก่ **ครอบครัวภานุสฤติย์** (อาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณพ่อที่ว่า “ต้องใช้เวลาในการคุยกันนาน ลูกเป็นอะไรที่ต้องพูดจาหวานล่อมมากๆ ต้องจำใจจำใจ บ่อยๆ จนคิดว่าลูกจะรำคาญแต่ก็ปล่อยไม่ได้ ต้องคอยพูดคุยกับเขาอยู่ตลอด” และ **ครอบครัวศรีอุทัย** (อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณแม่ที่ว่า “ครอบครัวเราจะสนิทกันมาก ในการพูดคุยกันกับลูก จะพูดคุยกันแบบเป็นกันเองกับลูก และจะสอนลูกให้เชื่อฟังคำแนะนำของพ่อ กับแม่ เพราะหากปล่อยให้ลูกสนิทกับเพื่อนมากเกินไป เขาอาจจะตัดสินใจอะไรผิดๆ ตามคำแนะนำของเพื่อนได้”

ครอบครัวที่มีการสื่อสารภายในครอบครัวแบบเปิดเสรี คือครอบครัวที่เด็กจะถูกอบรมสั่งสอนให้รู้จักมีความคิดใหม่ๆ และกล้าที่จะแสดงออกโดยการ พูดคุย ถกเถียงในประเด็นเรื่องราวต่างๆ ในสถานการณ์รอบตัวกับ คนอื่นๆ รู้จักกล้าตัดสินใจด้วยตนเองโดยไม่ต้องกลัวว่าความคิดเห็นจะขัดแย้งไม่ตรงกับพ่อแม่ ซึ่งได้แก่ **ครอบครัวนาคสุข** (อาชีพรับราชการ) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณแม่ที่ว่า “แม่จะพูดคุยกับลูกตลอดเลยวันหนึ่งโทรหาลูกบ่อยมากส่วนใหญ่ก็จะคุยเล่นกับลูกมากกว่า เมื่อเราสนิทกันมากๆ ลูกก็จะกล้าที่พูดกับเราได้ทุกเรื่อง เราก็จะคอยแนะนำเขา

ให้คำปรึกษากับเขา แล้วก็จะถามเขาว่าเขาคิดอย่างไร เห็นด้วยไหม หรือทำไม่ถึงไม่เห็นด้วย แม่จะเปิดโอกาสให้ลูกได้แสดงความคิดเห็นของเขาได้อย่างเต็มที่ หากเราไปปิดกั้นเขา เขาก็จะไม่ทำอะไรให้เราฟังเลย เพราะกลัวว่าเราจะคิดว่าเขา ว่าเขาทำผิด แต่หากเขาไว้ใจเรา เชื่อใจเราแล้วเราก็สามารถแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้ โดยเราจะค่อยพูดถึงสิ่งที่ถูกต้องว่าควรจะทำอย่างไร ”

ครอบครัวสุดแสง (อาชีพพนักงานธุรกิจเอกชน) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณพ่อที่ว่า “พ่อจะเปิดโอกาสให้ลูกอย่างเต็มที่ อยากให้เขามีความคิดเป็นของตัวเอง เขาโตแล้วต้องรู้จักดูแลตัวเองจะได้แบ่งเบาเราไปได้บ้าง หากเขาคิดไม่ตรงกับเรา เขาก็จะเถียงกับเราบ้าง แต่หลังจากนั้นเขาก็จะโทรไปปรึกษากับแม่ของเขา แต่พ่อก็จะค่อยให้คำแนะนำเขาด้วยส่วนเขาจะเชื่อหรือไม่นั้นก็เป็นเรื่องหนึ่ง”

ครอบครัวเลิศรศนชัย (อาชีพพนักงานธุรกิจเอกชน) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณพ่อที่ว่า “ลูกของผมเป็นเด็กผู้ชาย จึงไม่ค่อยห่วงเขาเท่าไร จะปล่อยให้เขาได้ทำอะไรตามใจของเขาได้อย่างเต็มที่ เราเป็นพ่อแม่ก็จะเป็นฝ่ายสนับสนุนลูกๆ ให้เดินไปในทางที่ถูกต้อง”

ครอบครัวผ่องศรี (อาชีพรับราชการ) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณพ่อที่ว่า “พ่อ กับแม่จะเป็นฝ่ายพูดคุยกับลูกมากกว่า เพราะลูกชายจะเป็นคนไม่ค่อยพูดมากนัก แต่เขาก็จะมีความคิดเห็นเป็นของตัวเองนะ หากเขาไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของเราเขาก็จะเงียบ ไม่พูด ไม่แสดงความคิดเห็นอะไรตอบกลับมา ทำให้พ่อ กับแม่รู้ว่าเราต้องให้เหตุผลกับลูกเพิ่ม ต้องใช้วิธีโน้มน้าวใจลูกว่าพ่อ กับแม่เห็นว่ามันถูกต้อง มันดีสำหรับลูก แต่พ่อ กับแม่ก็จะไม่ตัดสินใจแทนลูก แต่จะคอยฟังคำตอบของเขาว่าเขาเห็นด้วยกับความคิดเห็นของพ่อ กับแม่หรือป่าว พ่อ กับแม่จะสนับสนุนลูกในทุกๆ เรื่องที่เขาเองและพ่อ กับแม่เห็นว่าดีตรงกัน เช่น เรื่องเขาอยากเล่นกีฬา เราก็มาดูกันว่าลูกถนัดกีฬาอะไร พ่อ กับแม่ก็สนับสนุนเขาเต็มที่จนเขาได้เป็นนักกีฬาประจำโรงเรียน”

ครอบครัวโปสมบุญ (อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณแม่ที่ว่า “แม่จะให้เขาได้ตัดสินใจทำอะไรเองตลอด เพียงแต่ขอให้เขาได้มาปรึกษากับเราก่อน เพราะแม่เองต้องทำงานตลอดเวลา แม่จึงเชื่อใจเขามาก ให้เขาได้แสดงความคิดเห็นของเขาได้อย่างเต็มที่ ”

ครอบครัวเนาสราญ (อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณพ่อที่ว่า “ผมจะเลี้ยงลูกแบบสมัยใหม่นะ เปิดโอกาสให้ลูกอย่างเต็มที่ แต่ไม่ปล่อยให้เขามากจนเกินไปคือ เราจะคอยแนะนำเสมอ ในทุกๆ เรื่องแต่เขาก็ทำตัวดี ไม่น่าหนักใจอะไร เขารับผิดชอบดี มีอะไรเขาก็จะพูด จะถามเราเลยหากมีอะไรที่เขาไม่เห็นด้วย เราก็จะอธิบายเหตุผลให้เขาฟัง และให้เขาได้ตัดสินใจเอง ”

ครอบครัวเชียงห้วง (อาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณแม่ที่ว่า “คุณพ่อเขาจะทำงานหารายได้มาให้ครอบครัว แม่จะเป็นคนคอยดูแลลูก แม่เองเรียนจบแค่ ป.4 จึงอยากให้ลูกได้เรียนสูงๆ แม่ไม่ค่อยจะรู้เรื่องอะไรเท่าไรเท่ากับเรื่องเทคโนโลยีสมัยปัจจุบัน ส่วนใหญ่ลูกจะเป็นคนโทรหาแม่มากกว่า แม่ไม่ค่อยโทรหาเขาเท่าไรจะปล่อยให้เขา ให้เขาได้ตัดสินใจแก้ไขปัญหาเองหากเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่หาก

เป็นเรื่องใหญ่ๆ ก็ต้องมาคุยกันปรึกษากันที่บ้าน จะได้ช่วยกันคิดว่าควรจะทำอย่างไรดี แต่ส่วนใหญ่ ลูกก็จะให้ความเห็นของเขาได้ดี เราเห็นว่าถูกต้องก็ปล่อยให้เขาไปทำตามความคิดของเขา ” และ **ครอบครัวชัยมงคล** (อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณพ่อที่ว่า “ส่วนใหญ่จะเปิดกว้างสำหรับลูก ให้ลูกมีอิสระในการคิด หรือทำอะไร เพียงแค่ให้บอกเราก่อนเท่านั้น”

ครอบครัวที่มีการสื่อสารภายในครอบครัวแบบประนีประนอม คือครอบครัวที่ให้ความสำคัญกับเรื่องของสังคม และประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติปลูกฝังกันมา แต่ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ละเลยที่จะให้ความสำคัญกับการสอนให้เด็กรู้จักพัฒนาความคิดเห็นที่เป็นของตัวเอง และการแสดงออก แม้ความคิดจะแตกต่างกัน ซึ่งได้แก่ **ครอบครัวศรีอุทัย** (อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณแม่ที่ว่า “ครอบครัวเราจะสนิทกันมาก ในการพูดคุยกันกับลูก จะพูดคุยกันแบบเป็นกันเองกับลูก และจะสอนลูกให้เชื่อฟังคำแนะนำของพ่อ กับแม่ เพราะหากปล่อยให้ลูกสนิทกับเพื่อนมากเกินไปเขาอาจจะตัดสินใจอะไรผิดๆ ตามคำแนะนำของเพื่อนได้ แต่พ่อกับแม่ก็จะให้เขาได้แสดงความคิดเห็นของเขาออกมาได้ หากเขาคิดไม่เหมือนกับพ่อ กับแม่ ”

ครอบครัวสุดแสง (อาชีพพนักงานธุรกิจเอกชน) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของลูกที่ว่า “ส่วนใหญ่จะใช้โทรศัพท์มือถือโทรเพื่อปรึกษาปัญหาให้คุณแม่มากกว่าคุณพ่อ เพราะคุณแม่อยู่ต่างจังหวัดใช้โทรศัพท์มือถือจะสะดวกมาก เช่นมีเรื่องกับพ่อ (ทะเลาะกับพ่อ) เรื่องเพื่อน ก็จะปรึกษา คุณแม่ คุยแล้วสบายใจขึ้น คุณแม่จะมีเหตุผล พูดโน้มน้าวใจเราได้ดี บางที่เราใจร้อน แม่ก็จะพูดให้เราใจเย็นลงได้ แต่คุณแม่ก็จะให้เราได้ตัดสินใจเองนะว่าเห็นด้วยกับคำแนะนำของคุณแม่หรือเปล่า ”

ครอบครัวภานุสถิตย์ (อาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณพ่อที่ว่า “ต้องใช้เวลาในการคุยกันนาน ลูกเป็นอะไรที่ต้องพูดจาวุ่นวายมากๆ จะไม่ยอมเชื่อเราในทันที จะเชื่อเพื่อนมากกว่า หรือไม่ก็ฟังเราพูดมากๆ แล้วก็จะโทร ไปถามพี่เขาที่ไปเรียนที่ต่างจังหวัดว่าแบบนี้ดีไหม อย่างไรดี ถึงจะยอมเชื่อ ต้องจำใจจำใจ บ่อยๆ จนคิดว่าลูกจะรำคาญแต่ก็ปล่อยให้ไป ต้องคอยพูดคุยกับเขาอยู่ตลอด” **ครอบครัวผ่องศรี** (อาชีพรับราชการ) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณพ่อที่ว่า “พ่อ กับแม่จะเป็นฝ่ายพูดคุยกับลูกมากกว่า เพราะลูกชายจะเป็นคนไม่ค่อยพูดมากเท่าไรหรอก แต่เขาก็จะมีความคิดเห็นเป็นของตัวเองนะ หากเขาไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของเราเขาก็จะเงียบไม่พูดไม่แสดงความคิดเห็นอะไรตอบกลับมา ทำให้พ่อ กับแม่รู้ว่าเราต้องให้เหตุผลกับลูกเพิ่ม ต้องใช้วิธีโน้มน้าวใจลูกว่าพ่อ กับแม่เห็นว่ามันถูกต้อง มันดีสำหรับลูก แต่พ่อ กับแม่ก็จะไม่ตัดสินใจแทนลูก แต่จะคอยฟังคำตอบของเขาว่าเขาเห็นด้วยกับความคิดเห็นของพ่อ กับแม่หรือเปล่า พ่อ กับแม่จะสนับสนุนลูกในทุกๆ เรื่องที่เขาเอง และพ่อ กับแม่เห็นว่าดีตรงกัน เช่น เรื่องเขาอยากเล่นกีฬา เราก็มาให้กันว่าลูกถนัดกีฬาอะไร พ่อ กับแม่ก็สนับสนุนเขาเต็มที่จนเขาได้เป็นนักกีฬาประจำโรงเรียน” **ครอบครัวโป้สมบุญ** (อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณ

แม่ที่ว่า “แม่จะให้เขาได้ตัดสินใจทำอะไรเองตลอด เพียงแต่ขอให้เขาได้มาปรึกษากับเราก่อน เพราะแม่เองต้องทำงานตลอดเวลา แม่จึงเชื่อใจเขามาก ให้เขาได้แสดงความคิดเห็นของเขาได้เต็มที่ แต่หากเราเห็นว่าไม่ถูกต้องเราก็จะบอกเขาว่า แบบนี้ไม่ดีนะ ไม่ควรทำ ส่วนใหญ่ก็จะคล้อยตามคำแนะนำของเราเสมอ” **ครอบครัวนาตราญ** (อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณพ่อที่ว่า “ผมจะเลี้ยงลูกแบบสมัยใหม่ นะ เปิดโอกาสให้ลูกอย่างเต็มที่ แต่ไม่ปล่อยเขา มากจนเกินไปคือ เราจะค่อยแนะนำเสมอ ในทุกๆ เรื่องแต่เขาเองก็ทำตัวดี ไม่น่าหนักใจอะไร เขา รับผิดชอบดี มีอะไรเขาก็จะพูด จะถามเราเลยหากมีอะไรที่เขาไม่เห็นด้วย เราก็จะอธิบายเหตุผลให้ เขาฟัง และให้เขาได้ตัดสินใจเอง เขาก็จะเข้าใจ” **ครอบครัวนาคสุข** (อาชีพรับราชการ) โดยจะเห็น ได้จากคำกล่าวของคุณแม่ที่ว่า “แม่จะพูดคุยกับลูกตลอดเลยวันหนึ่งโทรหาลูกบ่อยมากส่วนใหญ่ก็จะ คุยเล่นกับลูกมากกว่า เมื่อเราสนิทกันมากๆ ลูกก็จะกล้าที่พูดกับเราได้ทุกเรื่อง เราก็จะค่อยแนะนำ เขา ให้คำปรึกษากับเขา แล้วก็ถามเขาว่าเขาคิดอย่างไร เห็นด้วยไหม หรือทำไมถึงไม่เห็นด้วย แม่ จะเปิดโอกาสให้ลูกได้แสดงความคิดเห็นของเขา ได้อย่างเต็มที่ หากเราไปปิดกั้นเขา เขาก็จะไม่เล่า อะไรให้เราฟังเลย เพราะกลัวว่าเราจะคิดว่าเขา ว่าเขาทำผิด แต่หากเขาไว้ใจเรา เชื่อใจเราแล้วเราก็ สามารถแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้ โดยเราจะค่อยพูดถึงสิ่งที่ถูกต้องว่าควรจะทำอย่างไร ” และ**ครอบครัวเชียงห่อง** (อาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน) โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวของคุณแม่ที่ว่า “คุณ พ่อเขาจะทำงานหารายได้มาให้ครอบครัว แม่จะเป็นคนคอยดูแลลูก แม่เองเรียนจบแค่ ป.4 จึงอยาก ให้ลูกได้เรียนสูงๆ แม่ไม่ค่อยจะรู้เรื่องอะไรเท่าไรกับเรื่องเทคโนโลยีสมัยปัจจุบัน ส่วนใหญ่ลูกจะ เป็นคน โทรหาแม่มากกว่า แม่ไม่ค่อยโทรหาเขาเท่าไรจะปล่อยเขา ให้เขาได้ตัดสินใจแก้ไขปัญหา เองหากเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่หากเป็นเรื่องใหญ่ๆ ก็ต้องมาคุยกันปรึกษากันที่บ้าน จะได้ช่วยกันคิดว่า ควรจะทำอย่างไรดี แต่ส่วนใหญ่ลูกก็จะให้ความเห็นของเขาได้ดี เราเห็นว่าถูกต้องก็ปล่อยเขาให้ทำ ไปตามความคิดของเขา”

จากผลการสัมภาษณ์ครอบครัวกลุ่มตัวอย่าง พบว่าแต่ละครอบครัวมีการใช้การสื่อสาร ในรูปแบบต่างๆ ปะปนกันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นฐานของแต่ละครอบครัวว่ามีการอบรมเลี้ยงดูบุตร แบบไหน โดยอาชีพของครอบครัวกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นตัวจำกัดรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว

จากผลการสัมภาษณ์ในด้านทัศนคติ และพฤติกรรมของครอบครัวกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 ครอบครัว พบว่า สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่ จะมีความถี่ในการติดต่อพูดคุยกับคนในครอบครัว ทุกวันๆ ละประมาณ 2 – 3 ครั้ง ในช่วงเวลาตอนเย็น หลังจากที่บุตรเลิกเรียนแล้ว โดยครอบครัว ส่วนใหญ่คิดว่า การติดต่อสื่อสารภายในครอบครัวมีความสำคัญมาก เช่น ครอบครัววานุสสิทธิ์ คุณ

พอกกล่าวว่า “มีความสำคัญมาก ต้องพูดคุยกันทุกวัน มีปัญหาอะไรก็ปรึกษากัน ส่วนใหญ่จะคุยกัน เวลาทานข้าวเย็น หรือเวลาดูทีวีก็จะคุยกัน ถามกันว่าวันนี้เป็นอย่างบ้างมีอะไรไหม”

ครอบครัวผ่องศรี คุณพอกกล่าวว่า “สำคัญ เพราะการพูดคุยเป็นการสื่อสารให้แต่ละคนรู้ว่าความต้องการของแต่ละคนคืออะไร การมองเพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำให้รู้ได้ว่าต้องการอะไร ต้องพูดคุยถึงจะเข้าใจตรงกันได้ ส่วนใหญ่จะคุยกันตอนเย็นเวลาทานข้าว”

ครอบครัวสุดแสง ลูกกล่าวว่า “มีความสำคัญ เพราะบางทีเรามีปัญหาอะไรเราก็สามารถปรึกษากับท่านได้ บางทีเราก็ไม่แน่ใจในการตัดสินใจถ้าเราได้ปรึกษากับท่านจะทำให้เรามั่นใจได้มากขึ้นว่าควรจะทำอย่างไรกับปัญหานี้ดี หรือทำแบบนี้ถูกต้องแล้ว”

ซึ่งครอบครัวส่วนใหญ่ก็เห็นว่าโทรศัพท์มือถือช่วยให้การพูดคุย และติดต่อสื่อสารกับคนในครอบครัว สะดวกรวดเร็วขึ้น เช่น ครอบครัวสุดแสง คุณพอกกล่าวว่า “สะดวกมาก ถ้าไม่มีโทรศัพท์มือถือคงจะลำบากหากต้องการจะติดต่อกับลูก เราจะไม่สามารถติดต่อกับเขาได้เลยว่าตอนนี้อยู่ที่ไหนแล้ว ทำอะไรอยู่ จะถึงบ้านกี่โมง ในกรณีครอบครัวนี้คือ คุณแม่ของลูกจะแยกกันอยู่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน แม่เขาจะอยู่ต่างจังหวัดก็ถือว่าสะดวกขึ้น”

ครอบครัวผ่องศรี คุณพอกกล่าวว่า “มันคล่องตัวมาก ในสภาพปัจจุบันการจะใช้รถเพื่อวิ่งไปหากันในแต่ละครั้งมันจะไม่ทันการ”

โดยครอบครัวส่วนใหญ่มีการใช้โทรศัพท์มือถือในการพูดคุย ปรึกษา และแก้ไขปัญหาของครอบครัวในเรื่องที่ต้องการทราบผล หรือคำตอบในทันที หากเป็นปัญหาที่ใหญ่ๆ หรือต้องใช้เวลาในการพูด หรือปรึกษานานก็จะกลับมาคุยกันที่บ้าน เช่น ครอบครัวนาคสุข คุณแม่กล่าวว่า “ส่วนใหญ่จะใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อพูดคุยในเรื่องต่างๆ ไปไม่ถึงกับเป็นปัญหาอะไร จะเป็นเรื่องการเดินทาง หรือว่าเราอยากรู้ว่าตอนนี้ลูกอยู่ไหน ทำอะไรอยู่ อยู่กับใคร จะเป็นประมาณนี้มากกว่า ถ้าเป็นปัญหาจริงๆ ก็จะมาคุยกันที่บ้านมากกว่า”

ครอบครัวเลิศรัตนชัย คุณพอกกล่าวว่า “เป็นปัญหาที่ต้องตัดสินใจเลย รอไม่ได้ก็จะโทรคุยกัน เช่น เรื่องลูกโทรมาขออนุญาตไปทานข้าวกับเพื่อนหลังเลิกเรียน , เรื่องให้ช่วยตัดสินใจเลือกซื้อของยี่ห้ออื่นแทนหากของที่สั่งไว้ยี่ห้ออื่นไม่มีส่วนใหญ่จะเป็นของกินของใช้เล็กๆ น้อยๆ ที่หมดกะทันหัน”

ครอบครัวเนาสราญ คุณพอกกล่าวว่า “ส่วนใหญ่จะพูดคุยกันตัวต่อตัวมากกว่า ยกเว้นเรื่องที่ต้องการรู้ทันทีถึงจะใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อโทรถาม”

สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่ ใช้โทรศัพท์มือถือในการพูดคุย เพื่อสร้างความรัก ความเข้าใจกับคนในครอบครัว เช่น ครอบครัวนาคสุข คุณแม่กล่าวว่า “ใช้ แค่เราโทรหาลูกก็ถือว่าเป็นการบอกเขาว่าเราเป็นห่วงเขาแล้ว”

ครอบครัวเชียงทอง ลูกกล่าวว่า “ใช้ ไม่กล้าบอกรักแม่ตรงๆ ก็โทรบอกแทน (เงิน) อยากทำให้ประหลาดใจ”

ครอบครัวชัยมงคล ลูกกล่าวว่า “ใช้ โทรทุกวันถามเรื่องสุขภาพของคุณแม่มากที่สุด เช่นทานยาหรือยัง วันนี้เป็นไงบ้างเพราะคุณแม่มีโรคประจำตัว อย่างน้อยท่านจะได้รู้ว่าเราห่วงท่านอยู่เสมอ”

ส่วนครอบครัวไปสมบุญ ครอบครัวเลิศรัตนชัย และครอบครัวภานุสฤติย์ มีความเห็นที่แตกต่างออกไป คือ เห็นว่าโทรศัพท์มือถือเป็นแค่อุปกรณ์เสริมเท่านั้น ไม่สามารถใช้เพื่อสร้างความรัก ความเข้าใจกับคนในครอบครัวได้ การพูดคุยกันตัวต่อตัว จะมีผลมากกว่า ได้เห็นหน้าเห็นตากัน ได้สังเกตกริยาท่าทางของคู่สนทนาด้วยว่ามีความรู้สึกเช่นไร โทรศัพท์มือถือไม่สามารถช่วยได้ เช่นครอบครัวเลิศรัตนชัย คุณพ่อกล่าวว่า “ไม่ เพราะเรื่องที่ถูกกันทางโทรศัพท์มือถือ เป็นเรื่องทั่วไปมากกว่า การพูดคุยกันที่บ้านต่อตัวจะดีกว่า ได้เห็นหน้ากัน ใช้เวลาในการพูดได้นานมากกว่า และยังสังเกตอาการของลูกได้ด้วย”

สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่มีการใช้โทรศัพท์มือถือในการพูดคุยกับคนในครอบครัว แทนการพูดคุยกันต่อหน้า (ตัวต่อตัว) ในโอกาสที่ไม่ได้อยู่ด้วยกันในขณะนั้น เช่น ครอบครัวไปสมบุญ คุณแม่กล่าวว่า “เวลาไม่ได้อยู่ด้วยกัน เช่น ตอนลูกไปโรงเรียน ไปคิวหนังสือบ้านเพื่อน ไปเที่ยวนอกบ้าน”

ครอบครัวเชียงทอง คุณแม่กล่าวว่า “เวลาลูกไม่อยู่กับเรา เช่นไปโรงเรียน หรืออยู่นอกบ้านก็จะใช้”

ครอบครัวชัยมงคล ลูกกล่าวว่า “เวลาไม่ได้อยู่กับพ่อ แม่ ออกไปนอกบ้านก็จะใช้โทรศัพท์ในการติดต่อ บ้างครั้งก็จะโทรขออนุญาตไปเที่ยวกับเพื่อน เพราะไม่กล้าบอกตรงๆ ออกมาแล้วค่อยโทรขออนุญาตจะดีกว่า”

ซึ่งสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่เห็นว่าอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ต้องหันมาใช้โทรศัพท์มือถือในการติดต่อสื่อสาร แทนการพบปะกัน ในครอบครัว คือ เรื่องของเวลา และสถานที่ เช่นครอบครัวภานุสฤติย์ คุณพ่อกล่าวว่า “เวลาไม่ได้อยู่ด้วยกันถึงจะใช้โทรศัพท์มือถือ”

ครอบครัวนาสราน คุณพ่อกล่าวว่า “อุปสรรคสำคัญที่ต้องใช้โทรศัพท์มือถือแทนการคุยกันต่อตัว คือเวลาไม่ได้อยู่ด้วยกันถึงจะใช้”

สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อขอคำปรึกษากับคนทางบ้านในเรื่องปัญหาที่มากที่สุด เช่น ครอบครัวเลิศรัตนชัย คุณพ่อกล่าวว่า “ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องปัญหาที่เร่งด่วน เช่น เรื่องเขาขออนุญาตกลับบ้านช้ากว่าปกติเพราะจะไปทำการบ้านที่บ้านเพื่อน เรื่องขออนุญาตลงชื่อเข้าร่วมโครงการของทางโรงเรียนที่ต้องลงชื่อภายในวันนั้นเลยลูกก็จะโทรมาถามว่าอนุญาตไหมจะได้ลงชื่อร่วมกับเพื่อนๆ เลย ถึงจะใช้โทรศัพท์มือถือ แต่ถ้าเป็นปัญหาที่ต้องใช้เวลาคุยนานๆ หรือเรื่องใหญ่ๆ ก็จะคุยที่บ้านมากกว่าโทรคุยจะเปลือง”

ครอบครัวภานุสฤติ คุณพ่อกล่าวว่า “ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหานะ แต่ก็ไม่ใช่ปัญหาสำคัญอะไร เช่น ต้องการทราบว่าวันนี้จะกลับถึงกี่โมง จะแวะไปไหนกับเพื่อน ทำอะไรอยู่เป็นต้น ปัญหาสำคัญจะมากคุยกันที่บ้าน เช่น ปรึกษากันเรื่องการเรียน การคบเพื่อนเป็นต้น มันเป็นเรื่องละเอียดอ่อนต้องค่อยๆ พูดให้เข้าใจ ต้องใช้เวลาคุยนาน”

ครอบครัวนาสราน ลูกกล่าวว่า “ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องปัญหา เวลาตัดสินใจอะไรไม่ได้ เช่น เวลาจะซื้อของ เลือกซื้อเครื่องสำอางค์ก็จะโทรถามคุณแม่ว่ายี่ห้อนี้ดีไหม”

ครอบครัวสุดแสง ลูกกล่าวว่า “ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องปัญหามากกว่า เช่น โทรไปปรึกษาปัญหากับแม่ เช่น เรื่องวันนี้ทะเลาะกับพ่อเรื่องโทรศัพท์คุยกับเพื่อน เรื่องวิชาภาษาอังกฤษที่อาจารย์เข้มงวดกับเรามาก และก็มีเรื่องอื่นๆ ทั่วๆ ไปมีอะไรก็จะโทรไปเล่าให้แม่ฟังคุยเล่นก็มีบ้าง คิดถึงอะไรประมาณนี้”

ซึ่งสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่คิดว่าโทรศัพท์มือถือมีส่วนช่วยให้ครอบครัวอบอุ่นขึ้นได้ เช่น ครอบครัวศรีอุทัย คุณแม่กล่าวว่า “คิดว่าทำให้อบอุ่นขึ้นนะ เช่น บ้างทีมีการนอนกัน ก็จะมีการโทรไปง้อกันบ้าง แต่ไม่บ่อย เพราะส่วนใหญ่ จะคุยกันรู้เรื่องแล้ว”

ครอบครัวนาคสุข คุณแม่กล่าวว่า “ช่วยได้ แต่ไม่ใช่เหตุผลหลักที่ทำให้ครอบครัวอบอุ่น ได้อยู่ด้วยกัน พูดคุยกันจะทำให้อบอุ่นได้มากกว่า”

ส่วนครอบครัวเลิศรัตนชัย และครอบครัวพ่องศรี มีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป เช่น ครอบครัวเลิศรัตนชัย คุณพ่อกล่าวว่า “มองได้ 2 แง่ๆ แรกทำให้การติดต่อได้สะดวกขึ้นก็อาจมองได้ว่าช่วยให้ครอบครัวอบอุ่นขึ้นได้แต่ไม่ใช่ประเด็นหลัก แง่ที่สองเรื่องค่าใช้จ่ายหากลูกใช้มากเกินไปก็ต้องมีการมาคุยกันเรื่องค่าใช้จ่ายก็เป็นปัญหาอีก”

ครอบครัวผ่องศรี คุณพ่อกล่าวว่า “ขึ้นอยู่กับลักษณะการใช้มากกว่า คือ คำพูด เช่นพูดในเรื่องที่ไม่เกิดประโยชน์ พูดแบบติเตียนกัน คำหนักัน มันก็ไม่เกิดประโยชน์”

และสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่เห็นว่าโทรศัพท์มือถือไม่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวลดลงได้ เช่น ครอบครัวเลิศรัตนชัย คุณพ่อกล่าวว่า “ไม่ เพราะลักษณะบางครอบครัวจะไม่เหมือนกัน เขาใช้โทรศัพท์มือถือเพราะ ไม่ค่อยได้เจอหน้ากัน การพูดคุยกันตัวต่อตัวก็จะลดลง ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวก็ลดลงไปด้วย โทรศัพท์มือถือเป็นส่วนช่วยมากกว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวจะลดลงได้ เพราะสาเหตุใหญ่ที่ไม่ได้เจอหน้า และพูดคุยกันมากกว่า”

ครอบครัวผ่องศรี คุณพ่อกล่าวว่า “ไม่มีส่วนทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวลดลงเลย เพราะความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ดีเรามีอยู่แล้ว มีแต่ส่วนเสริมมากกว่า และทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นกว่าเดิม”

ครอบครัวนาคสุข คุณแม่กล่าวว่า “ขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่พูดมากกว่า หากเราพูดว่าเขา ก็จะทำให้ความสัมพันธ์ลดลงได้ หากพูดกันธรรมดา โทรศัพท์มือถือก็ไม่ใช่เหตุที่ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวลดลงได้ โทรศัพท์มือถือเป็นแค่สื่อเท่านั้น”

ส่วนครอบครัวสุคนธ์ มีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป คือ คุณพ่อกล่าวว่า “ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวน้อยลงไป เพราะในขณะที่เราใช้กันภายในครอบครัวแล้ว ลูกก็มีการติดต่อกับคนอื่นด้วย เช่นเพื่อน ก็ทำให้เราไม่ค่อยได้คุยกัน ลูกเลิกเรียนมาก็คุยแต่โทรศัพท์ 2 – 3 ชั่วโมง บางทีก็โทรคุยกับเพื่อนจนดึก ข้อเสียของโทรศัพท์มือถือก็คือ เขาไม่ได้คุยกับเรา แต่กับไปคุยกับเพื่อนนานๆ ทำให้เราไม่มีเวลาคุยกัน ทำให้เราห่างกันเหมือนกัน ถ้าไม่เอาโทรศัพท์มือถือออกมาจากห้องจะไม่ยอมเลิกคุยซะที การสื่อสารมันดีจนทำให้ครอบครัวไม่ได้คุยกัน เพราะมันแต่ใช้เวลาไปคุยกับเพื่อนมากกว่า”

บทที่ 5

สรุปการวิจัย วิเคราะห์ผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารภายในครอบครัวผ่านโทรศัพท์มือถือ” มุ่งเพื่อศึกษาถึงผลของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือกับสถาบันครอบครัวไทย และศึกษาทัศนคติ และพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวไทยในการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quatitative Research) จำนวน 400 ตัวอย่าง และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Quanlitative Research) จำนวน 10 ครอบครัว โดยการสัมภาษณ์เจาะลึก

ผลของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือกับสถาบันครอบครัวไทย

จากกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย จำนวน 400 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 200 คน และกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน เก็บตัวอย่างจากการแจกแบบสอบถามในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ 2548 และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มครอบครัว จำนวน 10 ครอบครัว แบ่งตามกลุ่มอาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มละ 2 ครอบครัว ได้แก่อาชีพรับราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ, ธุรกิจเอกชน, เจ้าของธุรกิจ และพ่อบ้าน/ แม่บ้าน ในช่วงเดือน มีนาคม 2548 โดยการโทรศัพท์นัดเวลาล่วงหน้า

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลปัจจัยภูมิหลัง กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 200 คน เป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 54.5 และ 45.5 ตามลำดับ อายุโดยเฉลี่ย 16 ปี มีอายุระหว่าง 15 – 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.5 เป็นลูกคนโต คิดเป็นร้อยละ 52.5 มีพี่น้องเพศชาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 70.2 มีพี่น้องเพศหญิง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 มีศึกษาระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 39.0 พักอาศัยอยู่กับพ่อ แม่ คิดเป็นร้อยละ 70.0 ใช้โทรศัพท์มือถือมานาน 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.5

ข้อมูลปัจจัยภูมิหลัง กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง จำนวน 200 คน เป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย คิดเป็นร้อยละ 120.00 และ 80.00 ตามลำดับ อายุโดยเฉลี่ยคือ 47 ปี มีอายุระหว่าง 41 – 48 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.0 สถานภาพการสมรสคือ แต่งงาน และอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 78.5 จำนวนปีที่แต่งงานมาโดยเฉลี่ย 18 ปี แต่งงานมาระหว่าง 15 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.5 มีบุตร 2 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 มีการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 34.0 มีอาชีพ พ่อบ้าน / แม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 24.5 คู่สมรสมีอาชีพเจ้าของธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 30.0 พักอาศัยกันตามลำพังสามี ภรรยา และลูก คิดเป็นร้อยละ 70.0 มีรายได้ต่อเดือนโดยเฉลี่ยประมาณ 15,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 50.5 มีการใช้โทรศัพท์มือถือมานาน 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.5

ผลการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือโดยแบ่งเป็น

พฤติกรรมกรรมการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ พบว่านักเรียน เมื่อวานนี้ได้พูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวมากกว่าไม่ได้ติดต่อพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 78.0 และ 22.0 ตามลำดับ มีการติดต่อพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับพ่อ / แม่ คิดเป็นร้อยละ 84.6 ในช่วง 7 วันที่ผ่านมามีการพูดคุยหรือ ติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 94.5 โดยติดต่อถึงพ่อ แม่ คิดเป็นร้อยละ 84.1 โดยปกติมีการพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับพ่อ แม่เป็นประจำทุกวัน (บางวันมากกว่า 1 ครั้ง) คิดเป็นร้อยละ 31.5 พ่อ แม่จะเป็นผู้โทรไปหา ก่อน คิดเป็นร้อยละ 60.5 จะโทรถึงพ่อ แม่บ่อย คิดเป็นร้อยละ 80.5 ใช้เวลาในการพูดคุยประมาณ 1 – 3 นาที คิดเป็นร้อยละ 69.5 เรื่องที่ใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัว เป็นเรื่องการเดินทางของตัวเอง คิดเป็นร้อยละ 68.5 สาเหตุที่พูดคุยทางโทรศัพท์มือถือเพื่อแจ้งเรื่องการกลับบ้านผิดเวลา คิดเป็นร้อยละ 61.0 ภายหลังที่โทรศัพท์พูดคุยกับคนในครอบครัวแล้วรู้สึกว่คลายความวิตกกังวลไปได้ คิดเป็นร้อยละ 36.0 มักพูดคุยหรือติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับพ่อ แม่ ช่วง 16.01 – 20.00 น. คิดเป็นร้อยละ 68.5 ใช้โทรศัพท์มือถือในสภาพการณ์ที่รู้สึกต้องการความ

คิดเห็นจากพ่อ แม่ คิดเป็นร้อยละ 30.5 สาเหตุจากไม่มีฐานะอะไรที่ทำให้ไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือ โทรถึงคนในครอบครัวทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 76.5 มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการใช้โทรศัพท์มือถือต่ำกว่า 300 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.5 พ่อ แม่จะเป็นผู้จ่ายค่าใช้โทรศัพท์มือถือให้ คิดเป็นร้อยละ 57.5 มีความเห็นเฉยๆ ต่อการใช้โทรศัพท์มือถือว่ามีส่วนช่วยให้ครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้ คิดเป็นร้อยละ 44.5 ไม่เคยส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงพ่อ แม่ คิดเป็นร้อยละ 51.5 เรื่องที่ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงพ่อ แม่ เป็น เรื่องอื่นๆ เช่น คำอวยพรตามเทศกาลต่างๆ คิดเป็น ร้อยละ 58.5 เนื้อหาที่ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงพ่อ แม่ เพื่อแจ้งข้อความเรื่องความห่วงใย เช่น คิดถึง เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 28.7

พฤติกรรมกรรมการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ พบว่าผู้ปกครอง เมื่อวานนี้ได้พูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวมากกว่าไม่ได้ติดต่อพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัว คิดเป็น ร้อยละ 74.0 และ 26.0 ตามลำดับ โดย ใช้โทรศัพท์มือถือติดต่อถึงบุตร คิดเป็นร้อยละ 93.2 ในช่วง 7 วันที่ผ่านมามีการพูดคุยหรือ ติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 91.0 โดยติดต่อถึงบุตร คิดเป็นร้อยละ 84.6 โดยปกติมีการพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับบุตรเป็นประจำทุกวัน (บางวันมากกว่า 1 ครั้ง) คิดเป็นร้อยละ 30.0 ตัวผู้ปกครองเองจะเป็นผู้โทรไปหาคนในครอบครัวก่อน คิดเป็นร้อยละ 72.0 จะโทรถึงบุตรบ่อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.0 ใช้เวลาในการพูดคุยประมาณ 1 – 3 นาที คิดเป็นร้อยละ 65.0 เรื่องที่ใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับคนในครอบครัวเป็นเรื่องการเดินทาง คิดเป็นร้อยละ 43.5 สารที่พูดคุยทางโทรศัพท์มือถือเพื่อแจ้งข่าวการกลับบ้านผิดเวลาของบุตร คิดเป็นร้อยละ 65.0 ภายหลังที่โทรศัพท์พูดคุยกับคนในครอบครัวแล้วรู้สึกว่คลายความวิตกกังวลไปได้ คิดเป็นร้อยละ 67.5 มักพูดคุย หรือติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับบุตรบ่อยที่สุดช่วง 16.01 – 20.00 น. คิดเป็นร้อยละ 75.0 สภาพการณ์ที่รู้สึกเป็นห่วงบุตรจนอยากใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงบุตรมาก คิดเป็นร้อยละ 38.0 สาเหตุจากไม่มีฐานะอะไรที่ทำให้ไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงคนในครอบครัวทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 68.5 มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการใช้โทรศัพท์มือถือต่ำกว่า 500 บาท คิดเป็นร้อยละ 59.5 เห็นด้วยว่าการใช้โทรศัพท์มือถือมีส่วนช่วยให้ครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้ คิดเป็นร้อยละ 51.5 ไม่เคยส่งข้อความมากกว่าเคยส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตร คิดเป็นร้อยละ 81.5 เรื่องที่ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตรเป็นเรื่องสุขภาพของบุตร คิดเป็นร้อยละ 54.1 เนื้อหาที่ส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตรเพื่อแจ้งข้อความเรื่องความห่วงใย เช่น คิดถึง เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 37.8

รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งกลุ่มผู้ปกครอง และนักเรียน มีรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบเปิดเสรี (Pluralistic) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่แล้วจะมีพฤติกรรมการสื่อสารที่ให้ความสำคัญกับเด็ก ให้เด็กได้รู้จักพัฒนาความคิดเห็นของตนเอง ให้รู้จักมีความคิดใหม่ๆ กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจด้วยตนเอง ได้อย่างเต็มที่โดยไม่ต้องห่วงพะวงติดขัดอยู่กับสังคม ความเชื่อ ค่านิยม และประเพณีมากนัก คิดเป็นร้อยละ 29.32 และ 26.97 ตามลำดับ

จากการสัมภาษณ์ครอบครัวกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ครอบครัวกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะการสื่อสารภายในครอบครัวที่เป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล โดยจะมีการสื่อสารแบบตัวต่อตัวมากกว่า จะใช้การสื่อสารแบบผ่านสื่อ คือ โทรศัพท์มือถือ เพราะการสื่อสารกันต่อตัวจะได้สังเกตคู่สนทนา ได้ว่ามีความรู้สึก และคิดอย่างไรต่อเรื่องที่สนทนา บางเรื่องก็ต้องใช้เวลานาน เช่น ปัญหาเรื่องการเรียนของลูก การคบเพื่อน ที่พ่อ แม่ ต้องอาศัยเวลาในการอธิบายเพื่อทำความเข้าใจกัน และโน้มน้ำวจิตใจลูกให้เห็นว่าสิ่งที่พ่อ แม่แนะนำเป็นสิ่งที่ถูกต้อง แต่ก็จะให้ลูกตัดสินใจเองว่าจะเห็นด้วยกับความคิดของพ่อ แม่หรือไม่ ตัวอย่างเช่น ครอบครัวนาสาธิต คุณพ่อกล่าวว่า “ส่วนใหญ่จะพูดคุยกันตัวต่อตัวมากกว่า ยกเว้นเรื่องที่ต้องการรู้ทันทีถึงจะใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อโทรถาม”

ครอบครัวเลิศรัตนชัย คุณพ่อกล่าวว่า “ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องปัญหาที่เร่งด่วน เช่น เรื่องเขาขออนุญาตกลับบ้านช้ากว่าปกติเพราะจะไปทำการบ้านที่บ้านเพื่อน เรื่องขออนุญาตลงชื่อเข้าร่วมโครงการของทางโรงเรียนที่ต้องลงชื่อภายในวันนั้นเลยลูกก็จะโทรมาถามว่าอนุญาตไหมจะลงชื่อร่วมกับเพื่อนๆ เลย ถึงจะใช้โทรศัพท์มือถือ แต่ถ้าเป็นปัญหาที่ต้องใช้เวลาคุยนานๆ หรือเรื่องใหญ่ๆ ก็จะคุยที่บ้านมากกว่าโทรคุยจะเปลือง”

ส่วนเรื่องเนื้อหาที่คุยกันทางโทรศัพท์มือถือจะเป็นเรื่องสั้นๆ เช่น ตอนนี้อยู่ที่ไหนแล้ว อีกทีน่าที่เจอกันที่หน้าโรงเรียน เนื้อหาที่จะสนทนากันเพื่อกระชับ หรือเพิ่มความสัมพันธ์กันภายในครอบครัวนั้น จะเป็นการพูดคุยกันตัวต่อตัวมากกว่าที่จะได้จากการพูดคุยกันทางโทรศัพท์มือถือ โทรศัพท์มือถือเป็นเพียงเครื่องมือการสื่อสารที่เป็นองค์ประกอบรองของการเพิ่มความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเท่านั้น หากภายในครอบครัวไม่มีพื้นฐานของการสื่อสารกันภายในครอบครัวที่ดีพอ โทรศัพท์มือถือก็เป็นเพียงเครื่องมือการสื่อสารที่สื่อข้อมูลธรรมดาเท่านั้น ตัวอย่างเช่น ครอบครัวเลิศรัตนชัย คุณพ่อกล่าวว่า “ไม่ เพราะลักษณะบางครอบครัวจะไม่เหมือนกัน เขาใช้โทรศัพท์มือถือเพราะ ไม่ค่อยได้เจอกัน การพูดคุยกันตัวต่อตัวก็จะลดลง ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวก็ลดลงไปด้วย โทรศัพท์มือถือเป็นส่วนช่วยมากกว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวจะลดลงได้ เพราะสาเหตุใหญ่ที่ไม่ได้เจอกัน และพูดคุยกันมากกว่า ” แต่ด้วยคุณสมบัติที่ดีของโทรศัพท์มือถือ ก็ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวลดน้อยลงไปได้ ตัวอย่างเช่น ครอบครัวสุคนธ์

มีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป คือ คุณพอกกล่าวว่า “ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวน้อยลงไป เพราะในขณะที่เราใช้กันภายในครอบครัวแล้ว ลูกก็มีการติดต่อกับคนอื่นด้วย เช่นเพื่อน ก็ทำให้เราไม่ค่อยได้คุยกัน ลูกเลิกเรียนมาก็คุยแต่โทรศัพท์ 2 – 3 ชั่วโมง บางทีก็โทรคุยกับเพื่อนจนดึก ข้อเสียของโทรศัพท์มือถือก็คือ เขาไม่ได้คุยกับเรา แต่กับไปคุยกับเพื่อนนานๆ ทำให้เราไม่มีเวลาคุยกัน ทำให้เราห่างกันเหมือนกัน ถ้าไม่เอาโทรศัพท์มือถือออกจากห้องจะไม่ยอมเลิกคุยซะที การสื่อสารมันจึงทำให้ครอบครัวไม่ได้คุยกัน เพราะมันแต่ใช้เวลาไปคุยกับเพื่อนมากกว่า”

หากจะสรุปผลของการสื่อสารภายในครอบครัวผ่าน โทรศัพท์มือถือแล้วจะพบว่า ผลดีของการใช้โทรศัพท์มือถือก็ทำให้สมาชิกในครอบครัวสามารถติดต่อกันได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนก็สามารถติดต่อกันได้ สามารถแสดงความรัก ความเป็นห่วง ผ่านทางโทรศัพท์มือถือได้ โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือการสื่อสารที่เป็นองค์ประกอบรองจากการสื่อสารระหว่างบุคคล ที่มีการพูดคุยกันตัวต่อตัวที่จะได้ผลดีกว่าการสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ หากการสื่อสารกันภายในครอบครัวไม่ดี มีความไม่เข้าใจกันภายในครอบครัวอยู่ก่อนแล้ว โทรศัพท์มือถือก็ไม่สามารถเข้าไปเพิ่มความสัมพันธ์ภายในครอบครัวได้ ครอบครัวที่ดีต้องมีพื้นฐานมาจากการอบรมเลี้ยงดูลูก และการเอาใจใส่ การสั่งสอนลูกเป็นหลัก การสื่อสารกันถึงจะได้ผลที่ดี ส่วนผลเสียของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือต่อครอบครัวก็คือ คุณสมบัติของโทรศัพท์มือถือ ที่สะดวก และมีการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็ว ไม่จำกัดเวลา และสถานที่ คือ หากใช้เทคโนโลยีในทางที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม กับสถานการณ์ เทคโนโลยีก็อาจจะทำลายความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เช่น ลูกกลับมาจากโรงเรียนก็เอาแต่เข้าห้องตัวเองและใช้โทรศัพท์มือถือคุยกับเพื่อนมากกว่า การพูดคุยกันกับพ่อแม่ ก็ทำให้ครอบครัวห่างเหินกันออกไป มีปัญหาอะไรก็ไม่ได้คุยกัน จะได้แต่คำแนะนำของเพื่อนเท่านั้น ไม่ได้คำแนะนำอีกแง่มุมของพ่อแม่ ซึ่งอาจทำให้ลูกตัดสินใจไปในทางที่ไม่ถูกต้องได้

อภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือกับสถาบันครอบครัว” พบผลของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือของกลุ่มตัวอย่างซึ่งสะท้อนถึงรูปแบบการสื่อสาร รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว ทักษะคติ พฤติกรรมการใช้ และค้นพบปัจจัยสำคัญที่บ่งชี้ถึงประสิทธิผลของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวซึ่งสามารถอภิปรายได้ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้พบว่าพฤติกรรมการสื่อสารของสมาชิกในครอบครัว มีการสื่อสารแบบการสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นการสื่อสารแบบผ่านสื่อ ซึ่งหมายถึง โทรศัพท์มือถือ และตัวกลุ่มตัวอย่างเองสามารถเป็นทั้งผู้รับสาร และผู้ส่งสารในเวลาเดียวกันในการสนทนาทางโทรศัพท์มือถือครั้งนั้นได้ ซึ่งตรงกับทฤษฎีของ แมคครอสกี ลาตันและแนปป์ ที่กล่าวว่า “มนุษย์เป็นทั้งแหล่งสารและผู้รับสารสลับกันไปเมื่ออยู่ในสถานการณ์การสื่อสารระหว่างบุคคล”

ส่วนลักษณะสารในการสื่อสารระหว่างบุคคล แมคครอสกี ลาตันและแนปป์ กล่าวว่า “สารในความหมายของการสื่อสารระหว่างบุคคลนี้มีขอบเขตจำกัดเพียงสารที่ต้องมีคนถ่ายทอดเพื่อแลกเปลี่ยนจากบุคคลหนึ่งไปสู่ผู้สื่อสารเท่านั้น” งานวิจัยครั้งนี้พบว่าสารที่กลุ่มตัวอย่างสื่อสารถึงกันนั้นเป็นการแลกเปลี่ยนจากผู้ส่งสารไปยังผู้สื่อสารเท่านั้น เพราะเป็นการพูดคุยกันทางโทรศัพท์มือถือที่มีการพูดคุยกันเพียงแค่ 2 คนเท่านั้น โดยสารที่สื่อสารผ่านทางโทรศัพท์มือถือที่ใช้ทั้งวันสาร คือ การพูดคุยกันทางโทรศัพท์มือถือซึ่งรวมถึงการส่งข้อความผ่านโทรศัพท์มือถือ (SMS) ด้วย ผลการวิจัยพบว่าสมาชิกในครอบครัวไม่นิยมส่งข้อความผ่านโทรศัพท์มือถือ (SMS) และอวัจนสาร คือ เรื่องของปริภาษา ได้แก่ การใช้น้ำเสียง หรืออารมณ์ของเสียงซึ่งรวมถึงคุณภาพ ความดัง ความถี่ การเน้น การเว้นช่วงจังหวะ และการออกเสียงต่างๆ ที่ไม่ใช่คำพูด หรือถ้อยคำโดยตรง เช่น การถอนหายใจ การทอดเสียง การเงิบ เป็นต้น

สมาชิกในครอบครัวกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้พบว่า มีลักษณะพฤติกรรมการสื่อสารที่เปิดโอกาสให้ลูกได้แสดงความคิดเห็นของตัวเองออกมาได้ ให้ลูกสามารถพูด และตัดสินใจทำในสิ่งที่คิดว่าถูกต้องแล้ว โดยไม่ต้องกังวลว่าพ่อแม่จะไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจ แต่ก็จะให้ลูกรับฟังความคิดเห็น คำแนะนำจากพ่อแม่ไปด้วยประกอบการตัดสินใจ แต่ไม่ถึงกับเป็นการบีบบังคับลูก ซึ่งตรงกับรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบเปิดเสรี ตามแนวคิดของ J.M. Mcleod, S.H. - Chaffee and D.B. Wackman (1973) ที่แบ่งรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวเป็น 4 ลักษณะ คือ แบบปล่อยปละ, แบบปกป้อง, แบบเปิดเสรี และแบบประนีประนอม

การใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อสื่อสารกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว ได้แก่ พ่อ แม่ และลูก ในงานวิจัยนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะที่เป็นพวกมันใจ รู้สึกเท่ๆ มีการเดินทาง และพูดคุยบ่อย มักจะลังเลหากไม่ได้เปิดโทรศัพท์มือถือ หรือลืมไม่ได้ นำคิดตัวมาด้วย ซึ่งลักษณะการใช้ โทรศัพท์มือถือแบบนี้ตรงกับประเภทของผู้ใช้โทรศัพท์มือถือแบบ The Swift Talker (นกนางแอ่น ช่างพูด) ตามแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่าน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ของ **Sadie Plant** (2003) ที่ได้แบ่ง ประเภทของผู้ใช้โทรศัพท์มือถือเป็น 6 ประเภท คือ 1. The Swift Talker (นกนางแอ่นช่างพูด), 2. The Solitary Owl (นกฮูกเก็บตัว), 3. The Calm Dove (นกพิราบรักสงบ), 4. The Chatling Sparrow (นกกระจอกปากมาก), 5. The Noisy Starling (นกสตาร์ลิง เออะอะ) และ 6. The Flashy Peacock (นกยูง) ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่า เมื่อสมาชิกในครอบครัวมีการสื่อสารแบบมันใจ และลืม โทรศัพท์มือถือไม่ได้ จึงสรุปได้ว่าสมาชิกภายในครอบครัวจะสามารถติดต่อถึงกันได้ตลอดเวลา เป็นผลให้สมาชิกในครอบครัวรู้สึกว่าได้อยู่ใกล้ชิดกันตลอดเวลา หากคิดถึง หรือต้องการคำปรึกษา ก็สามารถโทรศัพท์มือถือติดต่อถึงกันได้เลย และยังสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ทางสังคม ของ **เสถียร เขยประทัย** (2531) ที่กล่าวว่า “การสื่อสารมีบทบาทสำคัญยิ่งในการ เปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งเนื้อหาของ การสื่อสาร คือ สิ่งที่มนุษย์ใช้ติดต่อกัน การไหลของข่าวสาร จะกำหนดทิศทาง และความเร็วในการเปลี่ยนแปลงสังคม ” เมื่อนำลักษณะการใช้โทรศัพท์มือถือนี้ มาเปรียบเทียบกับทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ตามแนวคิดของ **Alex Inkeles and David H. Smith** (1974) แล้วพบว่า การใช้โทรศัพท์มือถือ ของสมาชิกในครอบครัวกลุ่มตัวอย่างให้ ความสำคัญกับการใช้โทรศัพท์มือถือมาก โดยจะเห็นได้จากผลวิจัยของ **ศศิธร อิทธานุวดิน** (2537) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ และแนวโน้มการใช้ ” ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ได้แก่ ความจำเป็นทางธุรกิจ ความสะดวกในชีวิตส่วนตัว การแก้ปัญหาจากเงิน ประหยัดเวลาในการเดินทาง สะดวกในการพกพา การติดต่อฉับไวและมีความ พึงพอใจของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่พบว่าพึงพอใจปานกลางถึงพึงพอใจมากมีถึงกว่าร้อยละ 90 และ เนื่องด้วยคุณสมบัติของโทรศัพท์มือถือที่ประหยัดเวลาในการเดินทางเพื่อที่จะต้องเดินทางไปพูดคุย กันตัวต่อตัว สามารถรู้ผลของการสนทนาในครั้งนั้นได้ทันที จึงเป็นที่ยอมรับ และนิยมใช้กันมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของธุรกิจ การงาน เพื่อน หรือแม้กระทั่งเพื่อความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัวด้วย โทรศัพท์มือถือได้เปลี่ยนการสื่อสารตัวต่อตัวในแบบเก่า ให้รวดเร็วมากขึ้น และมีผลต่อการดำรงค ีวิตประจำวันของสมาชิกในครอบครัวอย่างมากในปัจจุบันนี้

และเมื่อ โทรศัพท์มือถือมีผลต่อการดำรงชีวิตประจำวันของสมาชิกในครอบครัว ปัจจุบันนี้มากขึ้น ก็ยังคงส่งผลให้ความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้โทรศัพท์มือถือลดลงไปด้วย แต่จาก ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกในครอบครัวกลุ่มตัวอย่างเต็มใจที่จะมี และใช้โทรศัพท์มือถืออย่างเปิดเผย

ไม่รู้สึกว่าขาดความเป็นส่วนตัวของตัวเองไป กลับรู้สึกว่หากไม่มีโทรศัพท์มือถือจะรู้สึกขาดอะไรไปสักอย่างในการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสาร ของ **กาญจนา แก้วเทพ (2545)** ที่กล่าวว่า “ความเป็นส่วนตัวของปัจเจกชนได้ลดน้อยลง ทั้งนี้เพราะประสิทธิภาพของเทคโนโลยีสมัยใหม่สามารถทะลุทะลวงขอบเขตของความเป็นส่วนตัวเข้ามาได้ เช่น การใช้โทรศัพท์ติดตามตัว หรือเป็นเพราะผู้คนจำนวนมากก็เต็มใจที่จะแลกความเป็นส่วนตัวกับผลประโยชน์ต่างๆ ที่จะได้ เช่น การมีเครื่องโทรศัพท์ติดต่อกันตลอดเวลา”

ผลจากการศึกษาวิจัยยังพบว่า โทรศัพท์มือถือมีผลกระทบต่อสภาวะจิตใจของผู้ใช้ โทรศัพท์ มือถือที่ว่า ภายหลังที่ใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับสมาชิกในครอบครัวแล้วมีความรู้สึกว่คลายความวิตกกังวลไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสาร ของ **กาญจนา แก้วเทพ (2545)** ที่กล่าวว่า “ผลกระทบต่อภาวะทางจิตใจของบุคคล คือ การที่สภาวะแวดล้อมมีการกระตุ้นมากเกินไป ข่าวสารข้อมูลมีมากเกินไป จนไม่รู้ว่จะจัดการอย่างไรดี ทางเลือกต่างๆ มีให้มากเกินไป ซึ่งการตัดสินใจของปัจเจกบุคคลจะค่อยประสิทธิภาพเมื่ออยู่ในภาวะที่ถูกกระตุ้นมากเกินไป และเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดซึมลึกอยู่ภายในสังคมที่บุคคลไม่มีทางจะหลีกเลี่ยงได้ เมื่อถูกบังคับให้ต้องตัดสินใจภายใต้เงื่อนไขที่กดดันบางคนจึงมีปฏิกิริยาด้วยการปฏิเสธอย่างสิ้นเชิง”

ซึ่งผลของงานวิจัยในครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นฤมล ขยารักษ์ (2542)** ที่ศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของนวัตกรรมการสื่อสารต่อสถาบันครอบครัว” ผลการศึกษาพบว่า การใช้วิทยุติดตามตัวได้ผลกระทบที่ดีต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวมากกว่าผลกระทบในด้านที่ไม่ดี สมาชิกในครอบครัวมีทัศนคติที่เห็นด้วยต่อการใช้วิทยุติดตามตัวในการติดต่อสื่อสารกัน ซึ่งสอดคล้องที่ว่เครื่องมือการสื่อสาร รวมถึงโทรศัพท์มือถือมีผลในด้านดีต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวมากกว่าผลในด้านไม่ดี สมาชิกในครอบครัวมีทัศนคติที่เห็นด้วยต่อการใช้โทรศัพท์มือถือในการติดต่อสื่อสารกัน แต่ด้วยคุณสมบัติของเครื่องมือสื่อสารทั้ง 2 ชนิดนี้มีคุณสมบัติที่ต่างกัน คือ วิทยุติดตามตัวรับได้แต่เพียงข้อความเท่านั้น หากผู้รับสาร (ในที่นี้หมายถึงผู้รับข้อความ) ต้องการที่จะสนทนากับผู้ส่งสาร (ในที่นี้หมายถึงผู้ฝากข้อความ) จะต้องใช้โทรศัพท์เพื่อโทรกลับไปยังผู้ส่งสารอีกครั้งถึงจะได้ผลของการสื่อสารในครั้งนั้น แต่จุดเด่นของการใช้โทรศัพท์มือถือในการสื่อสารคือเมื่อใช้โทรศัพท์มือถือแล้วก็สามารถสื่อสารกันได้เลยโดยตรง สามารถทราบผลของการสื่อสารได้เลยในทันที และเมื่อเปรียบกันในเรื่องของความสะดวกในการส่งข้อความแล้ว วิทยุติดตามตัวจะได้รับความสะดวกมากกว่า เพราะผู้ส่งสารไม่ต้องพิมพ์ข้อความ และส่งข้อความเองจะมีโอเปอเรเตอร์เป็นผู้พิมพ์และส่งข้อความให้ แต่การส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือตามผลการวิจัยแล้วจะไม่ได้รับความนิยม เนื่องจากความยุ่งยากในการพิมพ์ และขั้นตอนในการส่ง

ข้อความค่อนข้างลำบากกว่าวิทยุติดตามตัว เพราะผู้ส่งสารจะต้องเป็นผู้พิมพ์ และส่งข้อความด้วยตนเอง สมนึก วาระดี (2537) ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์เพื่อการเสริมสร้างสัมพันธภาพ” ผลการศึกษาพบว่า การใช้โทรศัพท์เพื่อการติดต่อสื่อสารภายในครอบครัวสามารถเป็นสื่อที่ช่วยสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างคนในครอบครัว ซึ่งผลงานวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกันตรงที่สมาชิกในครอบครัวในปัจจุบัน ยังคงมีการใช้โทรศัพท์เพื่อติดต่อกันภายในครอบครัวอยู่ และโทรศัพท์มือถือยังเป็นสื่อที่ช่วยสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างคนในครอบครัวส่วนใหญ่ แต่ด้วยข้อจำกัดของโทรศัพท์พื้นฐาน (โทรศัพท์บ้าน หรือโทรศัพท์สาธารณะ) ที่ต้องอยู่กับที่ ไม่สามารถเคลื่อนที่ได้เหมือนกับโทรศัพท์มือถือ จึงทำให้พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์ทั้งสองแบบนี้ต่างกัน คือ โทรศัพท์มือถือสามารถพกติดตัวไปได้ในทุกสถานที่ หากผู้ใช้ต้องการใช้เมื่อไหร่ก็สามารถใช้ได้ทันที ไม่ต้องรอกลับไปโทรฯ ที่บ้าน หรือค้นหาเหรียญเพื่อหยอดตามตู้โทรศัพท์สาธารณะให้ยุ่งยาก ซึ่งจะมี 1 ใน 10 ครอบครัวเท่านั้นที่เห็นว่าโทรศัพท์มือถือเป็นสื่อที่ลดความสัมพันธที่ดีระหว่างคนในครอบครัวลง ศศิธร อิทธานุเวดิน (2537) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่และแนวโน้มการใช้” ผลการศึกษาพบว่า ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว พนักงานบริษัทเอกชน และรัฐวิสาหกิจตลอดจนข้าราชการ และอาชีพอื่นๆ ความแพร่หลายของการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่พบว่า กว่าร้อยละ 50 มีโทรศัพท์เคลื่อนที่ครอบครัพละ 1 เครื่อง ใช้งานในเขตกรุงเทพมหานคร ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ได้แก่ ความจำเป็นทางธุรกิจ ความสะดวกในชีวิตส่วนตัว การแก้ปัญหาฉุกเฉิน ประหยัดเวลาในการเดินทาง สะดวกในการพกพา การติดต่อจับใจ และมีความพึงพอใจของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่พบว่าพึงพอใจปานกลางถึงพึงพอใจมากมีถึงกว่าร้อยละ 90 ซึ่งผลงานวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกันตรงที่ผู้ใช้โทรศัพท์มือถือมีความหลากหลายในทุกอาชีพ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้โทรศัพท์มือถือคือ ความจำเป็นทาง ธุรกิจ ความสะดวกในชีวิตส่วนตัว การแก้ปัญหาฉุกเฉิน ประหยัดเวลาในการเดินทาง สะดวกในการพกพา การติดต่อจับใจ และมีความพึงพอใจมากต่อการใช้โทรศัพท์มือถือ โดยงานวิจัยนี้มุ่งเน้นเรื่องความสะดวกในชีวิตส่วนตัว หรือครอบครัวเป็นสำคัญ

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มครอบครัวตัวอย่าง จำนวน 5 กลุ่มอาชีพ โดยแบ่งออกเป็นรับราชการ, รัฐวิสาหกิจ, ธุรกิจเอกชน, เจ้าของธุรกิจ และพ่อบ้าน/แม่บ้าน ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า ผลการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือของแต่ละกลุ่มอาชีพนี้เป็นผลในด้านดี กล่าวคือ ทั้ง 5 กลุ่มอาชีพมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อสื่อสารกันภายในครอบครัว เพราะโทรศัพท์มือถือสามารถช่วยให้สมาชิกภายในครอบครัวมีความใกล้ชิดกัน แสดงความรัก ความห่วงใย รับรู้เรื่องราวของกันและกันได้ทันที ผ่านโทรศัพท์มือถือได้โดยไม่ต้องรอให้พบกันต่อตัวที่บ้าน แต่ทุกอาชีพก็ยังคงเน้นที่จะมีการสื่อสารกันแบบตัวต่อตัวมากกว่าการใช้โทรศัพท์มือถือ เพราะคิดว่าการได้เห็น

หน้า และสังเกตอาการปฏิกิริยาของกลุ่มสนทนา จะสามารถเห็นผลของการพูดคุยกันในครั้งนั้นได้ดีกว่า โทรศัพท์มือถือที่ไม่เห็นหน้าตาว่าจริงๆ แล้วกลุ่มทนามีความรู้สึกตามที่พูดผ่านทางโทรศัพท์มือถือหรือไม่ ส่วนอาชีพพ่อแม่บ้าน/แม่บ้าน จะมีการใช้โทรศัพท์มือถือที่แตกต่างออกไปจากอาชีพอื่นๆ คือ มีการใช้โทรศัพท์มือถือน้อยกว่า เนื่องจากมีโทรศัพท์บ้าน จะประหยัดค่าใช้จ่ายในการโทรถึงบุตรมากกว่าที่จะใช้โทรศัพท์มือถือคุยกัน และเนื่องจากอยู่บ้านเฉยๆ จึงคิดว่าเมื่อมีเรื่องจะพูดคุยกับบุตร ก็จะรอให้บุตรกลับมาจากโรงเรียนแล้วค่อยคุยกันที่บ้านก็ได้

ข้อจำกัด

1. ในการแจกแบบสอบถามผู้วิจัยแจกแบบสอบถามในช่วงใกล้สอบ และปิดภาคเรียนทำให้มีเวลาในการแจกแบบสอบถามจำกัด
2. ผู้วิจัยไม่สามารถกำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองให้ส่งแบบสอบถามกลับครบตามจำนวนได้ เนื่องจากผู้วิจัยฝากแบบสอบถามผู้ปกครอง ไว้กับนักเรียนให้ผู้ปกครองส่งกลับมายังผู้วิจัยอีกที
3. ในแบบสอบถามผู้ปกครองที่ตอบกลับมาส่วนใหญ่จะไม่กรอกเบอร์โทรศัพท์ติดต่อกลับให้ ผู้วิจัย จึงคัดเลือกครอบครัวตัวอย่างที่จะสัมภาษณ์ได้ในวงจำกัด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมเรื่องการสื่อสารภายในครอบครัวผ่านเครื่องมือการสื่อสารอื่นๆ ที่มีผลต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อจะได้ทราบว่าเครื่องมือการสื่อสารชนิดใดที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่สามารถช่วยให้สมาชิกภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีได้
2. ควรศึกษาเพิ่มเติมถึงเรื่องการสื่อสารภายในครอบครัวที่สมาชิกภายในครอบครัวมีการสื่อสารแบบตัวต่อตัวว่าได้ผลดีกว่าการสื่อสารผ่านสื่อจริงหรือไม่ เพราะอะไรการสื่อสารแบบตัวต่อตัวจึงได้ผลดีกว่าการสื่อสารผ่านเครื่องมือการสื่อสารที่สะดวก และประหยัดเวลาได้ดีกว่า

ข้อเสนอแนะสำหรับครอบครัว

1. จากผลการศึกษาผู้ปกครองควรให้บุตรมีส่วนร่วมในการจ่ายค่าโทรศัพท์มือถือของตัวเอง คือจ่ายกันคนละครึ่งกับผู้ปกครอง เพราะจะเป็นการช่วยให้บุตรรู้จักรับผิดชอบกับการใช้โทรศัพท์มือถือของตนเอง รู้จักวางแผนค่าใช้จ่ายส่วนตัว เพื่อแบ่งไว้สำหรับจ่ายค่าใช้โทรศัพท์มือถือของตนเอง และเพื่อให้บุตรรู้จักประหยัด จะได้ไม่ใช้โทรศัพท์มือถือฟุ่มเฟือยเล่นกับเพื่อนเป็นเวลานานๆ
2. จากผลการศึกษาผู้ปกครองควรให้ความสำคัญกับการสื่อสารภายในครอบครัวให้มาก โดยเริ่มจากการอบรมเลี้ยงดูพื้นฐานของครอบครัวก่อน เครื่องมือเป็นส่วนประกอบในการช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว แต่การสื่อสารกันภายในครอบครัวแบบตัวต่อตัวที่ดีจะเป็นพื้นฐานของการสร้างความสัมพันธ์ภายในครอบครัวได้

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กาญจนา แก้วเทพ. **เมื่อสื่อส่อง และสร้างวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

กาญจนา แก้วเทพ. **ศาสตร์แห่งสื่อ และวัฒนธรรมศึกษา**. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. **ครอบครัวฝ่าวิกฤต**. กรุงเทพฯ : บริษัท ชัคเซสมิเดีย จำกัด, 2541.

กรีซ สืบสนธิ์. **เข้าใจสื่อ เข้าใจตรงกัน**. กรุงเทพฯ : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด, 2521.

จันทร์ ชุ่มเมืองปัก. **วัยรุ่นยุคใหม่ หัวใจดิจิทัล**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้ากรุ๊ป, 2547

นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต. **หลักการพูด**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : การผลิตเอกสาร และตำรา

มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2544.

ภาวินี เฟื่องศาสตร์. **การเปลี่ยนแปลงทางสังคม**. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัยสถาบัน

บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2534.

เสถียร เขยประทับ. **การสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงสังคมในประเทศด้อยพัฒนา** กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

วิทยานิพนธ์

ตรึงษา เกตุล่อม่อม. “สภาพการณ์และลักษณะของการใช้วิทยุติดตามตัวในประเทศไทย”

วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ดวงพร บุญยะสาระนันท์. “การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจของผู้บริหารงานลูกค้าในบริษัทตัวแทน

โฆษณา” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

จุฑานาฏ ผดุงเจริญ. “อิทธิพลของรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวที่มีต่อทัศนคติในการเลือก

คู่ครอง และการสมรส : ศึกษาเฉพาะนักศึกษาปริญญาโทของมหาวิทยาลัยในเขต

กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,

2543.

- มนตรี ฐิโรโฆไท. “รูปแบบการบริหารและการจัดการสื่อสารต่อผู้ประกอบการ SMEs ของสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.
- วราภรณ์ โภคานันท์. “การสื่อสารการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรอภัยภูเบศรกับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2545.
- บุญศิริ มีสำราญ. “รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวที่ใช้ระบบการเรียนการสอนแบบโฮมสคูล” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- นฤมล ชยาธารักษ์. “ผลกระทบของนวัตกรรมการสื่อสารต่อสถาบันครอบครัวไทย” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.
- สมนึก วาระดี. “พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์ถึงบุคคลในครอบครัวเพื่อการเสริมสร้างสัมพันธภาพ” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์, 2539.
- ศศิธร อิทธานุเวคิน. “ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ และแนวโน้มการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย” วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

เว็บไซต์

- จรัญ จักรवालชัยศรี, **สัมภาษณ์พิเศษ นานาทัศนะครอบครัวไทยในสหัสวรรษหน้า**
วารสารการส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม ปีที่ 22 ฉบับที่ 4 ต.ค. – ธ.ค. 42
<http://www.ananmai.moph.go.th/advisor/224/22410.html>

ภาษาอังกฤษ

Other Material

- Sadie Plant. “The effects of Mobile Telephones on Social and Individual Life” Motorola, 2003.

๕๒๕

ภาคผนวก

ชื่อนามสกุล ผ่องศรี

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2548

ครอบครัวผ่องศรี : คุณพ่อมีอาชีพรับราชการ เป็นทหารเรือสังกัดหน่วยประชาสัมพันธ์ คุณแม่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ทำงานอยู่บริษัทประกัน คุณแม่ต้องเดินทางไปพบลูกค้าบ่อย ครอบครัวผ่องศรีมีลูกชายเพียงคนเดียว ลูกชายมีความสามารถพิเศษด้านกีฬา คือ เป็นนักกีฬาบาสเกตบอลของโรงเรียน ลูกชายมีลักษณะนิสัยเรียบร้อย ไม่ค่อยพูด มีความคิดเป็นของตัวเอง ต้องอาศัยการโน้มน้าวใจในการตัดสินใจหากต้องการให้ลูกชายทำอะไรต้องให้เหตุผลกับลูกชายทุกครั้ง แต่คุณพ่อ คุณแม่จะเปิดโอกาสให้ลูกชายได้ตัดสินใจเอง คุณพ่อจะสนิทกับลูกชายมากคุณแม่ คุณแม่มีลักษณะเป็นคนพูดเก่ง มักจะมีวิธีโน้มน้าวใจลูกชายได้ดี เมื่อต้องการให้ลูกชายทำตามในสิ่งที่คิดว่าดีกับลูกชาย เช่นเรื่องย้ายโรงเรียน ซึ่งเป็นเรื่องใหญ่สำหรับลูกชาย เพราะลูกชายคิดว่าจะต้องไปเจอกับสิ่งแวดล้อมใหม่ เพื่อนใหม่ทำให้ไม่อยากไป คุณพ่อ คุณแม่ก็จะให้เหตุผลกับลูกชาย และให้ลูกชายได้ตัดสินใจก่อนทุกครั้ง คุณพ่อมีลักษณะเป็นคนมีอัธยาศัยดี มักจะให้ความช่วยเหลือกับทางโรงเรียนเสมอ และคุณพ่อยังเป็นประธานคณะกรรมการผู้ปกครองของโรงเรียน

ชื่อนามสกุล นาคสุข

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2548

ครอบครัวนาคสุข : คุณแม่มีอาชีพรับราชการครู คุณพ่อมีอาชีพธุรกิจเอกชน ครอบครัวนาคสุขมีลูกสาวเพียงคนเดียว คุณแม่เป็นคนที่มีลักษณะนิสัยเป็นคนตรงไปตรงมาพูดจาจะฉาน คุณแม่จะสนิทกับลูกสาวมาก ในเวลาพูดคุณกันดูเป็นเหมือนเพื่อนของลูกในเวลาเดียวกัน ครอบครัวนาคสุขจะปรึกษาหารือกันทุกเรื่อง แม้กระทั่งเรื่องส่วนตัวของลูกสาว เช่นเรื่องแฟน ลูกสาวจะเล่าให้คุณแม่ฟัง และคุณแม่ก็จะให้คำปรึกษาแต่ไม่ได้บังคับลูกสาว คุณแม่จะให้ลูกสาวได้คิด และตัดสินใจว่า คำปรึกษาของคุณแม่นั้นถูกต้องหรือไม่

ชื่อนามสกุล เนาสราญ

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2548

ครอบครัวเนาสราญ : คุณพ่อมีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ คุณพ่อทำงานอยู่ที่การ
ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย คุณแม่มีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ คุณแม่ทำงานอยู่ที่เดียวกันกับคุณ
พ่อ ครอบครัวเนาสราญมีลูกสาว 2 คน ลูกๆ เรียนหนังสือเก่งกันทุกคน เรื่องการเรียนคุณพ่อจะไม่
หนักใจกับลูกสาวทั้ง 2 คนเลย คุณพ่อจะอาศัยความใกล้ชิดกับลูกๆ เพื่อให้ครอบครัวอบอุ่น คุณพ่อ
จะคอยให้คำปรึกษา และดูแลลูกๆ อย่างใกล้ชิด แต่ด้วยความเป็นคนสมัยใหม่จึงเปิดโอกาสให้ลูกๆ ได้
เรียนรู้ และพบกับประสบการณ์ใหม่ๆ ด้วยตัวเอง แต่ก็จะดูแลอยู่ไม่ปล่อยมากนัก

ชื่อนามสกุล ศรีอุทัย

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2548

ครอบครัวศรีอุทัย : คุณแม่มีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ คุณพ่อมีอาชีพเป็นพนักงานของบริษัทเอกชน ครอบครัวศรีอุทัยมีลูกสาวเพียงคนเดียว คุณแม่มีลักษณะนิสัยเป็นคนที่เข้ากับคนง่าย พุดเก่ง และมีอัธยาศัยดี เวลาพูดคุยกับลูกสาวจะเป็นกันเองเหมือนเป็นเพื่อนกับลูกสาว ลูกสาวจะมีลักษณะนิสัยเรียบร้อย ไม่ค่อยพูด และค่อนข้างจะอ่อนคุณแม่เอามากๆ

ชื่อนามสกุล เลิศรัตนชัย

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2548

ครอบครัวเลิศรัตนชัย : คุณพ่อมีอาชีพเป็นพนักงานของบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง คุณแม่มีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ คุณแม่ ทำงานอยู่ที่องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ครอบครัวเลิศรัตนชัยมีลูกชาย 2 คน ลูกๆ จะมีลักษณะนิสัยที่เป็นคนอยากรู้อยากเห็น กล้าพูด กล้าแสดงออก พูดเก่งด้วยกันทั้งสองคน คุณพ่อจะเป็นคนคอยอบรม ให้คำปรึกษากับลูกๆ มากกว่าคุณแม่ คุณแม่จะไม่คอยพูด และมักจะแสดงความคิดเห็นน้อย

ชื่อนามสกุล ครอบครัวสุดแสง

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2548

ครอบครัวสุดแสง : คุณพ่อมีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน คือบริษัทนายความ คุณพ่อเป็นนายความของบริษัท คุณแม่ทำงานอยู่ต่างจังหวัด คุณพ่อกับคุณแม่แยกทางกัน ครอบครัวสุดแสงมีลูกสาวเพียงคนเดียว ลูกสาว ยังคงมีการติดต่อกับคุณแม่ตลอดเวลาทางโทรศัพท์มือถือ ลูกสาวมักจะโทรฯ ไปปรึกษาปัญหาต่างๆ กับคุณแม่มากคุณพ่อ เพราะ ด้วยลักษณะนิสัยของคุณพ่อที่ดูจะเป็นคนขรึม มีระเบียบ ไม่ค่อยพูด ทำให้คุณพ่อ กับลูกสาวจะไม่ค่อยสนิทกันมากนัก ลูกสาวมักใช้เวลาส่วนใหญ่หลังเลิกเรียนคุยโทรศัพท์กับเพื่อน และ มักจะเก็บตัวอยู่กับห้องของตัวเอง คุณพ่อ เองก็ดูต้องการที่จะใกล้ชิดกับลูกสาวแต่ด้วยลูกเป็นลูกสาวจึงไม่ค่อยสนิทมากนักมีอะไรจึงปล่อยให้ลูกสาวโทรฯ ไปปรึกษาคุณแม่มากกว่า

ชื่อนามสกุล โป้สมบุญ

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2548

ครอบครัวโป้สมบุญ : คุณแม่มีอาชีพเป็นเจ้าของธุรกิจ คุณแม่มีธุรกิจทำสวนกล้วยไม้ เพื่อส่งออกต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ มีส่งในประเทศที่ปากคลองตลาดบ้างเฉพาะเกรดที่ส่งออกต่างประเทศไม่ได้ ครอบครัวโป้สมบุญมีลูกสาวเพียงคนเดียว ครอบครัวโป้สมบุญเป็นครอบครัวที่พูดน้อยกันทั้งครอบครัวและ คุณจะทำอย่างนี้อาย ลูกสาวจะคอยหลบสายตาตลอดการสัมภาษณ์ แต่ไม่ได้เป็นจากกลัว แต่น่าจะเป็นเพราะเงินอายุมากกว่า คุณแม่จะไม่ค่อยนิยมใช้โทรศัพท์มือถือกับลูกมากนัก เพราะต้องทำงานหนักต้องติดต่องานจะเป็นส่วนใหญ่ และด้วยลูกสาวมีนิสัยเรียบร้อย จึงไม่ค่อยเป็นห่วงมากนัก จะห่วงแค่เรื่องการเดินทางไป - กลับของลูกสาวเท่านั้น เพราะลูกจะไปโรงเรียนเองไม่ได้ไปรับไปส่งเหมือนครอบครัวอื่นๆ

ชื่อนามสกุล ครอบครัวชัยมงคล

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2548

ครอบครัวชัยมงคล : คุณพ่อมีอาชีพเป็นเจ้าของธุรกิจ โดยประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง คุณแม่มีอาชีพเป็นแม่บ้าน ครอบครัวชัยมงคลมีลูกชาย 2 คน คุณแม่มีโรคประจำตัว จึงมีสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรงนัก คุณพ่อประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างจึง ต้องมีการเดินทางไปหาลูกค้า และไปคุมงานตลอดเวลา การอบรมเลี้ยงดูลูกๆ ของครอบครัว ชัยมงคลดูจะเป็นไปอย่างสบายๆ ไม่เคร่งเครียดกับลูกมากนัก เมื่อมีเวลาคุณพ่อจะหาโอกาสพาครอบครัวไปทานข้าวแต่จะเป็นการนัดกันแบบกะทันหัน เนื่องจากเวลาการทำงานของคุณพ่อจะไม่ค่อยเป็นเวลาเท่าไรนัก เมื่อคุณพ่อเห็นว่าวันนี้พอจะมีเวลาว่างก็จะใช้โทรศัพท์มือถือโทรนัดสมาชิกทุกคนให้เตรียมตัว เมื่อคุณพ่อมาถึงที่นัดหมายก็จะได้ไปทานข้าวนอกบ้านกัน คุณแม่ส่วนใหญ่จะเป็นฝ่ายรับโทรศัพท์จากคุณพ่อ และลูกๆ เพราะทุกคนเป็นห่วงเรื่องสุขภาพของคุณแม่ คุณพ่อ และลูกๆ จะคอยโทรฯ เช็คว่าคุณแม่ทานยาหรือยัง วันนี้รู้สึกเป็นอย่างไรบ้าง มีอาการอะไรผิดปกติหรือเปล่า

ชื่อนามสกุล ภาณุสฤติย์

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2548

ครอบครัวภาณุสฤติย์ : คุณแม่มีอาชีพเป็นแม่บ้าน คุณพ่อมีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว คือการจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า โดยใช้ชั้นล่างของตึกแถวที่พักอาศัยเป็นร้านจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า ครอบครัวภาณุสฤติย์มีลูก 3 คน เป็นลูกสาว 2 คน คือคนโต และคนเล็ก ลูกชายเป็นคนกลาง และยังมีหลานสาวที่มาอาศัยอยู่ด้วย 1 คน ครอบครัวภาณุสฤติย์เป็นครอบครัวที่ให้ความเอาใจใส่และดูแลลูกๆ อย่างใกล้ชิดมาก คุณพ่อ คุณแม่จะคอยถาม และพูดคุยกับลูกๆ อยู่ตลอดเวลา ครอบครัวภาณุสฤติย์จะเน้นเรื่องการศึกษาของลูกๆ มาก อยากให้ลูกๆ เรียนหนังสือเก่ง เพราะคุณพ่อ คุณแม่บอกว่าสมบัติที่สามารถให้กับลูกๆ ได้คือการให้การศึกษากับลูกๆ เพราะครอบครัวไม่ค่อยมีฐานะร่ำรวยอะไร ให้ได้คือการศึกษาที่ดี เพื่อลูกจะได้มีอาชีพที่ดีได้ คุณพ่อ คุณแม่จะคอยหาที่เรียนเสริมพิเศษให้กับลูกๆ และพาไปสมัครเรียนด้วยตนเองเสมอ

ชื่อนามสกุล ครอบครัวเชียงทอง
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2548

ครอบครัวเชียงทอง : คุณแม่มีอาชีพเป็นแม่บ้าน คุณพ่อมีอาชีพเป็นเจ้าหน้าที่ประจำโรง
กึ่งครอบครัวเชียงทองมีลูกสาวเพียงคนเดียว ที่พักอาศัยของครอบครัวเชียงทองอยู่ ใกล้ๆ ที่ทำงาน
ที่พักอาศัยเป็นของเจ้าของโรงกึ่งที่คุณพ่อทำงานอยู่ เจ้าของโรงกึ่งสร้างบ้านพัก ให้กับครอบครัวของ
พนักงานได้อยู่อาศัย ตอน กลางวันคุณแม่จะรับงานเย็บผ้ามาทำที่บ้าน เพื่อให้มีรายได้เสริมจากรายได้
ของคุณพ่อที่เป็นรายได้หลักของครอบครัว ลูกสาวเป็นคนเรียนหนังสือเก่ง นิสัยเรียบร้อย การอบรม
เลี้ยงดูลูกของครอบครัวเชียงทอง คุณแม่จะอาศัยความใกล้ชิดกับลูกสาว ในการให้คำปรึกษาหรือ
แนะนำเรื่องต่างๆ กับลูกสาว

แบบสอบถาม

เรื่อง การสื่อสารภายในครอบครัวผ่านโทรศัพท์มือถือ

หมวด ก. (ผู้ปกครอง)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในข้อความที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป (ลักษณะทางประชากรศาสตร์)

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุปัจจุบัน.....ปี

3. สถานภาพสมรส

() แต่งงาน และอยู่ด้วยกัน

() แต่งงานแยกกันอยู่ (เนื่องจากการทำงาน)

() แต่งงานแล้วเลิก หย่าร้าง

() อื่นๆ ระบุ

4. จำนวนปีที่แต่งงาน.....ปี

5. จำนวนบุตร.....คน

6. เพศของบุตร

() ชาย อายุ.....,, ปี

() หญิง อายุ.....,, ปี

7. การศึกษาของท่าน

- () ประถมศึกษา (ป.1 – ป. 6)
 () มัธยมศึกษา (ม.1 – ม. 6)
 () อนุปริญญา (ปวส.)
 () ปริญญาตรี
 () ปริญญาโท
 () อื่นๆ ระบุ.....

8. อาชีพ

- () รับราชการ
 () พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 () ธุรกิจเอกชน
 () เจ้าของธุรกิจ
 () พ่อบ้าน / แม่บ้าน
 () อื่นๆ ระบุ.....

9. อาชีพคู่สมรส

- () รับราชการ
 () พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 () ธุรกิจเอกชน
 () เจ้าของธุรกิจ
 () พ่อบ้าน / แม่บ้าน
 () อื่นๆ ระบุ.....

10. การพักอาศัยในปัจจุบันของท่าน

- () พักตามลำพังสามี ภรรยา และลูก
 () พักร่วมกับพ่อแม่ของสามี / ภรรยา และลูก
 () พักร่วมกับสามี - ภรรยา แยกกันอยู่กับลูก
 () พักบ้านเช่า, หอพัก, คอนโด
 () อื่นๆ ระบุ.....

11. รายได้ของท่านต่อเดือน

- () ต่ำกว่า 5,000 บาท
 () 5,001 – 10,000 บาท
 () 10,001 – 15,000 บาท
 () มากกว่า 15,000 บาท

12. จำนวนปีที่ใช้โทรศัพท์มือถือ.....ปี

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ

13. เมื่อวานนี้ ท่านได้พูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวของท่านหรือไม่

- () ได้ติดต่อ จำนวน.....ครั้ง
 () ไม่ได้ติดต่อเลย (ข้ามไปข้อ 15)

14. จากข้อ 13 ท่านใช้โทรศัพท์มือถือติดต่อถึงคนในครอบครัว ท่านได้พูดคุยกับใครบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยใส่ลำดับ 1, 2 , 3...)

- () พ่อ แม่
 () พี่ น้อง
 () บุตร
 () ญาติ
 () อื่นๆ ระบุ.....

15. ในช่วง 7 วันที่ผ่านมา ท่านได้พูดคุยหรือ ติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวของท่านหรือไม่ เพียงใด

- () ไม่ได้ติดต่อเลย
 () ติดต่อโดยโทรถึง
 () พ่อ แม่ ประมาณ.....ครั้ง
 () พี่ น้อง ประมาณ.....ครั้ง
 () บุตร ประมาณ.....ครั้ง
 () ญาติ ประมาณ.....ครั้ง
 () อื่นๆ ระบุ.....

16. โดยปกติท่านพูดคุยทางโทรศัพท์ที่มีมือถือกับบุตรของท่านบ่อยมากน้อยเพียงใด

- () เป็นประจำทุกวัน (บางวันมากกว่า 1 ครั้ง)
 () บ่อย (เกือบทุกวัน)
 () ปานกลาง (สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง)
 () น้อย (สัปดาห์ละ 1 ครั้ง หรือน้อยกว่า)
 () ค่อนข้างน้อย (แทบจะไม่ได้โทร)
 () อื่นๆ ระบุ.....

17. ในการใช้โทรศัพท์ที่มีมือถือของท่านกับสมาชิกในครอบครัว โดยใครจะเป็นผู้โทรไปหาก่อน

- () ตัวท่านเองเป็นผู้โทร
 () พี่ น้องเป็นผู้โทร
 () บุตรเป็นผู้โทร
 () ญาติเป็นผู้โทร เช่น ลุง ป้า น้า อา
 () อื่นๆ ระบุ.....

18. ในกรณีที่ท่านใช้โทรศัพท์ที่มีมือถือโทรถึงคนในครอบครัว ท่านโทรถึงใครบ่อยที่สุด

- () พี่ น้อง
 () บุตร
 () ญาติ
 () อื่นๆ ระบุ.....

19. โดยส่วนใหญ่ท่านใช้โทรศัพท์ที่มีมือถือพูดคุยกับบุตรของท่าน ท่านใช้เวลาในการคุยประมาณกี่นาที

- () 1-3 นาที
 () 4-5 นาที
 () 6-10 นาที
 () มากกว่า 10 นาที
 () อื่นๆ ระบุ.....

20. เรื่องที่ท่านใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับบุตรของท่าน ส่วนมากเกี่ยวกับเรื่องอะไร

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยใส่ลำดับ 1, 2, 3...)

- () เรื่องการเรียนของบุตร
- () เรื่องการงานของท่านเอง
- () เรื่องสุขภาพของบุตร / ของท่านเอง
- () เรื่องอาหารการกิน
- () เรื่องการเดินทาง
- () อื่นๆ ระบุ.....

21. ขณะที่ท่านใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับบุตรของท่าน สาระที่ท่านพูดคุย ส่วนมากเกี่ยวกับเรื่อง

อะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยใส่ลำดับ 1, 2, 3...)

- () แข่งข่าวการกลับบ้านผิดเวลา
- () แข่งเรื่องสถานที่ เวลานั้นคหหมาย
- () แข่งเรื่องให้คุณแลสุขภาพ เช่น เตือนเรื่องเวลาทานยา, อากาศเปลี่ยนให้คุณแลสุขภาพด้วย เป็นต้น
- () แข่งเรื่องความหวังใจ เช่น คิดถึง, ฟันคินะ เป็นต้น
- () พุดคุยเพื่อให้ความวิตกกังวลใจเรื่องปัญหาต่างๆ ลดลง หรือคลายเครียดลงได้
- () อื่นๆ ระบุ.....

22. ภายหลังจากที่ท่าน โทรศัพท์พูดคุยกับบุตรของท่านแล้ว ส่วนมากท่านรู้สึกอย่างไร

- () มีกำลังใจมากขึ้น
- () คลายความวิตกกังวลไปได้
- () มีความสุข
- () กังวลใจ เครียดมากขึ้น
- () อื่นๆ ระบุ.....

23. ช่วงเวลาที่ท่านมักพูดคุย หรือติดต่อทาง โทรศัพท์มือถือกับบุตรของท่าน บ่อยที่สุดคือช่วงใด

- () ช่วง 06.00 – 11.00 น.
 () ช่วง 11.01 – 13.00 น.
 () ช่วง 13.01 – 16.00 น.
 () ช่วง 16.01 – 20.00 น.
 () ช่วง 20.01 – 24.00 น.
 () อื่นๆ ระบุ.....

24. ในสภาพการณ์ใด ที่ท่านรู้สึกอยากใช้โทรศัพท์มือถือ โทรถึงบุตรมากที่สุด

- () รถติดมากๆ
 () รู้สึกต้องการความคิดเห็นจากบุตร
 () มีปัญหาไม่สบายใจ
 () ไม่ค่อยเกิดความรู้สึกอยากโทร
 () อื่นๆ ระบุ.....

25. อะไรน่าจะเป็นสาเหตุสำหรับท่าน ที่ทำให้ท่านไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงบุตรทุกวัน

- () ไม่มีธุระอะไร
 () ทำงานหนักจนทำให้ไม่มีเวลา
 () สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย
 () เสียเวลาโดยใช่เหตุ
 () อื่นๆ ระบุ.....

26. ท่านมีค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการใช้โทรศัพท์มือถือของตนเองเท่าไร

- () ต่ำกว่า 500 บาท
 () 501 – 700 บาท
 () 701 – 900 บาท
 () มากกว่า 900 บาท

27. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการใช้โทรศัพท์มือถือมีส่วนช่วยให้ครอบครัวของท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้

- () เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 () เห็นด้วย
 () เฉยๆ
 () ไม่เห็นด้วย
 () ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

28. ท่านเคยส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตรของท่านหรือไม่

- () เคยส่ง
 () ไม่เคยส่ง (ข้ามไปตอบส่วนที่ 3)

29. เรื่องที่ท่านส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตรของท่านส่วนใหญ่เป็นเรื่องใด

- () เรื่องการเรียนของบุตร
 () เรื่องเวลา / การนัดหมาย
 () เรื่องสุขภาพของบุตร
 () เรื่องอาหารการกิน
 () อื่นๆ ระบุ.....

30. เนื้อหาที่ท่านส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบุตรของท่านส่วนใหญ่เกี่ยวกับเรื่องอะไร

- () แจ้งข้อความเรื่องการกลับบ้านผิดเวลา
 () แจ้งข้อความเรื่องสถานที่ เวลานั้นนัดหมาย
 () แจ้งข้อความเรื่องดูแลสุขภาพ
 () แจ้งข้อความเรื่องความหวังใจ เช่น คิดถึง, ฝันดีนะ เป็นต้น
 () อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 3 รูปแบบการสื่อสาร

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ตรงกับความบ่อยครั้งของท่าน

คำถาม	บ่อย มาก	ค่อนข้าง บ่อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง ปานกลาง	น้อย มาก	ไม่ เคย
1. ท่านใช้โทรศัพท์มือถือในการชี้แจงเหตุผลโน้มน้าวใจให้ลูก คล้อยในประเด็นต่างๆ มากกว่าใช้อ่านาบังคับ						
2. ระหว่างการพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือท่านเปิดโอกาสให้ลูกเล่า ปัญหาให้ฟัง เช่นการเรียน, การคบเพื่อน และช่วยกันแก้ไข ปัญหา						
3. ท่านให้ความใกล้ชิด สนับสนุนกับลูกจนทำให้ลูกกล้าพูดคุยทาง โทรศัพท์มือถือทุกเรื่อง โดยไม่มีความลับต่อกัน						
4. ท่านเคยใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อโทรบอกให้ลูกกล้าปฏิเสธ สิ่งไม่มีเหตุผล						
5. ท่านมักใช้โทรศัพท์มือถือในการแก้ไขปัญหาสำคัญโดยไม่ต้อง เกรงใจคนใดคนหนึ่ง						
6. ท่านมักใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อโทรอบรมลูกว่า การสนทนากับ ผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นพ่อ แม่ เพื่อนต่างเพศ หรือสาธารณชนต้องรู้จัก ควบคุมวาจา และอารมณ์ให้เหมาะสม						
7. ท่านมักใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อโทรสั่งสอนลูกว่า หากพบผู้อื่นทำ ผิดพลาด ลูกควรมีมารยาท ไม่พูดก้าวร้าวถูกผู้อื่น						
8. ท่านเคยใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อโทรสั่งสอนลูกว่า ผู้ใหญ่ยอมคิด ถูกต้องกว่า เด็กห้ามโต้แย้ง						
9. เมื่อลูกของท่านทำผิดคำสั่งจะใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อโทรคว่ำ, กล่าวโทษ แต่หากยินยอมปฏิบัติตามคำสั่งจะได้รับคำชม, รางวัล						
10. เมื่อลูกของท่านจะไปเที่ยวกับเพื่อน ต้องใช้โทรศัพท์มือถือ เพื่อโทรชี้แจงให้ท่านทราบอย่างละเอียดและต้องได้รับอนุญาต ก่อน						
11. การตัดสินใจต่างๆ ในครอบครัว จะมีพ่อหรือแม่คนใดคนหนึ่ง จะมีอำนาจสิทธิขาดในการตัดสินใจแต่เพียงผู้เดียวโดยใช้ โทรศัพท์มือถือแจ้งการตัดสินใจในครั้งนั้นต่อสมาชิกภายใน ครอบครัวทุกคน						

12. ในครอบครัวของท่านถ้ามีปัญหาต่างๆ หากพ่อแม่ไม่ใช้โทรศัพท์มือถือโทรเพื่อสอบถามความคิดเห็น ลูกๆ ก็ไม่ควรแสดงความคิดเห็น หรือเรียกร้องสิ่งใดโดยไม่จำเป็น					
13. ท่านให้อิสระกับลูกอย่างเต็มที่ สามารถตัดสินใจเรื่องต่างๆ ได้โดยไม่ต้องใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อโทรมาบอกท่านก่อน เช่น การเรียน, เทียวเตร่, พบเพื่อนได้ตามใจตัวเองโดยไม่ต้องขออนุญาต หรือแจ้งให้ท่านทราบ					
14. เมื่อครอบครัวเกิดปัญหาสำคัญ เช่น การเงิน, การหย่าร้าง, การเจ็บป่วย ท่านจะตัดสินใจแก้ไขเองตามลำพัง โดยไม่ต้องใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อขอคำปรึกษาหรือจากลูกของท่าน					
15. ท่านไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อโทรให้กำลังใจ หรือแสดงความสนใจ กับเรื่องของการชมเชยให้รางวัลเมื่อลูกของท่านทำดีหรือคว่ำลงโทษเมื่อ ลูกของท่านทำผิด					
16. ท่านไม่มีเวลาใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อโทร พูดคุยสั่งสอน หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องต่างๆ กับลูกของท่าน					
17. แต่ละคนในครอบครัวของท่านต่างรับผิดชอบ และจัดการชีวิตของตนเองตามสะดวก โดยไม่ต้องใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อโทรขอฟังเสียงส่วนใหญ่					

แบบสอบถาม

เรื่อง การสื่อสารภายในครอบครัวผ่านโทรศัพท์มือถือ

หมวด ข. (บุตร)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในข้อความที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป (ลักษณะทางประชากรศาสตร์)

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุปัจจุบัน.....ปี

3. การศึกษาของท่าน

() มัธยมศึกษาปีที่ 4

() มัธยมศึกษาปีที่ 5

() มัธยมศึกษาปีที่ 6

4. จำนวนพี่ / น้อง.....คน

() ชาย อายุ.....,.....,.....ปี

() หญิง อายุ.....,.....,.....ปี

5. เป็นคนที่.....

6. การพักอาศัยในปัจจุบันของท่าน

() พักร่วมกับพ่อ และแม่

() พักร่วมกับพ่อ หรือแม่

() พักร่วมกับพ่อแม่ และญาติๆ

() พักบ้านเช่า, หอพัก, คอนโด

() พักร่วมกับญาติของพ่อแม่

() อื่นๆ ระบุ.....

7. จำนวนปีที่ใช้โทรศัพท์มือถือ.....ปี

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ

8. เมื่อวานนี้ ท่านได้พูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวของท่านหรือไม่

- () ได้ติดต่อ จำนวน.....ครั้ง
 () ไม่ได้ติดต่อเลย (ข้ามไปข้อ 10)

9. จากข้อ 8 ท่านใช้โทรศัพท์มือถือติดต่อถึงคนในครอบครัว ท่านได้พูดคุยกับใครบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยใส่ลำดับ 1, 2, 3...)

- () พ่อ แม่
 () พี่ น้อง
 () ญาติ
 () อื่นๆ ระบุ.....

10. ในช่วง 7 วันที่ผ่านมา ท่านได้พูดคุยหรือ ติดต่อทางโทรศัพท์มือถือกับคนในครอบครัวของท่านหรือไม่ เพียงใด

- () ไม่ได้ติดต่อเลย
 () ติดต่อโดยโทรถึง
 () พ่อ แม่ ประมาณ.....ครั้ง
 () พี่ น้อง ประมาณ.....ครั้ง
 () ญาติ ประมาณ.....ครั้ง
 () อื่นๆ ระบุ.....

11. โดยปกติท่านพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือกับบิดา/ มารดา ของท่านบ่อยมากน้อยเพียงใด

- () เป็นประจำทุกวัน (บางวันมากกว่า 1 ครั้ง)
 () บ่อย (เกือบทุกวัน)
 () ปานกลาง (สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง)
 () น้อย (สัปดาห์ละ 1 ครั้ง หรือน้อยกว่า)
 () ค่อนข้างน้อย (แทบจะไม่ได้โทร)
 () อื่นๆ ระบุ.....

12. ในการใช้โทรศัพท์มือถือของท่านกับสมาชิกในครอบครัว โดยใครจะเป็นผู้โทรไปหาก่อน

- () พ่อ แม่ของท่านเป็นผู้โทร
 () ตัวท่านเองเป็นผู้โทร
 () พี่ น้องของท่านเป็นผู้โทร
 () ญาติของท่านเป็นผู้โทร เช่น ลุง ป้า น้า อา
 () อื่นๆ ระบุ.....

13. ในกรณีที่ท่านใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงบุคคลในครอบครัว ท่านโทรถึงใครบ่อยที่สุด

- () พ่อ แม่
 () พี่ น้อง
 () ญาติ
 () อื่นๆ ระบุ.....

14. โดยส่วนใหญ่ท่านใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงบิดา/ มารดาของท่านใช้เวลาในการคุยประมาณกี่นาที

- () 1 – 3 นาที
 () 4 – 5 นาที
 () 6 – 10 นาที
 () มากกว่า 10 นาที
 () อื่นๆ ระบุ.....

15. เรื่องที่ท่านใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับบิดา/ มารดาของท่าน ส่วนมากเกี่ยวกับเรื่องอะไร

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยใส่ลำดับ 1, 2, 3...)

- () เรื่องการเรียนของท่าน
 () เรื่องการเดินทางของท่าน
 () เรื่องสุขภาพของท่าน / ของบิดา มารดาของท่าน
 () เรื่องอาหารการกิน
 () อื่นๆ ระบุ.....

16. ขณะที่ท่านใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับบิดา/ มารดาของท่าน สาระที่ท่านพูดคุย ส่วนมากเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยใส่ลำดับ 1, 2 , 3...)
- () แข่งข่าวการกลับบ้านผิดเวลา
- () แข่งเรื่องสถานที่ เวลานั้นค้หมาย
- () แข่งเรื่องให้ดูแลสุขภาพ เช่น เดือนเรื่องเวลาทานยา, อากาศเปลี่ยนให้ดูแลสุขภาพด้วย เป็นต้น
- () แข่งเรื่องความห่วงใย เช่น คิดถึง, ฝันคืนะ เป็นต้น
- () พูดคุยเพื่อความวิตกกังวลใจเรื่องปัญหาต่างๆ ลดลง หรือคลายเครียดลงได้
- () อื่นๆ ระบุ.....
17. ภายหลังจากที่ท่านใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับบิดา/ มารดาของท่านแล้ว ส่วนมากท่านรู้สึกอย่างไร
- () มีกำลังใจมากขึ้น
- () คลายความวิตกกังวลไปได้
- () มีความสุข
- () กังวลใจ เครียดมากขึ้น
- () อื่นๆ ระบุ.....
18. ช่วงเวลาที่ท่านมักพูดคุย หรือติดต่อทางโทรศัพท์กับคนในครอบครัวของท่าน บ่อยที่สุดคือช่วงใด
- () ช่วง 06.00 – 11.00 น.
- () ช่วง 11.01 – 13.00 น.
- () ช่วง 13.01 – 16.00 น.
- () ช่วง 16.01 – 20.00 น.
- () ช่วง 20.01 – 24.00 น.
- () อื่นๆ ระบุ.....
19. ในสภาพการณ์ใด ที่ท่านรู้สึกอยากใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงบิดา/ มารดามากที่สุด
- () รอดคิดมากๆ
- () รู้สึกต้องการความคิดเห็น
- () มีปัญหาไม่สบายใจ
- () ไม่ค่อยเกิดความรู้สึกอยากโทร
- () อื่นๆ ระบุ.....

20. อะไรน่าจะเป็นสาเหตุสำหรับท่าน ที่ทำให้ท่านไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรถึงบิดา/ มารดา

ทุกวัน

- () ไม่มีธุระอะไร
 () เรียนหนักจนไม่มีเวลา
 () สิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ
 () เสียเวลาโดยใช่เหตุ
 () อื่นๆ ระบุ.....

21. ท่านมีค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการใช้โทรศัพท์มือถือเท่าไร

- () ต่ำกว่า 300 บาท
 () 301 – 500 บาท
 () 501 – 700 บาท
 () มากกว่า 700 บาท

22. ท่านจ่ายเงินค่าใช้โทรศัพท์มือถืออย่างไร

- () เก็บเงินค่าขนมของตัวเอง
 () พ่อแม่จ่ายให้
 () เก็บเงินค่าขนมของตัวเอง และให้พ่อแม่ช่วยจ่ายครั้งนึง
 () อื่นๆ ระบุ.....

23. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าโทรศัพท์มือถือมีส่วนช่วยให้ครอบครัวของท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้

- () เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 () เห็นด้วย
 () เฉยๆ
 () ไม่เห็นด้วย
 () ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

24. ท่านเคยส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบิดา / มารดาของท่านหรือไม่

- () เคยส่ง
 () ไม่เคยส่ง (ข้ามไปตอบส่วนที่ 3)

25. เรื่องที่ท่านส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบิดา / มารดาของท่านส่วนใหญ่เป็น
เรื่องใด

- () เรื่องการเรียนรู้ของท่าน
 () เรื่องสุขภาพของท่าน / ของบิดา มารดาของท่าน
 () เรื่องอาหารการกิน
 () อื่นๆ ระบุ.....

26. เนื้อหาที่ท่านส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ถึงบิดา / มารดาของท่านส่วนใหญ่
เกี่ยวกับเรื่องอะไร

- () แจ้งข้อความเรื่องการกลับบ้านผิดเวลา
 () แจ้งข้อความเรื่องสถานที่ เวลานั้นคหหมาย
 () แจ้งข้อความเรื่องดูแลสุขภาพ
 () แจ้งข้อความเรื่องความห่วงใย เช่น คิดถึง, ฝันคืนะ เป็นต้น
 () อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 3 รูปแบบการสื่อสาร

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ตรงกับความบ่อยครั้งของท่าน

คำถาม	บ่อย มาก	ค่อนข้าง บ่อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง ปานกลาง	น้อย มาก	ไม่ เคย
1. พ่อแม่ของท่านเคยใช้โทรศัพท์มือถือในการชี้แจงเหตุผลโน้มน้าวใจให้ท่าน คล้อยตาม มากกว่าใช้อำนาจบังคับ						
2. ระหว่างการพูดคุยทางโทรศัพท์มือถือพ่อแม่เปิดโอกาสให้ท่านเล่าปัญหาให้ ฟัง เช่น การเรียน, การคบเพื่อน และช่วยกันแก้ไขปัญหา						
3. พ่อแม่ให้ความใกล้ชิด สนับสนุนกับท่านจนทำให้ท่านกล้าพูดคุยทาง โทรศัพท์มือถือทุกเรื่อง โดยไม่มีความลับต่อกัน						
4. ท่านเคยได้รับการสั่งสอนผ่านทางโทรศัพท์มือถือว่าให้กล้าปฏิเสธ ไม่จำเป็นต้อง คล้อยตามโดยไม่มีเหตุผลสมควร						
5. หากมีปัญหาสำคัญ สมาชิกทุกคนในครอบครัวต่างมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยใช้โทรศัพท์มือถือชี้แจงตามเหตุผลแก่สมาชิกทุกคน โดยไม่ยอมตามใจ หรือเกรงใจคนไหนเป็นพิเศษ						
6. ท่านเคยได้รับการอบรมผ่านโทรศัพท์มือถือว่า การสนทนากับผู้อื่นไม่ว่าจะ เป็นพ่อแม่ เพื่อนต่างเพศ หรือสาธารณชนต้องรู้จักควบคุมวาจา กริยา และ อารมณ์ให้คงเหมาะสม						
7. พ่อแม่เคยใช้โทรศัพท์มือถือเพื่ออบรมสั่งสอนท่านว่า หากพบผู้อื่นทำผิด พลาด แต่ท่านควรมีมารยาท ไม่ก้าวร้าวล่วงเกิน						
8. พ่อแม่เคยใช้โทรศัพท์มือถือเพื่ออบรมสั่งสอนท่านว่า ผู้ใหญ่ยอมผิดถูกต้อง กว่า เด็กห้ามโต้แย้ง						
9. เมื่อท่านทำผิดคำสั่งพ่อแม่เคยใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อโทรคว่ำ, กล่าวโทษ แต่ หากยินยอมปฏิบัติตามคำสั่งจะได้รับคำชม, รางวัล						
10. เมื่อท่านจะไปเที่ยวกับเพื่อน ท่านต้องใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อโทรชี้แจงให้พ่อ แม่ทราบอย่างละเอียด และต้องได้รับอนุญาตก่อน						
11. การตัดสินใจต่างๆ ในครอบครัว จะมีพ่อหรือแม่คนใดคนหนึ่งจะมีอำนาจ สิทธิขาดในการตัดสินใจแต่เพียงผู้เดียว โดยใช้โทรศัพท์มือถือแจ้งการ ตัดสินใจในครั้งนั้นต่อสมาชิกภายในครอบครัวในภายหลัง						
12. ในครอบครัวของท่าน หากพ่อแม่ไม่ใช้โทรศัพท์มือถือ เพื่อ โทรมาเพื่อ สอบถามความคิดเห็น ลูกๆ ก็ไม่ควรแสดงความคิดเห็น หรือเรียกร้องสิ่งใด โดยไม่จำเป็น						
13. ท่านมีอิสระเต็มที่ สามารถตัดสินใจเรื่องต่างๆ โดยไม่ต้องใช้โทรศัพท์มือถือ เพื่อโทรไปบอกพ่อแม่ก่อน เช่น การเรียน, เที่ยวเตร่, คบเพื่อนได้ตามใจตัว เองโดยไม่ต้องขออนุญาต หรือแจ้งให้พ่อแม่ทราบ						

14. เมื่อครอบครัวเกิดปัญหาสำคัญ เช่น การเงิน, การหย่าร้าง, การเจ็บป่วย พ่อแม่ก็จะตัดสินใจแก้ไขเองตามลำพัง โดยไม่ต้องใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อโทรขอคำปรึกษาหรือจากท่าน						
15. พ่อแม่ของท่านมักไม่ใช้โทรศัพท์มือถือ เพื่อโทรให้กำลังใจ หรือแสดงความรู้สึก ไม่ว่าจะเป็นการชมเชยให้รางวัลเมื่อท่านทำดี หรือดุว่ากล่าวโทษเมื่อท่านทำผิด						
16. พ่อแม่ของท่านมักไม่ใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อโทรพูดคุยสั่งสอน หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องต่างๆ กับท่าน						
17. สมาชิกในครอบครัวของท่านต่างรับผิดชอบ และจัดการชีวิตของตนเองตามสะดวกโดยไม่ต้องใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อโทรขอฟังเสียงส่วนใหญ่						

แบบสัมภาษณ์

การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารภายในครอบครัวผ่านโทรศัพท์มือถือ” เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ปริญญาโทสาขาสตรีมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์สารสนเทศ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ส่วนที่ 1

1. สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....
2. ชื่อนามสกุล.....

ส่วนที่ 2 ผลของการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ

1. ท่านใช้โทรศัพท์มือถือในการติดต่อพูดคุยกับคนในครอบครัวมากน้อยเพียงใด
2. ท่านคิดว่าการติดต่อสื่อสารภายในครอบครัวมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร
3. โทรศัพท์มือถือช่วยให้ท่านได้พูดคุยและติดต่อสื่อสารกับคนในครอบครัว ได้สะดวกรวดเร็วขึ้นหรือไม่
4. ท่านใช้โทรศัพท์มือถือในการพูดคุย ปรีกษา และแก้ไขปัญหาของครอบครัวอย่างไร
5. ท่านใช้โทรศัพท์มือถือในการพูดคุย เพื่อสร้างความรัก ความเข้าใจกับคนในครอบครัวของท่านหรือไม่ อย่างไร
6. ท่านใช้โทรศัพท์มือถือในการพูดคุยกับคนในครอบครัวของท่าน แทนการพูดคุยกันต่อหน้า(ตัวต่อตัว) ในโอกาสไหน
7. อะไรคืออุปสรรคสำคัญที่ทำให้ท่านต้องหันมาใช้โทรศัพท์มือถือในการติดต่อสื่อสาร แทนการพบปะกันในครอบครัว
8. ท่านเลือกใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อขอคำปรึกษากับคนทางบ้านในเรื่องใดมากที่สุด ระหว่างปัญหาเกี่ยวกับความสำเร็จ
9. ท่านคิดว่าโทรศัพท์มือถือเป็นอุปกรณ์การสื่อสารซึ่งสำคัญทำให้ครอบครัวอบอุ่นขึ้นใช่หรือไม่
10. ท่านคิดว่าโทรศัพท์มือถือเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อลดความสัมพันธ์ในครอบครัวใช่หรือไม่

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล ศิริวรรณ เชื้อวงศ์

ประวัติการศึกษา ปริญญาตรี (ศิลปศาสตรบัณฑิต)

สาขาสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สถานที่ทำงาน พระที่นั่งวิมานเมฆ พระราชวังดุสิต

เลขที่ 16 ถนนราชวิถี แขวงดุสิต

เขตดุสิต จังหวัดกรุงเทพมหานคร